

Vzgoja in izobraževanje v Republiki Sloveniji v razmerah, povezanih s covid-19

Modeli in priporočila

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

NIJZ Nacionalni inštitut
za javno zdravje

Vzgoja in izobraževanje v Republiki Sloveniji v razmerah, povezanih s covid-19

Modeli in priporočila

Uredil: dr. Vinko Logaj

Avtorji: dr. Simona Kustec, dr. Vinko Logaj, dr. Milan Krek, dr. Andrej Flogie,
dr. Polonca Truden Dobrin, dr. Milena Ivanuš Grmek

Strokovni pregled: dr. Janez Vogrinc, Doris Kužel

Jezikovni pregled: Valentin Logar

Izdala in založila: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport ter
Zavod Republike Slovenije za šolstvo

Za izdajatelja: dr. Simona Kustec in dr. Vinko Logaj

Infografika: Mojca Lampe Kajtna

Urednica založbe: Zvonka Kos

Spletna izdaja

Ljubljana, 2020

Publikacija je brezplačna.

Publikacija je dosegljiva na: www.zrss.si/pdf/modeli_in_priporocila.pdf

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni
in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

[COBISS.SI-ID=23662339](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:si:hbz:23662339)

ISBN 978-961-03-0517-0 (pdf)

Pri usklajevanju organizacijskih modelov modelov in priporočil so sodelovali:

Predstavniki Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport: Damir Orehovec, dr. Stanka Lunder Verlič, Anton Baloh, Elvira Šušmelj, Maja Mihelič Debeljak

dr. Andreja Barle Lakota, dr. Kristjan Musek Lešnik, PF Koper UNI na Primorskem

Predstavniki Zavoda RS za šolstvo: dr. Stanka Preskar, mag. Renata Zupanc, Jasna Rojc, Saša Kregar, Olga Jazbinšek, Andreja Vouk, Petra Košnik

Predstavnika Centra RS za poklicno izobraževanje: Helena Žnidarič in Boris Klančnik

Ravnateljji osnovnih šol: mag. Špela Drstvenšek (OŠ Toneta Čufarja, MB), mag. Marija Lubšina Novak (OŠ Brežice), Gregor Pečan (OŠ Dol pri Ljubljani), Roman Brunšek (OŠ Škofljica), Marko Primožič (OŠ Ivana Groharja, Škofja Loka), Igor Hostnik (OŠ Gabrovka - Dole), Rado Kostrevc (OŠ Trebnje)

Ravnateljji srednjih šol: Fani Al-Mansour (Srednja poklicna in strokovna šola Bežigrad, Ljubljana), Mirjam Bizjak (Gimnazija Franceta Prešerna Kranj), Iztok Leskovar (Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje), Mojca Lukšič (Gimnazija Novo mesto), Martin Pivk (Šolski center Škofja Loka), Alojz Pluško (Srednja vzgojiteljska šola, gimnazija in umetniška gimnazija Ljubljana), Boris Plut (Srednja elektro šola in tehniška gimnazija Šolskega centra Novo mesto), Nives Počkar (Šolski center Ljubljana), Helena Posega Dolenc (Šolski center Postojna) in Roman Vogrinc (Gimnazija Ledina, Ljubljana)

Ravnateljji dijaških domov: Dragan Kojić (Dijaški dom Nova Gorica), Erika Šešek (namestnica Manje Petelin; Dijaški dom Ivana Cankarja, Ljubljana), mag. Nataša Erjavec (Dijaški dom Bežigrad, Ljubljana) in Ivan Sagadin (Dijaški dom Drava Maribor)

Ravnateljji osnovnih šol s prilagojenim programom: Barbara Smolej Fritz (OŠ Mihajla Rostoharja Krško), Edvard Vrabič (OŠ Kozara, Nova Gorica), Matjaž Knez (Center Janeza Levca Ljubljana), Klavdija Fridrih Gošnjak (OŠ Minke Namestnik - Sonje, Slovenska Bistrica), Milojka Sevšek (OŠ Gustava Šiliha Maribor), Jelena Horvat (OŠ Antona Janše Radovljica)

Pri pripravi in usklajevanju priporočil s področja zdravstvene stroke so sodelovali predstavniki Nacionalnega inštituta za javno zdravje:

Milan Krek, dr. med., spec., prim. Polonca Truden Dobrin, dr. med., MSc, Združeno kraljestvo Velike Britanije in Severne Irske, spec., Peter Otorepec, dr. med., spec., prim. mag. Simona Uršič, dr. med., spec., Ana Hojs, dr. med., spec., Simona Perčič, dr. med., spec., An Galičič, mag. san. inž., Mario Fafangel, dr. med., spec., Eva Grilc, dr. med., spec., doc. dr. Irena Grmek - Kosnik, dr. med., spec., Sonja Paulin, dr. med., Tjaša Pibernik, dr. med., spec., Sonja Dravec, uni. dipl. biol., Jerneja Kozar, mag. inž. preh.

Zahvaljujemo se vsem, ki so sodelovali pri posameznih strokovnih delih besedila in pri oblikovanju modelov.

Med priložnostjo, dolžnostjo in bremenom: slovenski sistem vzgoje in izobraževanja v času, zaznamovanem s Covid-19

prof. dr. Simona Kustec

ministrica

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport

Avtor: Nebojša Tejić, STA

Sistem vzgoje in izobraževanja na Slovenskem je v svoji 470-letni zgodovini prehodil zahtevno, a odločno pot za svoj obstanek in modernizacijo. Nanj so vedno vplivale stvarne zgodovinske razmere aktualnega časa, ki so si jih na podlagi svojih videnj in potreb po še boljšem jutri postavljali ljudje sami. Podobno kot je začetna razvojna ideja o vzpostavitvi slovenskega šolstva sovpadala s časom boja proti tedaj neozdravljivi epidemiji kuge, se je današnje obdobje boja proti epidemiji koronavirusne bolezni covid-19 v našem prostoru začelo v trenutku, ko bo treba zopet temeljito premisliti o nadaljnjem razvoju sistema vzgoje in izobraževanja v državi. Še pred tem pa ga bo treba obdržati na nogah in napeti vse sile, da bomo v danih razmerah vsi skupaj zagotovili nadaljnje izvajanje procesa na kar se da nemoten način, ki nam ga bo narekoval ritem izpostavljenosti virusnim obolenjem. In prav slednjemu je namenjena vsebina publikacije, ki je pred vami.

Dovolite, da v zelo kratkem zgodovinskem orisu pokažem, zakaj je prav sistem vzgoje in izobraževanja tisti gradnik naše narodne identitete in samozavesti, ki ga je treba v vseh razmerah, na čelu z državno podporo, skrbno negovati in se boriti za njegov obstanek ter nadaljnji razvoj. Vse od začetne Trubarjeve ideje ljudskih šol za otroke vseh slojev v slovenskem jeziku (1550) do prvih brezplačnih jezuitskih visokošolskih programov filozofije in teologije (1619) je bilo šolanje omejeno na izbrane potomce plemstva, premožne in nadarjene moške. S t. i. šolsko reformo v času vladanja Marije Terezije je bilo šolstvo leta 1770 razglašeno za politicum oz. politično zadevo, o kateri ima pravico odločati država. Splošna šolska obveznost v avstrijskih deželah in tako tudi na slovenskih tleh, na katerih je odločilno vlogo odigral Blaž Kumerdej, je bila uzakonjena decembra

1774, ko je bila potrjena t. i. splošna šolska naredba. S prevodom v slovenski jezik leta 1777 smo pri nas dobili prvi šolski zakon, na papirju utemeljen na temeljnem stališču, da je »vzgoja mladine obojega spola najvažnejši temelj resnične blaginje narodov« (Gabrič, 2009: 15), v praksi pa dostopen zlasti fantom, ki so jim njihovi premožni starši lahko plačali izobraževanje.

Obdobje Ilirskih provinc je v slovenski šolski sistem prineslo pomembne nove elemente, od enotne štirirazredne osnovne šole in s tem vsaj na papirju povsem enakih pravic do izobraževanja za vse do krepitev slovenskega jezika in nacionalne zavesti ter potrebe po univerzitetnem študiju, a z vidika družbene in spolne enakosti ni naredilo bistvenega preboja. Obdobje do preporoda narodov (1848) so zaznamovale postopna rast v izobraževanje vključenih otrok, s tem povezana višja stopnja pismenosti, pa tudi postopna večja zahtevnost in s tem povezana profesionalizacija samega učnega procesa. Leta 1850 so dijaki pri nas prvič opravili maturo. Po prvi svetovni vojni je sledil proces temeljite slovenizacije šolskih ustanov in leta 1919 končno ustanovitev prve slovenske univerze s sedežem v Ljubljani. Še vedno so se v prvi vrsti šolali predvsem moški iz premožnejših družin. Kljub temu da je bilo obdobje med obema svetovnima vojnama zlasti zaradi monarhističnih teženj po unifikaciji izobraževalnega sistema za Slovenijo zahtevno, je večina šolajočih se uspešno zaključila šolske obveznosti, naraščalo je tudi število vpisanih na srednje šole. Kmalu po koncu druge svetovne vojne je bila v tedanji državi izvedena celovita šolska reforma (1958), ki je postavila temelje obveznemu enotnemu osemletnemu osnovnošolskemu izobraževanju za vse, srednješolskemu ter visokošolskemu izobraževanju, tudi z ustanovitvijo druge slovenske univerze v Mariboru (1975) (Gabrič, 2009). Zastavljena temeljna načela zagotavljanja izobraževanja za vse so se z nastankom samostojne države prenesla na raven ustavnega načela pravne in socialne države (1991), utemeljene tudi na odgovornosti države, da zagotavlja pogoje za izvajanje obveznega izobraževalnega sistema (57. člen). Prav obdobje zadnjih tridesetih let je tako na eni strani gradilo na vse bolj samoumevnem dojemanju vloge izobraževanja, znanja, celo zaposlenih in države v njem, hkrati pa spregledalo, kako – čeprav velik in trden – lahko čez noč sistem postane ranljiv, občutljiv, v strahu in stiskah pripravljen na nepričakovane spremembe.

Izobraževalni sistem in z njim politika sta večplastna in kompleksna družbena pojava (Bascia, ur., 2005; Lemke in Sabelli, 2008). Ta sistem ne sestavljajo le vidiki procesov, temveč še pred tem najprej načela delovanja oz. pravila vedenja:

- 1) zagotavljanje enakih pogojev, priložnosti, pogojev dostopa vsem;
- 2) zagotavljanje vključenosti in sodelovanja;
- 3) zagotavljanje enakih možnosti napredovanja;
- 4) skrb za družbeno povezanost in solidarnost;
- 5) zagovarjanje temeljnih vrednot demokratične in pravične družbe.

Na takšnih temeljih je šele možno in potrebno graditi operativni, procesni del sistema in politike, ki ga na polju izobraževanja predstavljajo:

- 1) pedagoško in organizacijsko delo;
- 2) sodelovanje ter primerljivost z drugimi podsistemi znotraj države;
- 3) vpetost v mednarodni prostor;
- 4) strokovne podlage ter opore.

Prostor vzgoje in izobraževanja je pomemben sooblikovalec splošne družbene in politične klime ter kulture. Tudi nastanek te publikacije je možno umestiti v zgoraj predstavljene nize razlogov, namenov, pojasnil. Večini bo služila kot temeljni delovni, operativni pripomoček v času čim bolj nemotenega poteka vzgoje in izobraževanja v obdobju sobivanja z razmerami, zaznamovanimi s covid-19, drugim kot strokovno gradivo, nekaterim kot informativna publikacija, spet tretjim pa kot zapis, ki bo v nekem trenutku pridobil zgodovinsko vrednost dokumenta nekega preživetega časa izobraževalnega sistema in njegovih načel.

V vsakem primeru si želim, da bi vam pričujoča vsebina služila kot uporabno, koristno gradivo pri vašem delu ali misli – pri negovanju nadaljnjega, na dobrem prihodnjem razvoju oprtega sistema vzgoje in izobraževanja naše države. Z vsebinami tega dela tako država, šole kot tudi stroka sporočamo, zakaj je izobraževanje v Sloveniji nujno in potrebno – kadar koli, v katerih koli okoliščinah, pa čeprav poteka po drugačnih, manj znanih poteh, ki pa še vedno vodijo v prihodnost.

Prof. dr. Simona Kustec

Vsebina

1	Uvod	8
2	Izhodišča za pripravo modelov izobraževanja	10
2.1	Izkušnje šolskega leta 2019/2020	10
2.2	Razlike med poukom v šoli in poukom na daljavo	12
2.3	Razsežnosti pouka na daljavo	15
2.4	Aktivnosti za kakovostno izvedbo pouka na daljavo	17
3	Modeli izvajanja pouka	18
3.1	Prvi šolski dan	21
3.2	Modeli osnovnošolskega izobraževanja	21
3.3	Modeli srednješolskega izobraževanja	46
3.4	Modeli za dijaške domove	72
4	Priporočila šolam o ravnanju v povezavi z boleznijo covid-19	86
4.1	Obravnavanje učenca/dijaka/zaposlenega s sumom na covid-19	86
4.2	Priporočila vodstvom šol za ravnanje v primeru suma oz. potrjenega primera covid-19	87
4.3	Izolacija ali osamitev	87
4.4	Karantena	89
5	Tehnična in sistemska podpora pouka	92
5.1	Vsebine	93
5.2	Dostopnost	93
5.3	Storitve	94
5.4	Podpora in izobraževanje	94
6	Literatura	96
7	Gradiva na spletni strani NIJZ	97
8	Viri NIJZ	98

1 Uvod

Osnovnošolska in srednješolska vzgoja in izobraževanje v Republiki Sloveniji potekata v 455 matičnih osnovnih šolah ter 319 podružničnih šolah, 143 srednjih šolah (vključene so enote šolskih centrov), 54 javnih glasbenih šolah, 27 osnovnih šolah s prilagojenim programom, 21 enotah s prilagojenim programom pri osnovnih šolah, 16 zavodih za izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami in 36 dijaških domovih¹. Skupno pa je v osnovnošolsko in srednješolsko izobraževanje vključenih okoli 260.000 učencev in dijakov. Zaposlenih pa je okoli 25.500 učiteljev in drugih strokovnih delavcev².

Podatki kažejo na razvejeno in široko mrežo šol, ki programe izvajajo skladno s temeljno zasnovo sistema vzgoje in izobraževanja. Ta v Sloveniji temelji na skupnem vsebinskem okviru. Obvezni del programa je tako rekoč v celoti centraliziran in določen z učnimi načrti ter katalogi znanj, razširjeni del programa v osnovnih šolah, nerazporejene ure v programih gimnazij ter odprti kurikul v srednjem poklicnem ter strokovnem izobraževanju pa so v veliki meri prepuščeni izbiri šol glede na interes učencev oziroma dijakov. Na institucionalnem, organizacijskem in izvedbenem delu imajo šole avtonomijo, ki jo omejujejo razmeroma močni zakonski in podzakonski predpisi in z njimi povezana odgovornost, zlasti ravnateljev. Na temelju organizacije dela in financiranja, ki je določeno skladno s standardi in normativi, se je v šolskem sistemu v preteklosti vzpostavilo relativno predvidljivo in utečeno delovanje posameznikov (učiteljev in ravnateljev), ki tvorijo kulturo posameznih vzgojno-izobraževalnih organizacij. Ta pa vpliva na načrtovanje, organizacijo in način izvajanja vzgojno-izobraževalnega procesa v šolah, zlasti v razmerah, ki so v vzgojno-izobraževalnem sistemu predvidljive.

Šestnajstega marca 2020 v šolskem letu 2019/2020 se je zaradi zaprtja vseh vzgojno-izobraževalnih institucij začelo nepredvidljivo obdobje, ko so morale šole v izjemno kratkem času preiti na izobraževanje na daljavo. Analize ob zaključku šolskega leta kažejo, da ga je večina šol v danih razmerah uspešno izpeljala. Hkrati pa podatki iz raziskave, ki jo je opravil Zavod RS za šolstvo (Rupnik Vec idr., 2020), podatki, ki jih je zbrala Zveza aktivov svetov staršev Slovenije (ZASSS, 2020), in podatki nekaterih drugih raziskav kažejo, da je treba na posameznih področjih povečati usposobljenost učiteljev, izboljšati

1 Vir: www.eurydice.si/novice/zadnje-novice/solsko-letu-2018-2019-statistichni-podatki-in-novosti/

2 Vir: SURS, 2020 (www.stat.si/StatWeb/News/Index/8907).

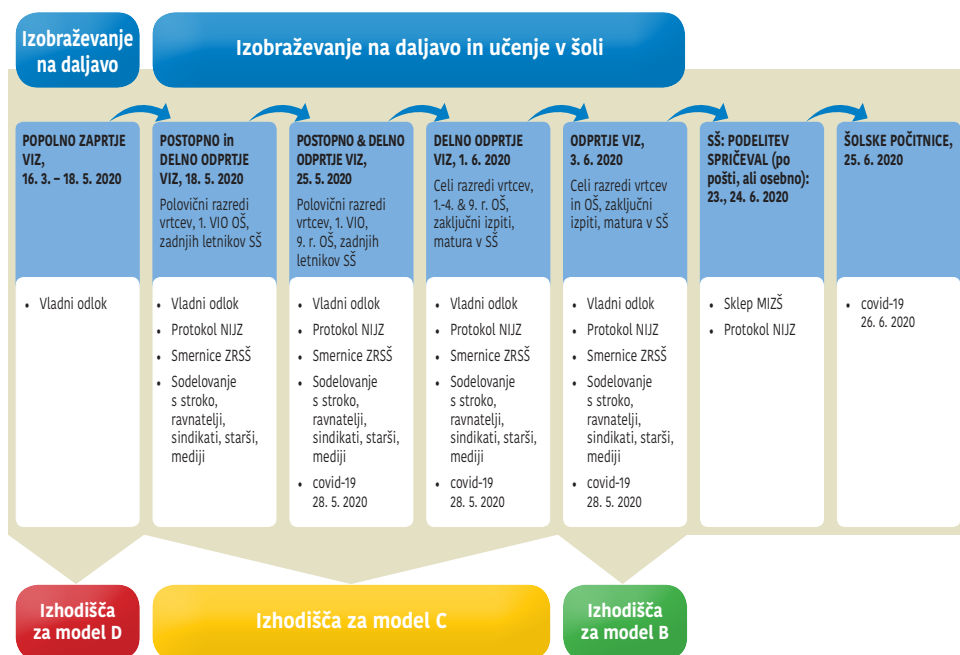
opremo v šolah ter vložiti dodatne napore v pripravo in izvedbo vzgojno-izobraževalnega procesa. Tako bomo zagotovili večjo kakovost, zmanjšali razlike med učenci in dijaki ter zagotovili enake možnosti.

Ker ni možno napovedati, da bodo epidemiološke razmere v prihodnje dovoljevale izvajanje pouka v šolah tako, kot je potekal pred 16. marcem 2020, je Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport v sodelovanju z Zavodom RS za šolstvo in Nacionalnim inštitutom za javno zdravje pripravilo štiri modele, ki so temelj za organizacijo in izvajanje pouka v prihodnje. Modeli so naravnani tako, da bi šole lahko ob upoštevanju zdravstvenih priporočil v čim večji meri izvajale pouk v šoli. Predvidena je tudi kombinacija pouka na daljavo in v šoli in le v skrajnem primeru samo izvajanje pouka na daljavo. Vse načrtovane aktivnosti in predvideni ukrepi temeljijo na obstoječi zasnovi slovenskega šolskega sistema, ki je opredeljen z zakonskimi in podzakonskimi akti ter s strokovnimi dokumenti. Upoštevane so tudi prostorske in kadrovske možnosti šol.

2 Izhodišča za pripravo modelov izobraževanja

2.1 Izkušnje šolskega leta 2019/2020

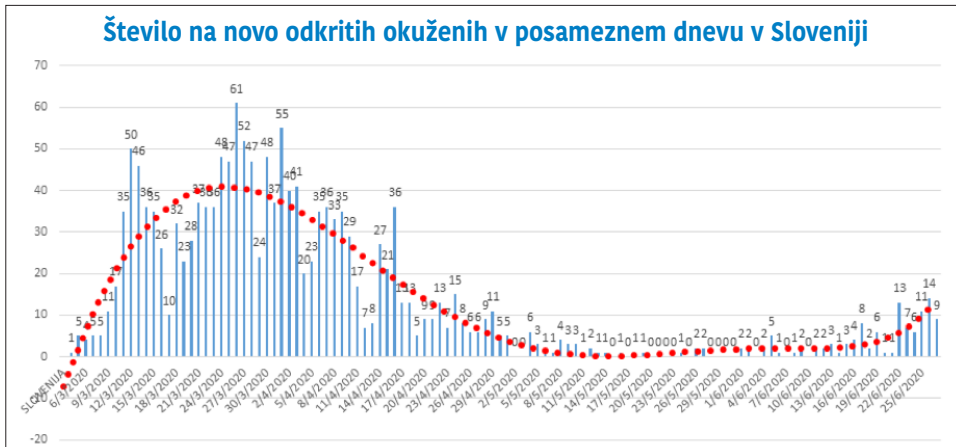
Pri pripravi modelov so bile eno od izhodišč izkušnje, pridobljene v času izobraževanja na daljavo v šolskem letu 2019/2020. Na Sliki 1 je prikazan časovni potek z različnimi kombinacijami izobraževanja na daljavo in pouka v šoli v šolskem letu 2019/2020.

Slika 1: Ukrepi in izobraževanje v času epidemije covid-19³

Prav tako je zaradi zagotavljanja varnega okolja pri odločitvah za izvajanje pouka v šoli oziroma na daljavo ključnega pomena epidemiološka slika v določenem obdobju. Na Sliki 2 je prikazano število okuženih s koronavirusom od 16. marca 2020 do konca šolskega leta 2019/2020.

3 Kustec, S., Krek, M. (2020). Policy co-ordinations as a key for successful re-implementation of the education policy in Covid-19 circumstances. Working paper.

Slika 2: Prikaz števila okuženih s koronavirusom⁴

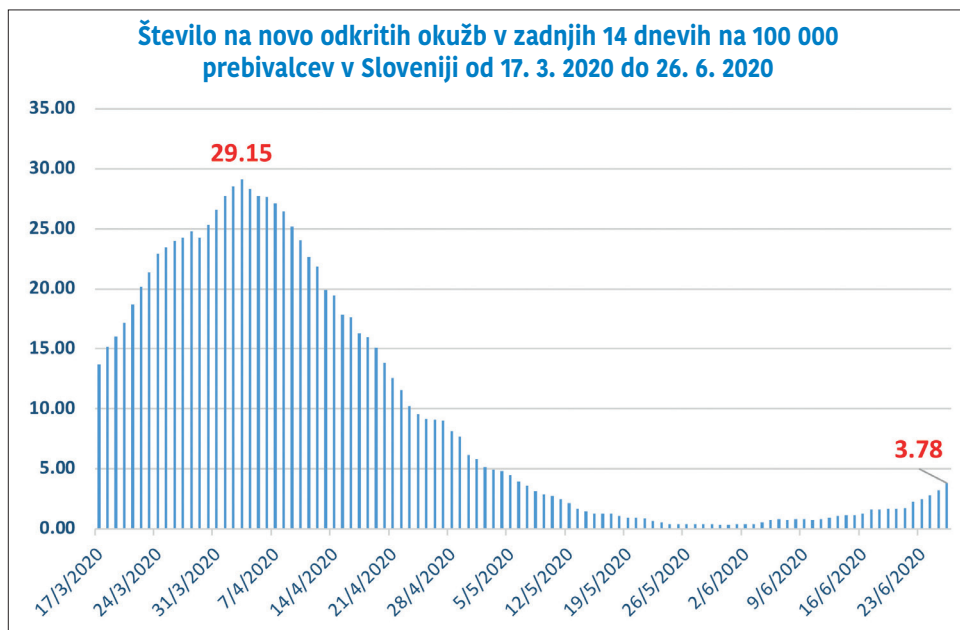
Število okuženih je v prvem valu epidemije z virusom SARS-COV-2 že v prvih dneh raslo eksponentno in doseglo najvišjo vrednost 61 na novoodkritih primerov okužbe v enem dnevu na 26. 3. 2020. Število novih okužb se je podvojilo sprva v dveh dneh, kar samo dokazuje, za kako hitro rast novih primerov po dnevih je tedaj šlo. Po 26. 3. 2020 se je začelo število novoodkritih okužb počasi umirjati in zmanjševati.

Vrednost 0 okužb v posameznem dnevu smo dosegli šele v 51 dneh, 15. 5. 2020, kar pomeni, da smo za umiritev pojava porabili 2,55-krat več dni kot jih je poteklo za razvoj vrha epidemije. Po enem mesecu umiritve pa se je začelo ponovno dvigati število na novo odkritih okuženih z virusom SARS-COV-2 v Sloveniji. Zmanjšanje števila okuženih je bilo posledica učinkovitih ukrepov Vlade RS, pri čemer je sodeloval tudi izobraževalni sistem z zaprtjem vrtcev, šol in univerz. Kasneje, ko se je stanje rasti umirilo in so bile dnevne vrednosti na novo odkritih okužb vse manjše, so se vzpostavili pogoji za počasno odprtje družbe, kar smo izvajali zelo previdno s počasnim sproščanjem posameznih ukrepov, tako da smo tudi sprotno evalvirali rezultate sproščanja. Odprtje šolskega prostora smo izvajali previdno in postopoma ob predhodnih natančnih javnozdravstvenih ukrepih v šolskem prostoru, ki so pomembno zmanjševali tveganje za okužbo otrok in zaposlenih v šolstvu ter staršev in starih staršev ter drugih sorodnikov otrok.

Opazovano je bilo tudi število na novo odkritih primerov okužb v zadnjih 14 dnevih na 100 000 prebivalcev (Slika 3). To število najbolje prikaže število še kužnih oseb v času. Vrh je bil dosežen 3. 4. 2020. Potem pa je prišlo do počasnega padca te

⁴ Vir: Krek, M. (2020): Hiter prikaz dogodkov na področju koronaepidemije med državami Zahodnega Balkana. Gradivo, pripravljeno za 23. redno sejo Vlade RS, 28. 6. 2020.

vrednosti in žal nato po 1. 6. 2020 do novega porasta, ki se je potem počasi prelevil v drugi vrh epidemije, ki pa ni prikazan na grafu.

Slika 3: Število odkritih okužb na 100 000 prebivalcev (Vir: Krek, 2020)

2.2 Razlike med poukom v šoli in poukom na daljavo

Pouk je namerna, načrtna, sistematična dejavnost, ki poteka v urejenem okolju in jo vodijo za to usposobljene osebe, to so učitelji (Blažič idr. 2003; Ivanuš Grmek in Javornik Krečič, 2011). Učitelji izvajajo pouk po vnaprej pripravljenem učnem načrtu. Učni načrt je šolskoupravni dokument, v katerem so zapisani učni cilji, učna vsebina, standardi znanja, prav tako so v njem zapisana didaktična priporočila, ki so učiteljem v pomoč pri načrtovanju in izvajanju pouka. Za izvedbo pouka je potreben in pomemben učni prostor, to je učilnica, ki je lahko klasična, namenjena izvedbi večine učnih predmetov, lahko pa je specializirana, v kateri poteka pouk posameznih učnih predmetov, ki zahtevajo ustrezno opremo in učila (Ivanuš Grmek in Javornik Krečič, 2011). Prav tako je za izvedbo pouka potrebna izobraževalnokomunikacijska tehnologija. Pri izvajanju pouka so učiteljem v pomoč učbeniki, ki so lahko v klasični obliki, v elektronski obliki ali interaktivni učbeniki (Mithans in Ivanuš Grmek, 2020).

V času epidemije covid-19 se je pouk iz učilnice v šoli preselil v spletno okolje. Učitelji so uporabljali različne pristope za delo z učenci v spletnem okolju (elektronska pošta, spletne učilnice, video razlage itd.). Pri poučevanju na daljavo imajo pomembno vlogo videorazlage, pri čemer se je pokazalo, da za vsesplošno poučevanje na daljavo ni možno le sinhrono poučevanje – torej razlaga v živo za vse učence ali dijake hkrati, pač pa je za učenca potrebna tudi asinhrona (vnaprej posneta) razlaga, ki mu omogoča samostojno razpolaganje s časom (npr. kdaj in koliko časa bo namenil za učenje ob videorazlagi) in individualizirano usvajanje snovi, kar pomeni, da si lahko učenec ali dijak razlago predvaja večkrat. Takšen način omogoča učencu oz. dijaku večkratno predvajanje posameznih odsekov videoposnetka (Zmazek, Pesek, Lipovec, 2020).

Videorazlage so namenjene poučevanju po pristopu obrnjenega učenja in poučevanja. Za učinkovito izveden model obrnjenega učenja in poučevanja morajo biti zagotovljeni vsi štirje stebri obrnjenega učenja (Hamdan idr., 2013, str. 5–6; (FLN), 2014):

- Prilagodljivo okolje (»Flexible Environment«), ki omogoča izvajanje skupinske in individualne učne oblike, raziskovanje in evalvacijo. Učenci lahko izbirajo, kaj in kdaj se bodo učili, učitelj pa jim prilagodi prostor in omogoči lasten tempo dela.
- Učna kultura (»Learning Culture«) pomeni, da je v središču učnega procesa učenec, ki z lastno miselno aktivnostjo poglobljeno raziskuje učne teme.
- Načrtovan učni proces (»Intentional Content«), v katerem učitelj premišljeno izbira učne oblike in metode z namenom, da bi učenci pridobivali konceptualno in proceduralno znanje. Učni čas, ki je na voljo, je racionalno izkoriščen, učitelj pa uporablja pester nabor učnih strategij.
- Učitelj strokovnjak (»Professional Educator«) ustrezno upravlja s časom, ki mu je na voljo za delo z učenci. Opazuje delo učencev, jim podaja sprotne povratne informacije in nenehno preverja njihovo znanje. Učitelj strokovnjak je refleksivni učitelj, ki sodeluje s svojimi kolegi, sprejema konstruktivno kritiko in stalno vrednoti svoje delo.

V primeru da se bo pouk v novem šolskem letu izvajal tudi na daljavo, predlagamo, da se pripravi čim več asinhronih, torej vnaprej posnetih razlag. Pri tem se je treba osredotočiti na učne vsebine, ki ne zgubijo veliko na pomenu, če jih posnamemo. Take učne vsebine večinoma vsebuje splošen pregled obravnavane teme. Učenci z vnaprej posnetimi razlagami samostojno usvojijo temeljne informacije, med učnimi urami oz. na skupnem srečanju preko videokonference pa rešujejo naloge, ki od njih zahtevajo, da znajo pridobljeno znanje uporabiti, analizirati, ga ovrednotiti (prim. Sams in Bergmann, 2013).

S tako organiziranim obrnjenim učenjem in poučevanjem se učiteljeva vloga bistveno spremeni. Učitelj se ne osredotoča na svojo razlago, saj je le-ta posneta, temveč na t. i. podporne pogovore, v katerih lahko učencem nudi individualno pomoč ter jih motivira za izvajanje aktivnosti v manjših skupinah, pri čemer lahko nudi dodatno pomoč tistim, ki imajo težave z razumevanjem učne vsebine, ter omogoči dodatne učne izzive tudi tistim, ki učno vsebino že obvladajo. Tako postane učiteljeva vloga vodenje in spodbujanje učencev (Sams in Bermann, 2013). Pri tako organiziranem pouku se spremeni tudi vloga učenca, saj lahko ta razlago posluša sam, učitelj pa mu v kontaktnem času lahko ponudi dodatno pomoč o učni vsebini (Aronson in Arfstrom, 2013) ali vodi diskusijo o težjih učnih mestih obravnavane učne vsebine. Prav tako je smiselno, da učitelji učence vzpodbujajo, da se na kontaktni čas z učiteljem pripravijo tudi tako, da na začetku srečanja (pouka, učne ure) vsak učenec zastavi učitelju vprašanje o učni vsebini. Nekateri avtorji (npr. Sams in Bergmann, 2013) celo menijo, da bi bilo najbolje oz. priporočljivo, da bi vsak učenec prišel k pouku s pripravljenim vprašanjem o učni vsebini, na katerega ne ve odgovora, saj bi tako učitelj takoj opazil, katerih učnih vsebin učenci ne razumejo oz. kje so vsebinska vozlišča. Na podlagi tega bi lahko učencem ponudil dodatno sinhrono razlago, jih usmeril k rabi učbenika ali drugega vira.

Zavedamo se, da pouk na daljavo ne more v celoti nadomestiti pouka v šoli, ki poteka v običajni učilnici. Je pa zagotovo dobra pomoč pri izvedbi pouka takrat, ko pouk v šoli zaradi različnih razlogov (npr. covid-19, bolezni učenca, druge nepredvidene situacije) ni mogoč. Do obsega dela učencev oz. dijakov je treba v času pouka na daljavo imeti realne zahteve. Dajati jim je treba jasna navodila, primeren obseg dela in jim posredovati sprotno povratno informacijo (prim. Digitales Lernen und Onlineunterricht, b. l.). Pri izvajanju pouka na daljavo je treba poskrbeti, da dosežemo vse oz. čim več učencev oz. dijakov. Poskrbeti moramo, da jih motiviramo za pouk na daljavo predvsem v okviru uvajalne stopnje. Če bi jim orodja za delo na daljavo samo predstavili, bi tvegali nezanimanje in nemotiviranost učencev. Učenci in dijaki se uporabe informacijsko-komunikacijske tehnologije (IKT) naučijo hitro in drug od drugega. Če kdo česa ne razume, mu pomaga sošolec, s tem se krepi sodelovanje in medsebojna pomoč. Pogosto se zgodi, da učenci odkrijejo možnosti uporabe IKT, ki jih učitelji niso predvideli, in jih lahko s pridom izkoristijo v pedagoški praksi (prim. Hirsch, 2020).

Glede didaktične izvedbe pouka se je treba zavedati, da je pouk na daljavo manj didaktično pester. Rezultati raziskave (Rupnik Vec idr., 2020) nas opozarjajo, da so največ uporabljali metodo razlage, ki so jo kombinirali z učnim pogovorom in prikazovanjem. Glede rabe učnih oblik so učitelji občutno manj izvajali delo v skupinah in delo v dvojicah. Prav zaradi številnih pozitivnih lastnosti, ki jih ima delo v dvojicah, bi bilo treba učitelje usposabljati, da bi pouk na daljavo organizirali tako, da bi učence usmer-

jali k delu v dvojicah. So pa učitelji učence najbolj usmerjali k individualnemu delu. Individualno delo predstavlja obliko pouka, pri kateri vsak učenec sam izvaja določeno nalogo ali dejavnost. Individualno delo učencem omogoča, da tempo dela prilagajajo svojim sposobnostim. Je pa za uspešno realizacijo samostojnega dela v praksi nujno, da imajo učenci razvite tudi sposobnosti načrtovanja, organiziranja, vodenja, kontroliranja in prilagajanja lastnega procesa učenja (Kramar, 2009; Ivanuš Grmek, Javornik Krečič, 2011). Pomanjkljivost te oblike se lahko kaže v pomanjkanju komunikacije z drugimi učenci, kar lahko neugodno vpliva na učenčevo sposobnost ustnega izražanja. Prav tako lahko pretirana uporaba te oblike negativno vpliva na socialne odnose med učenci. Na tem mestu se lahko strinjamo s Kubaletom (2016, str. 130–131), da lahko pri individualnem delu predstavljajo problem zahtevne naloge, za reševanje katerih učenci porabijo veliko več časa, kot bi ga ob učiteljevi razlagi. To pa zagotovo lahko omilimo s smiselnim vodenjem pouka, kjer se v delo vključuje učitelj s sinhrono razlago oz. z usmerjanjem učenca k rabi virov.

2.3 Razsežnosti pouka na daljavo

Izvedba pouka na daljavo se v precejšnji meri razlikuje od izvedbe pouka v živo tako na organizacijskem kot pedagoško-didaktičnem področju. Učno okolje v tem primeru dobiva popolnoma nove razsežnosti in predstavlja enega izmed temeljev uspešne izvedbe poučevanja in učenja. Vzpostavitev ustreznega digitalno podprtega učnega okolja je tako ena izmed prioritete vsake šole, družbe in države. Brez ustreznega usposobljenega učitelja, ki v takšnem digitalno podprtem učnem okolju pri svojem delu premišljeno uporablja sodobne didaktične pristope, si kakovostne izvedbe pouka na daljavo v današnjem času ni moč predstavljati.

Že poročilo Innovative Learning Environment (OECD, 2013) učno okolje opredeljuje kot organski, holistični koncept, ki vključuje tako aktivnosti kot učne dosežke in presega šolo tako v času kot prostoru. Predstavlja kontekst, znotraj katerega se odvijata učenje in poučevanje. Učno okolje v tem kontekstu pomeni, da smo osredotočeni na dinamiko in odnose med štirimi dimenzijami:

- učencem,
- učiteljem in drugimi strokovnjaki,
- vsebinami ter
- opremo (realnim/virtualnim prostorom – inovativnim učnim okoljem) in digitalno tehnologijo.

Pri izvedbi pouka na daljavo je vsekakor smiselno izpostaviti pomembnost poučevanja na daljavo, ki je med drugim odvisno tudi od tehnologije, e-storitev in e-vsebin, ki so dostopne posameznemu učitelju ter učencu. Pojavljajo se popolnoma novi izzivi tako za učitelja kot učenca, ki je še zmeraj (in zmeraj bolj) v središču celotnega pedagoškega procesa. Vsi se soočamo s spremenjenimi vlogami, za katere učitelji niso bili v popolnosti usposobljeni. Slika 4 shematsko predstavlja nekatere razlike izvedbe pouka na daljavo v primerjavi s tradicionalnim poukom, povezane s spremenjeno vlogo učitelja, učenca, dostopnostjo do vsebine in učne tehnologije ter didaktiko poučevanja.

Slika 4: Poučevanje na daljavo je tesno odvisno od možnosti, ki jih ponuja tehnologija. (Vir: Andrej Flogie.)

V primeru slabe epidemiološke slike je v nadaljevanju predstavljenih več možnih modelov organizacije in izvedbe pouka na daljavo, z vidika podpore posamezni izvedbi in deležem izvedbe v živo ali na daljavo. Slika 5 shematsko prikazuje različne možnosti izvedbe. Skladno z izbranim modelom izvedbe pouka na daljavo bo ministrstvo zagotovilo temelje takšnega učnega okolja, ki bo tudi s tehnološkega vidika podpiralo kakovostno izvedbo znotraj posameznega modela, predstavljena v nadaljevanju.

Mayadas, F., Miller, G. in Sener, J. (2015). Definition of E-learning Courses and Programs. Version 2.0 Online Consortium. <https://onlinelearningconsortium.org/updated-e-learning-definitions-2>

Slika 5: Izvedba pouka na daljavo glede na delež, izveden v živo/na daljavo.

2.4 Aktivnosti za kakovostno izvedbo pouka na daljavo

Zavod RS za šolstvo je konec maja in v začetku junija 2020 opravil obširno raziskavo o izobraževanju na daljavo⁵ v obdobju epidemije covid-19, ko so se učenci vseh šol izobraževali na daljavo. Rezultati analize nakazujejo potrebo po okrepitvi aktivnosti na posameznih področjih na nacionalnem kot tudi na šolskem nivoju. Ključna področja:

- Usposabljanje učiteljev in ravnateljev za izvajanje pouka na daljavo.
- Zagotavljanje opreme za učitelje in učence.
- Vzpostavitev enotnih komunikacijskih kanalov do učencev oziroma dijakov na šolah v primeru izvajanja pouka na daljavo.
- Zagotovitev natančno dogovorjenega načina komunikacije učiteljev z učenci oziroma dijaki.
- Opredelitev delovanja strokovnih organov šole v primeru pouka na daljavo.
- Vzpostavitev drugačne organizacije pouka na daljavo, kot je organizacija pouka v šoli (drugačen urnik).
- Izdelava nabora vsebin iz učnih načrtov, ki so primerne za pouk na daljavo, in s tem povezano doseganje ciljev in standardov znanja.
- Kontinuirano zagotavljanje povratne informacije o doseganju ciljev ter preverjanje znanja v času izvajanja pouka na daljavo ter skrbno načrtovanje in izvajanje ocenjevanja.
- Povečanje podpore učencem oziroma dijakom, ki sami zaradi različnih razlogov ne zmorejo slediti pouku na daljavo.

⁵ Delni rezultati raziskave so objavljeni na spletni strani Zavoda RS za šolstvo (www.zrss.si). Končno poročilo o raziskavi pa bo na voljo oktobra 2020.

3 Modeli izvajanja pouka

Zaradi razlik na posameznih nivojih izobraževanja so predvideni modeli za izvajanje pouka pripravljene ločeno za osnovne šole in srednje šole. Ločeno pa je pripravljen tudi model za delo dijaških domov. Modeli so načrtovani za izvajanje programov, ki so določeni z Zakonom o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja,⁶ Zakonom o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami⁷ in s področnimi zakoni. **Za izvajanje programov v posameznih zavodih, ki imajo specifično populacijo učencev oziroma dijakov, ki je povezana z zdravstvenim stanjem, ni mogoče pripraviti splošnega modela. V teh primerih bo potekalo neposredno usklajevanje med Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport, Zavodom RS za šolstvo, Nacionalnim inštitutom za javno zdravje ter vodstvom vzgojnega oziroma vzgojno-izobraževalnega zavoda.**

Ob aktiviranju posameznega modela se higienska in splošna priporočila, ki se nanašajo na izvajanje ukrepov zaradi preprečevanja okužbe in zaradi vnaprej nepredvidljivega stanja, **lahko spremenijo oziroma dopolnijo**. Spremembo oziroma dopolnitev priporočil pripravi Nacionalni inštitut za javno zdravje in so sestavni del sklepa Vlade RS oziroma ministrice, pristojne za izobraževanje, s katerim aktivira posamezni model.

Ne glede na to, kateri model bo aktiviran, šolam priporočamo, da s pomočjo spletnega orodja za samovrednotenje pedagoških digitalnih kompetenc in spletnega orodja za samoocenjevanje učinkovitega učenja s spodbujanjem uporabe inovativnih izobraževalnih tehnologij izdelajo načrt usposabljanja pedagoških delavcev, uvajanja smiselne rabe IKT pri pouku in načrt potrebne nove opreme.

Pojav novega virusa SARS-CoV-2 in širjenje bolezni covid-19 po svetu in pri nas je soočilo s popolnoma novimi razmerami in je spomladi 2020 zahtevalo številne prilagoditve življenja v družbi ter izvajanje drastičnih ukrepov za omejevanje širjenja bolezni. Z ukrepi, vključno z zaprtjem šol, smo širjenje bolezni uspešno omejili. Sledile so faze postopnega sproščanja ukrepov in odpiranja šol. Ves čas je potekalo spremljanje stanja, obenem pa so raziskave, ki potekajo po vsem svetu, prinašale nova spoznanja o širjenju SARS-CoV-2 in značilnosti bolezni covid-19. V zvezi z novim virusom se vedno znova pojavljajo nove ugotovitve, saj je med nami šele nekaj mesecev.

6 Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08, 58/09, 64/09 – popr., 65/09 – popr., 20/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 47/15, 46/16, 49/16 – popr. in 25/17 – ZVaj).

7 Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami (Uradni list RS, št. 58/11, 40/12 – ZUJF, 90/12 in 41/17 – ZO-POPP).

Otroci se lahko okužijo z virusom SARS-CoV-2, dosedanje raziskave pa so pokazale, da bolezen po navadi poteka v blagi obliki. Otroci le redko potrebujejo hospitalizacijo. Opisani so maloštevilni primeri hudo bolnih otrok. Smrti otrok zaradi covid-19 so izjemno redke in v primerjavi z drugimi starostnimi skupinami je stopnja umrljivosti pri otrocih s covid-19 zelo nizka. Nekatere študije kažejo, da otroci igrajo manjšo vlogo pri prenosu bolezni. Pogostejši je prenos virusa med odraslimi in z odraslih na otroke kot pa med otroki in z otrok na odrasle. Po drugi strani vemo, da imajo otroci veliko število socialnih stikov, še posebej v šoli, kar omogoča širjenje virusa. Nekatere tuje raziskave kažejo na to, da ob ponovnem odpiranju šol ni prišlo do velikega širjenja bolezni med otroki, kar lahko delno pripišemo tudi dobremu izvajanju higienskih ukrepov.

Pojav novega koronavirusa pomeni dodatno tveganje v življenju in potrebo po spremembi obnašanja ter prilagoditvah. Tveganje za širjenje okužbe s SARS-CoV-2 je odvisno od epidemiološkega položaja in izvajanja ukrepov. Kljub izvajanju vseh ukrepov se lahko še vedno pojavijo primeri covid-19 in druge okužbe. Z odstopanjem od ukrepov se tveganje za prenos okužbe SARS-CoV-2 zvišuje.

V šolah priporočamo dosledno izvajanje ukrepov v skladu s priporočili za posamezni model, s čimer varujemo zdravje zaposlenih (natančne ukrepe za zaščito zdravlja zaposlenih opredeljuje pooblaščen specialist medicine dela, prometa in športa) in otrok, ki se izobražujejo v šoli. Posredno varujemo tudi zdravje njihovih bližnjih, kar je posebej pomembno v Sloveniji, kjer veliko otrok živi v večgeneracijskih družinah. S prilagojenim načinom izvajanja šolanja bomo lahko premostili čas do takrat, ko bodo na voljo cepivo oz. učinkovita zdravila.

Za epidemiološki položaj v Sloveniji je posebej pomembno, da so v nekaterih bližnjih državah razmere slabše in obstaja realna nevarnost novih vnosov okužbe v Slovenijo in širjenja v državi. To se lahko pokaže kot ugotovljeni posamezni primeri covid-19, lokalni izbruhi ali možen drugi val epidemije večjih razsežnosti. Zaradi vsega tega sta nujna previdnost in doslednost pri izvajanju priporočil.

Temeljno vodilo ostaja, da pridejo v šolo samo zdravi otroci oz. zaposleni. Pomembno je, da so starši in zaposleni seznanjeni s simptomi in znaki bolezni covid-19 in ob pojavu simptomov in znakov pravilno ukrepajo.

Higiena kihanja in kašlja ter vzdrževanje primerne razdalje sta ključnega pomena za omejevanje širjenja virusa in drugih mikroorganizmov s kapljicami, medtem ko sta higiena rok in zlasti izogibanje dotikanju obraza z nečistimi rokami pomembna za preprečevanje posrednega stika z mikroorganizmi. Povečana fizična razdalja med ljud-

mi zmanjšuje možnost okužbe, še preden se pri okuženem pojavijo znaki in simptomi bolezni.

Poleg navedenega ukrepanja na osebni ravni dodatno z organizacijskimi ukrepi dosegamo manjše število stikov med otroki in med zaposlenimi ter tako zmanjšujemo možnost prenosa in širjenja virusa SARS-CoV-2. Pomembno je izvajati priporočene ukrepe glede prihoda v šolo, vstopanja vanjo in gibanja po njej, ureditve učilnic z razporeditvijo miz na razdalji, da je razred otrok skupaj ves dan in ni mešanja otrok pred začetkom pouka, v popoldanskem varstvu, pri športni vzgoji, pri zbirnih predmetih, s čimer dosegamo manjše število stikov.

V primeru poslabšanja epidemioloških razmer bo s prehodom z modela B na model C izvedeno občutno zmanjšanje števila stikov, ko bo pouk za del učencev potekal na daljavo.

Kljub izvajanju vseh ukrepov se lahko še vedno pojavijo primeri covid-19 in druge okužbe. Še posebej so po dosedanjih spoznanjih ogroženi starejši in osebe z nekaterimi boleznimi, kar v priporočilih naslavljamo z opredelitvijo zdravstvenih omejitev pri otrocih in pri zaposlenih. Otrokom, ki bi zaradi bolezni morali dalj časa ostati doma brez pouka v šoli in druženja z vrstniki, je treba posvetiti posebno pozornost.

Pri izvajanju pouka v šolah se odločamo za številne koristi, ki jih prinaša izobraževanje v šoli otrokom in mladostnikom, odločamo pa se tudi za večje tveganje za prenos bolezni. Da bi to tveganje kar najbolj zmanjšali, svetujemo nabor ukrepov, za katere so se v času nevarnosti širjenja okužbe s SARS-CoV-2 odločile tudi druge države in temeljijo na izsledkih raziskav ter rezultatih epidemiološkega spremljanja in analiz.

Priporočila temeljijo na znanstvenih ugotovitvah in primerih uspešnih praks za omejevanje širjenja SARS-CoV-2. Poleg upoštevanja najnovejših dognanj bomo skrbno spremljali stanje v Sloveniji in ustrezno prilagajali ukrepe.

Priporočila se bodo spreminjala skladno z epidemiološko sliko in novimi spoznanji o širjenju okužbe s SARS-CoV-2 in o bolezni covid-19. Priporočamo spremljanje objav na spletnih straneh NIJZ.

3.1 Prvi šolski dan

Za vse učence in dijake osnovnega in srednješolskega izobraževanja naj šole načrtujejo prvi šolski dan pouka v šoli. Če omejitve iz zdravstvenih razlogov ne bodo dovoljevale prihoda vseh učencev in dijakov v šolo hkrati, bodo šole izvedle pouk v šoli za učence oziroma dijake 1. septembra dopoldne in popoldne ali zaporedno 1. in 2. septembra. Prvi šolski dan naj bo namenjen seznanjanju učencev in dijakov z navodili in priporočili, povezanimi z varnim prihajanjem v šolo in odhajanjem iz nje, prenovljenimi pravili hišnega reda, dogovorom o komunikaciji v primeru pouka na daljavo, izmenjavi informacij in pridobivanju podatkov o dostopnosti IKT, informacijam o organizaciji pouka ter posredovanju drugih informacij, ki so pomembne za izvajanje pouka v novem šolskem letu. Za dijake srednjega poklicnega in srednjega strokovnega izobraževanja so pomembne tudi informacije v zvezi z izvajanjem praktičnega pouka in praktičnega usposabljanja z delom. Razredniki naj dajo poseben poudarek pri pogovoru z učenci in dijaki psihosocialnemu področju in s tem prispevajo, da se bodo učenci in dijaki počutili varne.

Pred začetkom pouka oziroma pred prvim šolskim dnevom šola starše obvesti o pogojih, pod katerimi učenci lahko pridejo v šolo.

3.2 Modeli osnovnošolskega izobraževanja

Za osnovnošolsko izobraževanje so načrtovani štirje modeli in dva podmodela, ki so prikazani na Sliki 6. Modeli so naravnani na različno zahtevna zdravstvena priporočila, ki so vezana na epidemiološko stanje v Sloveniji ob začetku šolskega leta ali kadar koli med šolskim letom.

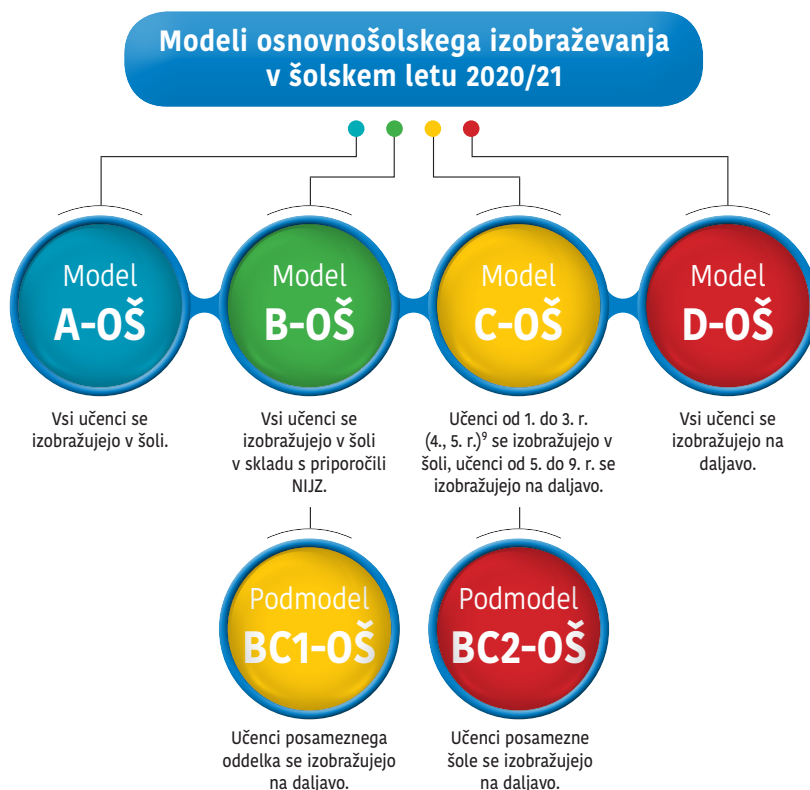
Aktiviranje posameznega modela za šole se določi na nacionalnem nivoju. Odločitev o tem sprejme Vlada RS oziroma ministrica,⁸ pristojna za izobraževanje.

Odločitev za aktiviranje **podmodela**, ki predvideva **zaptje šole, sprejme Vlada RS oziroma ministrica**, pristojna za izobraževanje. Ravnatelj šole vse informacije, ki so vezane na potrebne ukrepe v zvezi zapiranjem šole, posreduje Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport po telefonu 01 400 52 69 ali 030 483 010 ali na e-naslov,

⁸ Določila 39. člena Zakona o nalezljivih boleznih (Uradni list RS, št. 33/06 – uradno prečiščeno besedilo in 49/20 – ZIUZEOP).

ki bo od 1. septembra 2020 dalje objavljen na spletni strani ministrstva (www.gov.si/drzavni-organi/ministrstva/ministrstvo-za-izobrazevanje-znanost-in-sport/)⁹ www.gov.si/drzavni-organi/ministrstva/ministrstvo-za-izobrazevanje-znanost-in-sport/).

Odločitev za aktiviranje podmodela za zaprtje **posameznih oddelkov šole** sprejme **ravnatelj šole** na predlog epidemiološke službe Območne enote Nacionalnega inštituta za javno zdravje. **Odločitev ravnatelj še isti dan sporoči Sektorju za osnovno šolo na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport.**

Slika 6: Modeli in podmodeli osnovnošolskega izobraževanja

⁹ V primeru razpoložljivih prostorskih in kadrovskih kapacitet posamezne šole, ob upoštevanju higienskih in splošnih priporočil, se ravnatelj odloči, da šola izvaja pouk v šoli tudi za učence 4. in/ali 5. razreda (velja za model C-OŠ).

V nadaljevanju so navedene aktivnosti, nosilci in časovnica za začetek novega šolskega leta.

Preglednica 1: Aktivnosti na začetku šolskega leta

Aktivnost	Nosilec aktivnosti	Rok za izvedbo
Evalvacija izobraževanja na daljavo v preteklem šolskem letu	Strokovni aktivni	Konec avgusta
Opredelitev usposabljanja pedagoških in drugih strokovnih delavcev	Ravnatelj in učitelji	Konec avgusta
Dogovor in vzpostavitev enotnega komunikacijskega kanala na šoli	Ravnatelj	Konec avgusta
Priprava individualnih načrtov za posamezne učence	Učitelji ob sodelovanju razrednika	Sredina septembra
Dopolnitev individualiziranih programov za učence s posebnimi potrebami	Učitelji ob sodelovanju razrednika in svetovalne službe	Sredina septembra
Izdelava načrta rabe IKT pri pouku	Učitelji	Sredina septembra
Izdelava načrta novih potreb po IKT	Ravnatelj	Sredina septembra

V preglednici na naslednji strani pa je prikaz ukrepov za preprečevanje širjenja okužbe s SARS-CoV-2 glede na posamezne modele organiziranja pouka v osnovnih šolah.

Preglednica 2: Predvideni ukrepi za preprečevanje širjenja okužbe s SARS-CoV-2 glede na posamezne modele organiziranja pouka v osnovnih šolah

UKREPI
Seznanitev z ukrepi (Infografike, obvestila, predavanja itd.)
Samo zdrave osebe
Upoštevanje zdravstvenih omejitev pri zaposlenih in učencih ¹⁰
Umivanje/razkuževanje rok
Higiena kihanja in kašlja
Ne dotikajmo se obraza (oči, nosu in ust) z nečistimi/neumitimi rokami
Zadostna medosebna razdalja vsaj 1,5 do 2 metra v mirovanju, pri gibanju večja ¹³
Uporaba mask (zaposleni, učenci) ¹¹
Čiščenje in razkuževanje površin
Zračenje prostorov
Odsvetovano zbiranje v skupinah zunaj matične učne skupine ¹⁴
Svetovano oblikovanje manjših učnih skupin
Odsvetovano mešanje skupin (šport, odmori itd.) ¹⁴
Urniki uporabe prostorov (prihod s časovnim zamikom, uporaba jedilnice, sanitarnih prostorov, garderob itd.)
Določene poti gibanja (koridor)
Sestanki na daljavo (roditeljski sestanki, govorilne ure)
Odsvetovanje prireditev ¹²
Odsvetovanje ekskurzij in šole v naravi
Poseben režim pri predmetu šport ¹²
Poseben režim pri igrah na zunanjem igrišču
Spodbujanje pouka na prostem ¹²
Poseben režim v jedilnici
Vodenje evidence prisotnosti, tudi za zunanje obiskovalce
Določen prostor, kamor se lahko umakne obolelega

9 Pri šolanju na daljavo je pomembno zdravstvenovzgojno delo na področju seznanitve z ukrepi glede preprečevanja širjenja okužbe s SARS-CoV-2, spodbujanje k ohranjanju vzorcev zdravega življenjskega sloga (npr. spodbujanje skrbi za ohranjanje telesne zmogljivosti in duševnega zdravja), rubrika glede izvajanja preventivnih higienskih ukrepov v šolski stavbi pa v tem modelu ni pomembna.

10 Upoštevatı je treba trenutno veljavna priporočila RSK za pediatrijo in RSK za medicino dela, prometa in športa (objavljeno na spletni strani NIJZ).

11 V učilnici, kjer so navzoči le učenci enega razreda, za učence ni potrebna uporaba mask. Učitelji in drugi strokovni delavci v učilnici uporabljajo maske v primeru, ko ni zagotovljena medosebna ustrežna razdalja (min. 1,5 metra), z izjemo učiteljev prvega VIO oziroma po presoji pooblaščenega specialista medicine dela. V skupnih prostorih uporabljajo maske učitelji in preostale odrasle osebe ter učenci skladno s priporočili glede uporabe mask na spletni strani NIJZ.

MODELI				
	Model A-OŠ	Model B-OŠ	Model C-OŠ	Model D-OŠ ⁹
	+	+	+	+
	+	+	+	/
	/	+	+	/
	+ Umivanje	+ Umivanje/razkuževanje	+ Umivanje/razkuževanje	/
	+	+	+	/
	+	+	+	/
	-	+	+	/
	-	+	+	/
	+ Čiščenje	++ Čiščenje, razkuževanje	++ Čiščenje, razkuževanje	/
	+	++	++	/
	-	+	+	/
	-	Ni izvedljivo	+ (Ni izvedljivo)	/
	-	+	+	/
	-	+	+	/
	-	+	+	/
	-	+ - (V skladu z veljavnimi priporočili)	+ (izključno v okviru razreda, brez zunanjih izvajalcev)	/
	-	+ - Odvisno od razmer na destinaciji	+	/
	-	+	+	/
	-	+	+	/
	/	+	+	/
	-	+	+	/
	-	+	+	/
	+	+	+	/

LEGENDA: / Ni relevantno + Ukrep predviden - Ukrep ni predviden

12 Več o preprečevanju tveganj, povezanih s športnimi in glasbenimi dejavnostmi, je dostopno na: www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/priporocila_kulturne_dejavnosti.pdf, www.nijz.si/sl/sproscanje-ukrepov-covid-19 (šport).

13 Zadostna medosebna razdalja je priporočena med učenci, ki ne pripadajo istemu oddelku.

14 Če zaradi pedagoškega procesa ni izvedljiv pouk brez mešanja skupin, mora biti med učenci različnih razredov v učilnici ves čas zagotovljena zadostna medosebna razdalja (v gibanju najmanj 2 metra, sede najmanj 1,5 metra).

Model A-OŠ

Veljavnost modela A-OŠ

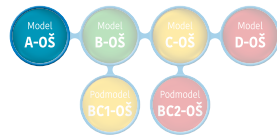
Velja, ko se vsi učenci izobražujejo v šoli oziroma v vzgojno-izobraževalnem zavodu. Odpravljene so vse omejitve, ki so bile izdane v času epidemije covid-19. Šole in zavodi izvajajo celotno vzgojno-izobraževalno dejavnost enako kot pred epidemijo. Posebno pozornost namenjajo pridobivanju in vzdrževanju higienskih navad in se izobražujejo o preprečevanju nalezljivih bolezni. Pouk bodo osnovne šole izvajale po modelu A, če s sklepom Vlade RS oziroma ministrice, pristojne za izobraževanje, ne bo drugače odločeno.

Uporabnost modela A-OŠ

Model se uporablja za šole in vzgojno-izobraževalne zavode, ki izvajajo programe za osnovnošolsko mladino, in za glasbene šole.

Priporočila za načrtovanje in izvajanje vzgojno-izobraževalne dejavnosti

- Pretekle izkušnje z izvajanjem pedagoškega procesa v času epidemije covid-19 so pokazale, da so določene prilagoditve izvajanja pouka v tovrstnih razmerah nujne ne glede na to, ali spremembe še dopuščajo pouk »v živo« ali je treba pouk izvajati »na daljavo«. Kljub temu da v primeru **modela A-OŠ** prilagoditve oblik pouka niso predvidene, naj se pouk organizira tako, da bi morebitna uveljavitev drugačnega modela zaradi poslabšanja razmer pomenila čim manjšo motnjo v pedagoškem procesu, ki se zaradi prilagoditev izvajanja pouka v izjemnih razmerah ne prekine, temveč preide v okoliščinam prilagojeno obliko.

- Pri načrtovanju vzgojno-izobraževalnega dela učitelji v okviru učiteljskega zbora, strokovnih aktivov in ob sodelovanju razrednika opravijo pregled doseženih ciljev in evalvirajo delo v preteklem šolskem letu. Dogovorijo se, katerim ciljem predmeta bodo na začetku pouka posvetili večjo pozornost. Posebno pozornost naj namenijo tistim ciljem, ki so bili v času izobraževanja na daljavo izpuščeni ali pa doseženi manj poglobljeno.
- Učitelji naj izdelajo individualni načrt za tiste učence, ki jih ni bilo možno doseči z izobraževanjem na daljavo, in za tiste, ki imajo večje vrzeli v znanju, ter tiste, ki bi po njihovem mnenju lahko dosegli višji nivo znanja. S tem bodo za vse učence vzpostavljeni pogoji za uspešno, njim primerno napredovanje.
- Za uspešno učenje učencev s posebnimi potrebami je nujno timsko sodelovanje med učitelji dodatne strokovne pomoči za premagovanje primanjkljajev ovir oz. motenj in učitelji predmeta ter z razredniki. Za vse učence s posebnimi potrebami se pregledajo in dopolnijo potrebne prilagoditve v individualiziranem programu (IP).
- Pri načrtovanju spodbudnega učnega okolja, v katerem se upoštevajo individualne razlike med učenci, je priporočeno izvajanje koncepta formativnega spremljanja.
- Šola opravi evalvacijo izobraževanja na daljavo v šolskem letu 2019/2020 (usposobljenost učiteljev, komunikacija na daljavo, sodelovanje strokovnih delavcev itd.). V letnem delovnem načrtu opredeli usposabljanje pedagoških in drugih strokovnih delavcev. Pri tem izpostavi aktivnosti za razvoj pedagoških digitalnih kompetenc. Prav tako šola na temelju analize izdelava načrt vključevanja digitalnih tehnologij v proces poučevanja, učenja in preverjanja znanja učencev. Na podlagi obeh načrtov, ki ju ravnatelj vključi v letni delovni načrt, izdelava tudi načrt novih potreb po IKT.

Model B-OŠ

Aktiviranje modela s sklepom določi Vlada RS oziroma ministrica, pristojna za izobraževanje.

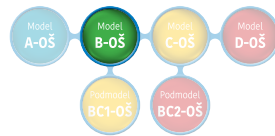
Veljavnost modela B-OŠ

Velja, ko se vsi učenci izobražujejo v šoli oziroma vzgojno-izobraževalnem zavodu. Pri tem veljajo omejitve, ki se nanašajo na vzdrževanje higienskega režima ter izvajanje preventivnih ukrepov. Omejitve so takšne narave, da je zaradi prostorskih in kadrovskih pogojev možno izvajati vzgojno-izobraževalni proces v šoli. Vezane so na izvajanje kabinetnega pouka, izvajanje obveznega in razširjenega programa zunaj šolskih prostorov, natančno evidentiranje učencev pri izvajanju neobveznih in obveznih izbirnih predmetov, izvajanje interesnih dejavnosti, varstva vozačev, odmorov, prehrane prevozov in drugih dejavnosti. Šole poleg klasične organizacije dela, ki jo določata urnik in letni delovni načrt, izdelajo protokole za izvajanje obveznega in razširjenega programa, ki vključujejo posebnosti zaradi zdravstvenih ukrepov. Protokoli zajemajo organizacijo dela ter ravnanje in zadolžitve posameznikov. Model predvideva normativno število učencev v razredu in tudi možnost združevanja učencev različnih oddelkov v skupine (npr. pri izvajanju neobveznih in obveznih izbirnih predmetov ipd.) ob izvajanju higienskih ukrepov. Zagotavljanje fizične distance je priporočeno med učenci različnih oddelkov. Potrebno se je zavedati, da več učencev v učilnici pomeni večje tveganje za prenos okužb zato bi bilo smiselno oddelke razdeliti v manjše skupine. Z osnovnim pedagoškim vodilom, da se v šoli ohranjajo razredi učencev v celoti, to ni združljivo.

Uporabnost modela B-OŠ

Model se uporablja za vse šole in vzgojno-izobraževalne zavode, ki izvajajo programe za osnovnošolsko mladino, in za glasbene šole.

Vzgojno-izobraževalni zavodi in šole, ki izvajajo prilagojeni izobraževalni program z nižjim izobrazbenim standardom in posebni program za otroke z zmerno, težjo in težko motnjo v duševnem razvoju ter prilagojene izobraževalne programe z enakovrednim izobrazbenim standardom, izvajajo vzgojno-izobraževalno delo v okviru možnosti, ki so dodatno pogojene z zdravstvenim stanjem posameznih učencev. Način izvedbe šola

uskldi z Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport ter Nacionalnim inštitutom za javno zdravje.

Priporočila za načrtovanje in izvajanje vzgojno-izobraževalne dejavnosti

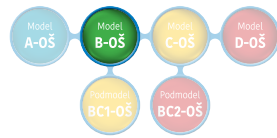
- Pri izvajanju modela B veljajo vsa priporočila, ki so za načrtovanje in izvedbo vzgojno-izobraževalne dejavnosti zapisana pri modelu A. Zaradi lažjega izvajanja pouka zaradi higienskih priporočil naj šole izvajanje eksperimentalnega dela v specializiranih učilnicah organizirajo v blokurah. Model B omogoča kakovostno izvajanje vseh vzgojno-izobraževalnih dejavnosti v šoli.
- Šole naj posebno pozornost namenijo tudi telesni dejavnosti učencev. Predmet šport naj se v skladu z možnostmi v čim večji meri izvaja na prostem.
- Priporočamo, da šole svoje razvojne aktivnosti in druge dejavnosti v zvezi z vključevanjem v različne projekte nadaljujejo enako kot pred epidemijo covid-19. Pri tem pa upoštevajo higienska in splošna priporočila.
- Pri izvajanju tega modela lahko v šolah opravljajo prakso tudi študenti pedagoških študijskih programov. Pri tem pa morajo upoštevati vse zdravstvene ukrepe, ki veljajo v posamezni šoli.

Predvideni ukrepi za preprečevanje širjenja okužbe s SARS-CoV-2: model B-OŠ

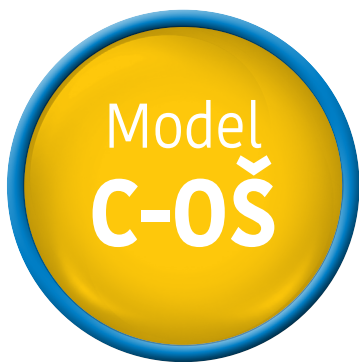
Za preprečevanje prenosa okužbe s SARS-CoV-2 je priporočljivo oddelke razdeliti v manjše skupine. Z osnovnim pedagoškim vodilom, da se v šoli ohranjajo oddelki učencev v celoti, to sicer ni združljivo. Treba pa se je zavedati, da več učencev v učilnici pomeni večje tveganje za prenos okužb.

- ✓ V šolo lahko vstopajo le zdrave osebe: učenci, zaposleni oziroma obiskovalci. Vsi, ki vstopajo v šolski prostor, upoštevajo predpisani protokol oziroma načrt gibanja po šoli, ki ga pripravi šola. Na vstopu v šolo so na vidnem mestu nameščeni razkužilo in navodila o ravnanju za preprečitev okužbe s koronavirusom. Šola vodi evidenco zunanjih obiskovalcev šole.

- Šola obvesti starše in učence, da lahko v šolo vstopajo le zdravi učenci. Če strokovni delavec šole v času pouka ugotovi, da se učenec ne počuti dobro, oziroma pri učencu prepozna simptome in znake koronavirusa ali neke druge bolezni, učenca odpelje v poseben prostor in o tem obvesti starše oziroma skrbnike, ki učenca prevzamejo. V primeru potrjene okužbe s SARS-CoV-2 se šola ravna v skladu s priporočili in navodili Območne enote Nacionalnega inštituta za javno zdravje.
- Za zaščito pred okužbo je potrebno redno in temeljito umivanje rok z milom in vodo oziroma razkuževanje rok (v prvem VIO prednostno svetujemo umivanje rok), uporaba brisačk za enkratno uporabo ter upoštevanje higiene kašlja. Zaprte prostore je treba zračiti večkrat dnevno. Vsi prostori in površine se redno, dnevno čistijo in razkužujejo. Svetuje se čim manjše število stikov, zato se priporoča, da se učenci posameznih oddelkov med odmori ne mešajo. Priporočamo, da se učenci med odmori zadržujejo v učilnicah oziroma na hodnikih. Za uporabo sanitarij in drugih skupnih prostorov se izdelajo protokoli prihajanja in odhajanja na način, da prihaja do čim manjšega števila stikov med učenci različnih skupin.
- Za izvajanje ukrepov za preprečevanje okužbe v času prihodov v šolo ter v času odmorov skrbi delavec šole. Pouk poteka po urniku, v matičnih učilnicah ali na prostem. Pouk se lahko izvaja tudi v specialnih učilnicah in laboratorijih, ki so pred prihodom nove skupine učencev očiščeni in razkuženi.
- Pouk športa lahko poteka v športni dvorani oziroma telovadnici brez mešanja skupin učencev iz različnih razredov. H garderobnim omaricam hkrati prihajajo le učenci posameznih oddelkov. Garderobe v telovadnici je treba pred vsako skupino očistiti in razkužiti.
- Šole izdelajo protokole za izvajanje obveznega in razširjenega programa ter vse potrebno opredelijo v hišnem redu. Vodijo natančno evidenco udeležbe učencev pri pouku obveznih izbirnih predmetov, neobveznih izbirnih predmetov ter evidenco udeležbe učencev pri pouku v učnih skupinah. Natančno evidenco učencev vodi šola tudi pri izvajanju vseh dejavnosti razširjenega programa.
- Malica se organizira tako, da se upošteva ukrepe za preprečevanje širjenja virusa (po možnosti v učilnici, v kateri se izvaja pouk oddelka). Za učence se organizira prevzem kosil v jedilnici šole na način, da se določi urnik oziroma število učencev in dežurnih učiteljev, ki se lahko sočasno nahajajo v jedilnici.

- Delovanje šolske knjižnice se uredi tako, da se upošteva higienske ukrepe za preprečevanje širjenja virusa.
- Učenci si šolskih potrebščin, pripomočkov in drugih predmetov med seboj ne izmenjujejo in ne izposojajo oz. jih pred uporabo obvezno razkužijo. V prvem VIO to naredi učitelj/-ica.
- Tudi pri morebitni udeležbi na dogodkih naj se učenci različnih oddelkov ne mešajo med seboj in je med njimi zagotovljena ustrezna razdalja (1,5 metra do 2 metra).
- Ekскурzije in šole v naravi se v okviru tega modela izvajajo odvisno od razmer na destinaciji. Izvajajo se dnevi dejavnosti, kjer je treba zagotoviti ločenost skupin učencev. Dnevi dejavnosti se izvajajo na šoli.
- Varstvo vozačev se izvaja v skupinah učencev, ki se jim določi stalen prostor in delavec šole. Če to ni izvedljivo mora biti med učenci različnih razredov v učilnici ves čas zagotovljena zadostna medosebna razdalja (v gibanju najmanj 2 metra, sede najmanj 1,5 metra) ter določen način prihajanja in odhajanja učencev iz učilnice.
- Individualna in skupinska pomoč/dodatna strokovna pomoč se izvaja ob upoštevanju vseh higienskih ukrepov za preprečevanje širjenja virusa SARS-CoV-2 (samo učenci istega razreda, odrasla oseba na zadostni razdalji oz. z masko). Medvrstniška pomoč se lahko izvaja za učence v okviru istega razreda ali pa na daljavo.
- V učilnici, kjer so navzoči le učenci enega razreda, za učence ni potrebna uporaba mask. Učitelji in drugi strokovni delavci v učilnici uporabljajo maske v primeru, ko ni zagotovljena ustrezna razdalja (min. 1,5 metra), z izjemo učiteljev prvega VIO oziroma po presoji pooblaščenega specialista medicine dela. V skupnih prostorih uporabljajo maske učitelji in preostale odrasle osebe ter učenci skladno s priporočili glede uporabe mask na spletni strani NIJZ.
- Govorilne ure in roditeljski sestanki potekajo na daljavo oziroma po telefonu ali prek računalniške oziroma prek videopovezav. Le izjemoma lahko govorilne ure potekajo v šoli ob doslednem upoštevanju vseh higienskih ukrepov. Enako naj v največji možni meri potekajo sestanki zaposlenih. Če potekajo v živo, naj udeleženci upoštevajo priporočila glede medosebne razdalje ter uporabe maske, upoštevajo naj navodila medicine dela.

Aktiviranje modela določi Vlada RS oziroma ministrica, pristojna za izobraževanje.

Veljavnost modela C-OŠ

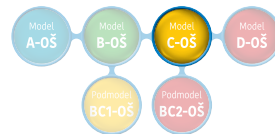
Velja, ko zaradi omejitev, ki izhajajo iz priporočil Nacionalnega inštituta za javno zdravje, zaradi prostorskih oziroma kadrovskih pogojev ni več mogoče izvajati pouka za vse učence v šoli oziroma v vzgojno-izobraževalnem zavodu. V okviru tega modela poteka pouk v šoli za učence od 1. do vključno 3. razreda. Pouk se organizira v skupinah, ki so določene s standardi in normativi. Izvajanje pouka se zagotovi na način, da poteka v homogenih skupinah, skupine učencev pa se v času pouka ne mešajo med seboj. Šole izdelajo natančne protokole za izvajanje obveznega in razširjenega programa. Protokoli zajemajo organizacijo dela ter ravnanje in zadolžitve posameznikov. Za učence od 4. do 9. razreda se izvaja pouk na daljavo.

V primeru razpoložljivih prostorskih in kadrovskih kapacitet **posamezne šole**, ob upoštevanju higienskih in splošnih priporočil, **ravnatelj odloči, da šola izvaja pouk v šoli tudi za učence 4. in/ali 5. razreda. Ravnatelj odločitev** o izvajanju pouka v šoli za učence 4. in/ali 5. razreda sporoči **Sektorju za osnovno šolo na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport**, takoj ko sprejme takšno odločitev. **V takšnem primeru se izvaja pouk na daljavo za učence od 6. do 9. razreda.**

Uporabnost modela C-OŠ

Model se uporablja za vse šole in vzgojno-izobraževalne zavode, ki izvajajo programe za osnovnošolsko mladino, in za glasbene šole.

Vzgojno-izobraževalni zavodi in šole, ki izvajajo prilagojeni izobraževalni program z nižjim izobrazbenim standardom in posebni program za otroke z zmerno, težjo in težko motnjo v duševnem razvoju ter prilagojene izobraževalne programe z enakovrednim izobrazbenim standardom, izvajajo vzgojno-izobraževalno delo v okviru možnosti,

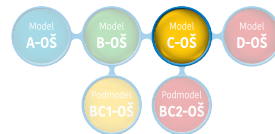

ki so dodatno pogojene z zdravstvenim stanjem posameznih učencev. Način izvedbe šola uskladi z Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport ter Nacionalnim inštitutom za javno zdravje.

Priporočila za načrtovanje in izvajanje vzgojno-izobraževalne dejavnosti

- Za izvajanje pouka na daljavo mora šola pripraviti načrt organizacije dela za vse učitelje in oddelke. Pregled nad izvajanjem pouka na daljavo ima ravnatelj. Obvezni del programa učitelji izvajajo v obliki pouka na daljavo za tiste vsebinske sklope v učnih načrtih predmetov, ki jih za to priporoči Zavod RS za šolstvo. Učitelji posameznih predmetov bodo o tem seznanjeni na srečanjih študijskih skupin pred začetkom šolskega leta. Izvajanje pouka na daljavo poteka skladno s priporočili, ki so zapisana v nadaljevanju.
- Pri pripravi načrta organizacije dela naj bo posebna pozornost namenjena tudi obremenjenosti učiteljev in drugih strokovnih delavcev. Zlasti pri načrtovanju pouka na daljavo je treba upoštevati vse okoliščine in čas, ki ga zahteva kakovostno poučevanje na daljavo. Če se posamezni učenec ne vključuje v izvajanje pouka na daljavo, naj razrednik v zvezi s tem vzpostavi stik s starši ter poskuša ugotoviti in odpraviti razloge.
- Pri poučevanju na daljavo naj učitelji namenijo pozornost videorazlagam. Potrebna je tudi asinhrona (vnaprej posneta) razlaga, ki učencu omogoča samostojno razpolaganje s časom in individualizirano usvajanje snovi, kar pomeni, da si lahko učenec razlago predvaja večkrat.
- Šole vzpostavijo usklajen način dostopanja do učencev. Na šoli naj bo dogovorjen komunikacijski kanal za posamezni oddelek oziroma razred. Šola o tem obvesti učence in starše. Posebno pozornost namenijo učencem iz ranljivih skupin. Pouk na daljavo se izvaja 5 dni v tednu. Ravnatelj z organizacijo dela prerazporedi strokovne delavce za pouk v razredu in za pouk na daljavo. V času izvajanja pouka na daljavo učitelji in šola vodijo evidenco vključevanja učencev v pouk na daljavo. Če se posamezni učenec ne vključuje v izvajanje pouka na daljavo, naj razrednik v zvezi s tem vzpostavi stik s starši ter poskuša ugotoviti in odpraviti razloge.

- Ravnatelj z učiteljskim zborom naredi načrt izvajanja pouka na šoli in pouka na daljavo. Oddelčni učiteljski zbor in strokovni aktivisti se dogovorijo o ciljih, standardih ter vsebinah iz učnega načrta, ki jih bodo obravnavali na daljavo.
- Na nacionalnem nivoju bo dodatno zagotovljena podpora za uporabo Office 365 in Teams, ki jo bo izvajal Arnes.
- Pri izvajanju modela C veljajo vsa priporočila, ki so za načrtovanje in izvedbo vzgojno-izobraževalne dejavnosti zapisana pri modelu A.
- Šola izvaja obvezni in razširjeni program. Ne izvaja ekskurzij, plavalnih tečajev in praktičnega dela prometne vzgoje. Dneve dejavnosti pa izvede na šoli v okviru higienskih in splošnih priporočil. Vsebine in dejavnosti naj šola izbere tako, da z njimi poglobljajo in zaokrožijo določeno temo. Dnevi dejavnosti naj bodo interdisciplinarno zasnovani in naj pokrivajo cilje več predmetov. Aktivnosti naj bodo namenjene samostojnemu delu učencev, njihovem aktivnemu in sistematičnemu dopolnjevanju in poglobljanju teoretičnega znanja, ki so ga pridobili v procesu učenja.
- Za oddelke, katerih učenci imajo pouk na daljavo, se oblikujeta prilagojen urnik oziroma prilagojen način izvajanja pouka na daljavo, saj učenci potrebujejo drugačne usmeritve in več časa, kot če bi bili v šoli. Posebno pozornost naj se posveti dnevni in tedenski obremenitvi učencev z obveznostmi pri posameznih predmetih ter aktivnosti učencev. Komunikacijo na daljavo naj med učitelji spremlja in koordinira razrednik ali manj obremenjen učitelj. Smiselna je tedenska priprava mrežnega plana. Navodila učencem za delo naj bodo kratka, jasna in razumljiva.
- Učitelji uporabijo didaktične pristope, ki so primerni za pouk na daljavo in omogočajo aktivno vključitev in delo vseh učencev ter »dvosmerno« komunikacijo.
- Aktivnosti z učenci naj bodo naravnane tako, da ne zahtevajo tiskanja nalog in učnih listov.
- Učitelji naj načrtujejo, katere dokaze o znanju in učenju učencev pri pouku na daljavo bodo pridobivali in kako; načrtujejo naj, kako bodo podajali in pridobivali kakovostno povrtano informacijo o dokazih o učenju, znanju in razvoju učenčevih veščin.
- Učitelji naj bodo posebej pozorni na organizacijo sodelovalnega, raziskovalnega in skupinskega učenja. Pri tem naj učencem zagotovijo ustrezno pomoč in podporo.

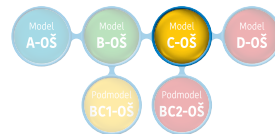

- Učitelji naj učence usmerjajo tudi v druge dejavnosti, ki so posredno povezane s šolskim delom in ga neposredno podpirajo (npr. branje literarnih del, ogled filma, likovno ustvarjanje, ogled glasbenega dogodka, ogled TV-oddaj itd.).
- Učitelji naj učence spodbujajo tudi h gibalnim aktivnostim, saj je učenje na daljavo močno povezano z delom v digitalnem, spletnem okolju.
- Učitelji naj hkrati ob razmisleku o obravnavi učnih vsebin predmeta razmislijo o utrjevanju znanja ter o različnih oblikah in metodah preverjanja ter ocenjevanja znanja. Ob tem naj bodo pozorni pri uporabi različnih spletnih orodij in programov ter glede tehničnih zmožnosti učencev. Učitelji naj v procesu usvajanja in ocenjevanja znanja pri izvajanju pouka na daljavo posebno pozornost namenijo tudi odgovornosti učencev. Pri tem pa upoštevajo pogoje, ki jih imajo različni učenci.
- Učitelji naj pripravljajo prilagojena učna gradiva za učence s posebnimi potrebami; navodila zanje morajo individualizirati in prilagoditi učenčevemu primanjkljaju. Učitelji naj smiselno upoštevajo individualizirani program. Pri oblikovanju nalog in navodil za učence pa se vključita tudi svetovalni delavec in učitelj dodatne strokovne pomoči,
- Za tujejezične učence so primerne slikovne predstavitve učnih vsebin. Priporočamo prilagoditev aktivnosti tako, da so s temi učenci realizirani temeljni cilje. Šola naj v okviru izobraževanja na daljavo, skladno z možnostmi, vzpostavi učenje slovenskega jezika.
- Didaktična priporočila, ki jih je Zavod RS za šolstvo naslavljal šolam za pouk na daljavo v šolskem letu 2019/2020, naj šole smiselno uporabijo pri realizaciji modela C.
- Za učence, ki imajo pouk v šoli, naj učitelji izkoristijo tudi vse možnosti pouka na prostem.
- Pouk poteka po urniku v celotnem oddelku oziroma normativni skupini.
- Razširjeni program razen jutranjega varstva in podaljšanega bivanja se izvede kot samostojne dejavnosti učencev, tako da se dejavnosti izvajajo v okviru oddelka oziroma skupine.

Predvideni ukrepi za preprečevanje širjenja okužbe s SARS-CoV-2: model C-OŠ

Za preprečevanje prenosa okužbe s SARS-CoV-2 je priporočljivo oddelke razdeliti v manjše skupine. Z osnovnim pedagoškim vodilom, da se v šoli ohranjajo razredi učencev v celoti, to sicer ni združljivo. Treba pa se je zavedati, da več učencev v učilnici pomeni večje tveganje za prenos okužb.

- V šolo lahko vstopajo le zdravi učenci oziroma zaposleni. Vsi, ki vstopajo v šolski prostor, upoštevajo predpisani protokol oziroma načrt gibanja po šoli, ki ga pripravi šola. Na vstopu so na vidnem mestu nameščeni razkužilo in navodila o ravnanju za preprečitev okužbe s koronavirusno boleznijo covid-19. V šolski prostor ne vstopajo zunanji obiskovalci.
- Šola obvesti starše in učence, da v šolo lahko vstopajo le zdravi učenci. Šola uredi prihod in odhod iz šole z jasnimi pravili v hišnem redu (razporedi prihodov/odhodov oddelkov, uporaba več vhodov, talne označbe za vzdrževanje medosebne razdalje), prav tako pravila obnašanja na hodnikih in režim uporabe sanitarij, ki zagotavlja, da se učenci posameznih skupin ne mešajo med seboj.
- V času prihodov v šolo in v času odmorov pri vhodu in na hodnikih skrbi za izvajanje ukrepov delavec šole.
- Če strokovni delavec šole v času pouka ugotovi, da se učenec ne počuti dobro, oziroma prepozna simptome in znake korona virusne bolezni covid-19 ali neke druge bolezni, o tem obvesti starše oziroma skrbnike, ki učenca prevzamejo. V primeru potrjene okužbe s SARS-CoV-2 se šola ravna v skladu s priporočili in navodili Območne enote Nacionalnega inštituta za javno zdravje.
- Za zaščito pred okužbo je potrebno redno in temeljito umivanje rok z milom in vodo oziroma razkuževanje rok (za prvo VIO prednostno priporočamo umivanje rok) ter uporaba brisačk za enkratno uporabo ter upoštevanje higiene kašlja. Vse prostore je treba zračiti večkrat dnevno (učilnice po vsaki šolski uri, z na stežaj odprtimi okni). Vsi prostori in površine se redno, dnevno čistijo in razkužujejo. Pouk poteka v matičnih učilnicah. Učenci se med odmori zadržujejo v matičnih učilnicah in jih praviloma ne zapuščajo. Na hodnikih in v sanitarijih ni dovoljeno zbiranje v skupinah. Malica se organizira tako, da se upošteva ukrepe za preprečevanje širjenja virusa (po možnosti v učilnici, v kateri se izvaja pouk oddelka). Za učence se

organizira prevzem kosil v jedilnici šole na način, da se določi urnik oziroma število učencev in dežurnih učiteljev, ki se lahko sočasno nahajajo v jedilnici.

Pouk športa lahko poteka v športni dvorani oziroma telovadnici brez mešanja skupin učencev iz različnih razredov. H garderobnim omaricam hkrati prihajajo le učenci posameznih oddelkov. Garderobe v telovadnici je treba pred vsako skupino očistiti in razkužiti.

Pouk se lahko organizira v predhodno razkuženih laboratorijih in specialnih učilnicah brez mešanja skupin učencev iz različnih oddelkov.

Učenci, vključeni v jutranje varstvo ali podaljšano bivanje, so razporejeni v skupine, tako da se oddelki med seboj ne mešajo. Šola pri tem vodi natančno evidenco.

Individualna in skupinska pomoč/dodatna strokovna pomoč se izvaja ob upoštevanju vseh higienskih ukrepov za preprečevanje širjenja virusa SARS-CoV-2 (samo učenci istega razreda, odrasla oseba na zadostni razdalji oz. z masko). Medvrstniška pomoč se lahko izvaja za učence v okviru istega razreda ali pa na daljavo.

Učenci si šolskih potrebščin, pripomočkov in drugih predmetov med seboj ne izmenjujejo in ne izposojajo oz. jih pred uporabo obvezno razkužijo pod nadzorom učiteljice oziroma v prvem VIO to naredi učitelj/-ica.

Ekskurzije in šole v naravi se v okviru tega modela ne izvajajo. Izvajajo se dnevi dejavnosti, kjer je treba zagotoviti ločenost skupin učencev. Dnevi dejavnosti se izvajajo na šoli.

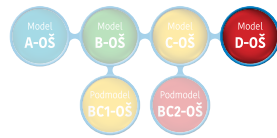

Varstvo vozačev se izvaja v skupinah učencev, ki se jim določi stalen prostor in delavec šole. Če to ni izvedljivo, mora biti med učenci različnih razredov v učilnici ves čas zagotovljena zadostna medosebna razdalja (v gibanju najmanj 2 metra, sede najmanj 1,5 metra) ter določen način prihajanja in odhajanja učencev iz učilnice.

Dopustna je organizacija oz. udeležba na internih dogodkih (npr. koncertih, proslavah, razstavah itd.), ki morajo biti organizirani tako, da se učenci različnih oddelkov ne mešajo med seboj in je zagotovljena ustrezna razdalja (1,5 metra oziroma 2 metra).

- Delovanje šolske knjižnice se uredi tako, da se upošteva higienske ukrepe za preprečevanje širjenja virusa.
- Govorilne ure in roditeljski sestanki potekajo na daljavo oziroma po telefonu ali prek računalniške oziroma prek videopovezav. Le izjemoma lahko govorilne ure potekajo v šoli ob doslednem upoštevanju vseh higienskih ukrepov. Enako naj v največji možni meri potekajo sestanki zaposlenih. Če potekajo v živo, naj udeleženci upoštevajo priporočila glede medosebne razdalje ter uporabe maske, upoštevajo naj navodila medicine dela.
- V učilnici, kjer so navzoči zgolj učenci enega razreda, za učence ni potrebna uporaba mask. Učitelji in drugi strokovni delavci v učilnici uporabljajo maske v primeru, ko ni zagotovljena ustrezna razdalja (min. 1,5 metra), z izjemo učiteljev prvega VIO oziroma po presoji pooblaščenega specialista medicine dela. V skupnih prostorih uporabljajo maske učitelji in preostale odrasle osebe ter učenci skladno s priporočili glede uporabe mask na spletni strani NIJZ.

Model D-OŠ

Aktiviranje modela s sklepom določi Vlada RS oziroma ministrica, pristojna za izobraževanje

Veljavnost modela D-OŠ

Velja za vse šole in vzgojno-izobraževalne zavode, ko je zaradi epidemiološkega stanja prepovedano izvajanje vzgojno-izobraževalne dejavnosti v prostorih šole oziroma vzgojno-izobraževalnega zavoda.

Uporabnost modela D-OŠ

Model se uporablja za vse šole in vzgojno-izobraževalne zavode, ki izvajajo programe za osnovnošolsko mladino, in za glasbene šole.

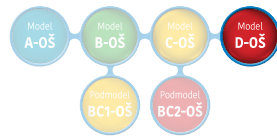
Vzgojno-izobraževalni zavodi in šole, ki izvajajo prilagojeni izobraževalni program z nižjim izobrazbenim standardom in posebni program za otroke z zmerno, težjo in težko motnjo v duševnem razvoju ter prilagojene izobraževalne programe z enakovrednim izobrazbenim standardom, izvajajo vzgojno-izobraževalno delo v okviru možnosti, ki so dodatno pogojene z zdravstvenim stanjem posameznih učencev. Pri tem smiselno uporabijo priporočila za načrtovanje in izvajanje vzgojno-izobraževalne dejavnosti za pouk na daljavo.

Priporočila za načrtovanje in izvajanje vzgojno-izobraževalne dejavnosti

- Za izvajanje pouka na daljavo mora šola pripraviti načrt organizacije dela za vse učitelje in oddelke. Pregled nad izvajanjem pouka na daljavo ima ravnatelj šole. Obvezni del programa učitelji izvajajo v obliki pouka na daljavo za tiste vsebinske sklope v učnih načrtih predmetov, ki jih za to priporoči Zavod RS za šolstvo. Učitelji posameznih predmetov bodo o tem seznanjeni na srečanjih študijskih

skupin pred začetkom šolskega leta. Izvajanje pouka na daljavo poteka skladno s priporočili, ki so zapisana v nadaljevanju.

- Pri pripravi načrta organizacije dela naj bo posebna pozornost namenjena obremenjenosti učiteljev in drugih strokovnih delavcev. Zlasti pri načrtovanju pouka na daljavo je treba upoštevati vse okoliščine in čas, ki ga zahteva kakovostno poučevanje na daljavo.
- Pri poučevanju na daljavo naj učitelji namenijo pozornost videorazlagam. Potrebna je tudi asinhrona (vnaprej posneta) razlaga, ki učencu omogoča samostojno razpolaganje s časom in individualizirano usvajanje snovi, kar pomeni, da si lahko učenec razlago predvaja večkrat.
- Bistvenega pomena je, da šola kot organizacija deluje usklajeno, zato naj ravnatelj čim pogosteje komunicira z učiteljskim zborom kot celoto in s posameznimi strokovnimi delavci, vsi strokovni delavci pa naj bodo dosegljivi za učence in starše. Učitelji naj na učence poskušajo vplivati pomirjujoče, k čemur odločilno prispevajo jasne in enoznačne informacije. V nobenem primeru naj komunikacija ne bo le enosmerna.
- Šole vzpostavijo usklajen način dostopanja do učencev. Na šoli naj bo dogovorjen komunikacijski kanal za šolo ali posamezni oddelek oziroma razred. Šola o tem obvesti učence in starše. Posebno pozornost namenijo učencem iz ranljivih skupin. Pouk na daljavo se izvaja 5 dni v tednu. Ravnatelj z organizacijo dela pre-rzpostavi strokovne delavce za pouk na daljavo. V času izvajanja pouka na daljavo učitelji in šola vodijo evidenco vključevanja učencev v pouk na daljavo.
- Ravnatelj z učiteljskim zborom naredi načrt izvajanja pouka na daljavo. Oddelčni učiteljski zbor in strokovni aktivni se dogovorijo o ciljih, standardih ter vsebinah iz učnega načrta, ki jih bodo obravnavali na daljavo. Če se posamezni učenec ne vključuje v izvajanje pouka na daljavo, naj razrednik v zvezi s tem vzpostavi stik s starši ter poskuša ugotoviti in odpraviti razloge.
- Na nacionalnem nivoju bo dodatno zagotovljena podpora za uporabo Office 365 in Teams, ki jo bo izvajal Arnes.
- Šola izvaja obvezni in razširjeni program. Šola ne izvaja ekskurzij, plavalnih tečajev in praktičnega dela prometne vzgoje. Lahko pa izvaja dneve dejavnosti. Vsebine in dejavnosti naj šola izbere tako, da z njimi poglobljajo in zaokrožijo določeno

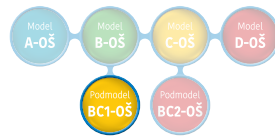

temo. Dnevi dejavnosti naj bodo interdisciplinarno zasnovani in naj pokrivajo cilje več predmetov. Aktivnosti naj bodo namenjene samostojnemu delu učencev, njihovemu aktivnemu in sistematičnemu dopolnjevanju in poglobljanju teoretičnega znanja, ki so ga pridobili v procesu učenja. Pri tem je treba upoštevati materialne, prostorske in tehnične pogoje učencev za izvedbo dnevov dejavnosti.

- Šola oblikuje prilagojen urnik oziroma prilagojen način izvajanja pouka na daljavo, saj učenci potrebujejo drugačne usmeritve in več časa, kot če bi bili v šoli. Posebno pozornost naj se posveti dnevni in tedenski obremenitvi učencev z obveznostmi pri posameznih predmetih ter aktivnosti učencev. Komunikacijo na daljavo naj med učitelji spremlja in koordinira razrednik ali manj obremenjen učitelj. Smiselna je tedenska priprava mrežnega plana. Navodila učencem za delo naj bodo kratka, jasna in razumljiva.
- Učitelji uporabijo didaktične pristope, ki so primerni za pouk na daljavo in omogočajo aktivno vključitev in delo vseh učencev ter »dvosmerno« komunikacijo.
- Aktivnosti z učenci naj bodo naravnane tako, da ne zahtevajo tiskanja nalog in učnih listov.
- Učitelji naj načrtujejo, katere dokaze o znanju in učenju učencev pri pouku na daljavo bodo pridobivali in kako; načrtujejo naj, kako bodo podajali in pridobivali kakovostno povrtano informacijo o dokazih o učenju, znanju in razvoju učenčevih veščin. Učitelji naj v procesu usvajanja in ocenjevanja znanja pri izvajanju pouka na daljavo posebno pozornost namenijo tudi odgovornosti učencev. Pri tem pa upoštevajo pogoje, ki jih imajo različni učenci.
- Učitelji naj bodo posebej pozorni na organizacijo sodelovalnega, raziskovalnega in skupinskega učenja. Pri tem naj učencem zagotovijo ustrezno pomoč in podporo.
- Učitelji naj učence usmerjajo tudi v druge dejavnosti, ki so posredno povezane s šolskim delom in ga neposredno podpirajo (npr. branje literarnih del, ogled filma, likovno ustvarjanje, ogled glasbenega dogodka, ogled TV-oddaj itd.).
- Učitelji naj učence spodbujajo tudi h gibalnim aktivnostim, saj je učenje na daljavo močno povezano z delom v digitalnem, spletnem okolju.
- Učitelji naj vzporedno ob razmisleku o obravnavi učnih vsebin predmeta razmislijo o utrjevanju znanja ter o različnih oblikah in metodah preverjanja ter ocen-

jevanja znanja. Ob tem naj bodo pozorni pri uporabi različnih spletnih orodij in programov ter tehničnih zmožnosti učencev.

- Učitelji naj pripravljajo prilagojena učna gradiva za učence s posebnimi potrebami; navodila zanje naj individualizirajo in prilagodijo učenčevemu primanjkljaju. Smiselno naj upoštevajo individualizirani program. Pri oblikovanju nalog in navodil za učence pa se vključita tudi svetovalni delavec in učitelj dodatne strokovne pomoči,
- Za tujejezične učence so primerne slikovne predstavitve učnih vsebin. Priporočamo prilagoditev aktivnosti tako, da so s temi učenci realizirani temeljni cilje. Šola naj v okviru izobraževanja na daljavo, skladno z možnostmi, vzpostavi učenje slovenskega jezika.
- Didaktična priporočila, ki jih je Zavod RS za šolstvo naslavljal šolam za pouk na daljavo v šolskem letu 2019/2020, naj šole smiselno uporabijo pri realizaciji modela D.

Podmodel BC1-OŠ

Aktiviranje podmodela določi ravnatelj šole na predlog Območne enote Nacionalnega inštituta za javno zdravje in odločitev sporoči Sektorju za osnovno šolo na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport.

Veljavnost podmodela BC1-OŠ

Podmodel velja, ko je zaradi epidemiološkega stanja v posameznem oddelku potrebna karantena za učence posameznega oddelka. Za učence posameznega oddelka šola organizira pouk na daljavo za določeno obdobje.

Uporabnost podmodela BC1-OŠ

Podmodel se uporablja za vse šole in vzgojno-izobraževalne zavode, ki izvajajo programe za osnovno šolsko mladino in za glasbene šole.

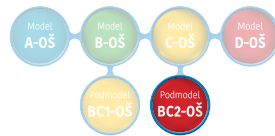
Vzgojno-izobraževalni zavodi in šole, ki izvajajo prilagojeni izobraževalni program z nižjim izobrazbenim standardom in posebni program za otroke z zmerno, težjo in težko motnjo v duševnem razvoju ter prilagojene izobraževalne programe z enakovrednim izobrazbenim standardom, izvajajo vzgojno-izobraževalno delo v okviru možnosti, ki so dodatno pogojene z zdravstvenim stanjem posameznih učencev. Pri tem smiselno uporabijo priporočila za načrtovanje in izvajanje vzgojno-izobraževalne dejavnosti za pouk na daljavo.

Za učence, ki imajo pouk v šoli, v primeru aktiviranja podmodela BC1-OŠ ostaja v veljavi model (B ali C), ki je določen s sklepom Vlade RS oziroma ministrice.

Priporočila za načrtovanje in izvajanje vzgojno-izobraževalne dejavnosti

- Strokovni organi šole se dogovorijo o vrsti komunikacijskega kanala za posamezni oddelek in o tem obvestijo učence in starše.

- Pri poučevanju na daljavo naj učitelji namenijo pozornost videorazlagam. Potrebna je tudi asinhrona (vnaprej posneta) razlaga, ki učencu omogoča samostojno razpolaganje s časom in individualizirano usvajanje snovi, kar pomeni, da si lahko učenec razlago predvaja večkrat.
- Šola vzpostavi usklajen način dostopanja do učencev, posebej za učence iz ranljivih skupin. Pouk na daljavo se izvaja 5 dni v tednu. Ravnatelj z organizacijo dela prerazporedi strokovne delavce za pouk v razredu in za pouk na daljavo. V času izvajanja pouka na daljavo učitelji in šola vodijo evidenco vključevanja učencev v pouk na daljavo. Če se posamezni učenec ne vključuje v izvajanje pouka na daljavo, naj razrednik v zvezi s tem vzpostavi stik s starši ter poskuša ugotoviti in odpraviti razloge.
- Za izvajanje pouka na daljavo mora šola pripraviti načrt organizacije dela za vse učitelje v oddelku, za katerega poteka pouk na daljavo. Pregled nad izvajanjem pouka na daljavo ima ravnatelj.
- Pri pripravi načrta organizacije dela naj bo posebna pozornost namenjena tudi obremenjenosti učiteljev in drugih strokovnih delavcev. Zlasti pri načrtovanju pouka na daljavo je treba upoštevati vse okoliščine in čas, ki ga zahteva kakovostno poučevanje na daljavo.
- **Za izvajanje podmodela BC1 šole smiselno uporabijo priporočila, ki veljajo za izvajanje modela C za učence, ki se izobražujejo na daljavo.**

Podmodel BC2-OŠ

Aktiviranje podmodela določi Vlada RS oziroma ministrica, pristojna za izobraževanje.

Veljavnost podmodela BC2-OŠ

Podmodel velja, ko je zaradi epidemiološkega stanja v posamezni šoli potrebna karantena za učence te šole oziroma zaradi epidemiološkega stanja pouk v posamezni šoli ni dovoljen. Za učence te šole se organizira pouk na daljavo za določeno obdobje.

Ravnatelj šole vse informacije, ki so vezane na potrebne ukrepe v zvezi zapiranjem šole, takoj ko zanje izve, posreduje Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport po telefonu 01 400 52 69 ali 030 483 010 ali na e-naslov, ki je objavljen na spletni strani ministrstva (www.gov.si/drzavni-organi/ministrstva/ministrstvo-za-izobrazevanje-znanost-in-sport/).

Uporabnost podmodela BC2-OŠ

Podmodel se uporablja za vse šole in vzgojno-izobraževalne zavode, ki izvajajo programe za osnovno šolsko mladino, in za glasbene šole.

Priporočila za načrtovanje in izvajanje vzgojno-izobraževalne dejavnosti

- Za učence posamezne šole se izvaja začasni pouk na daljavo skladno s priporočili pri modelu D.
- Učitelji, ki jim je odrejena karantena in so zdravstveno sposobni opravljati delo, izvajajo pouk na daljavo od doma. Enako velja za učitelje, ki so v izolaciji in ne kažejo znakov bolezni.

3.3 Modeli srednješolskega izobraževanja

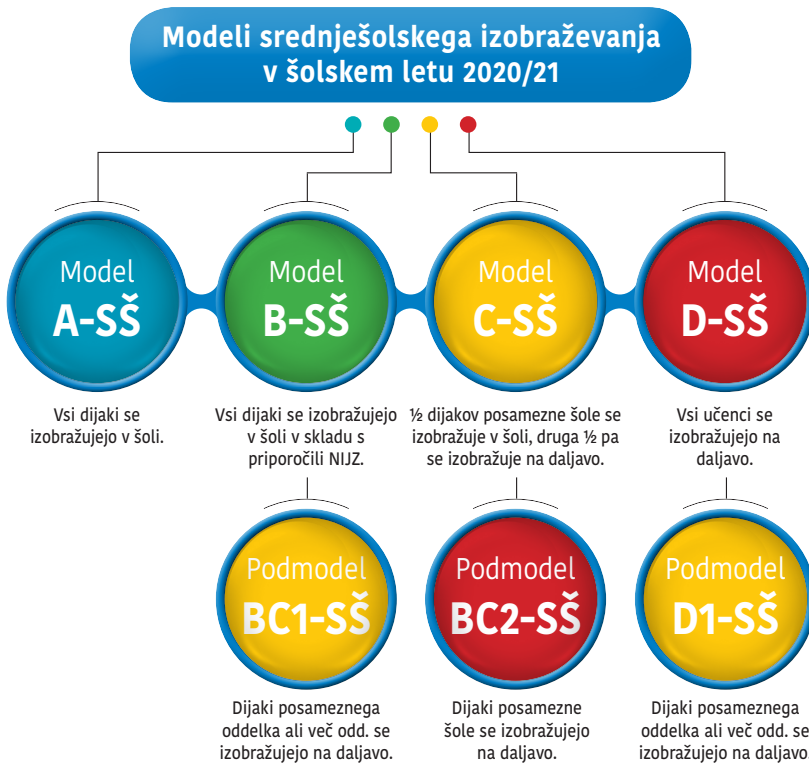
Za srednješolsko izobraževanje so načrtovani štirje modeli in trije podmodeli, ki so prikazani na Sliki 7. Modeli so naravnani na različno zahtevne zdravstvene ukrepe, ki bi lahko nastali zaradi epidemiološkega stanja v Sloveniji v obdobju začetka šolskega leta ali kadar koli med šolskim letom.

Aktiviranje posameznega modela za šole se določi **na nacionalnem nivoju**. Odločitev o tem sprejme Vlada RS oziroma ministrica, pristojna za izobraževanje.¹⁶

Odločitev za aktiviranje **podmodela**, ki predvideva **zaprtje šole, sprejme Vlada RS oziroma ministrica**, pristojna za izobraževanje. Ravnatelj šole vse informacije, ki so vezane na potrebne ukrepe v zvezi zapiranjem šole, posreduje Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport po telefonu 01 400 52 69 ali 030 483 010 ali na e-naslov, ki bo od 1. septembra 2020 dalje objavljen na spletni strani Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport (www.gov.si/drzavni-organi/ministrstva/ministrstvo-za-izobrazevanje-znanost-in-sport/).

Odločitev za aktiviranje podmodela za zaprtje **posameznih oddelkov šole** sprejme **ravnatelj šole** na predlog Območne enote Nacionalnega inštituta za javno zdravje. **Odločitev ravnatelj še isti dan sporoči Sektorju za srednje šolstvo na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport.**

¹⁶ Določila 39. člena Zakona o nalezljivih boleznih (Uradni list RS, št. 33/06 – uradno prečiščeno besedilo in 49/20 – ZIUZEOP).

Slika 7: Modeli in podmodeli srednješolskega izobraževanja

V nadaljevanju so navedene aktivnosti, nosilci in časovnica za začetek novega šolskega leta.

Preglednica 3: Aktivnosti na začetku šolskega leta

Aktivnost	Nosilec aktivnosti	Rok za izvedbo
Evalvacija izobraževanja na daljavo v preteklem šolskem letu	Strokovni aktivni	Konec avgusta
Opredelitev usposabljanja pedagoških in drugih strokovnih delavcev	Ravnatelj in učitelji	Konec avgusta
Dogovor in vzpostavitev enotnega komunikacijskega kanala na šoli	Ravnatelj	Konec avgusta
Priprava individualnih načrtov za posamezne učence	Učitelji ob sodelovanju razrednika	Sredina septembra
Dopolnitev individualiziranih programov za učence s posebnimi potrebami	Učitelji ob sodelovanju razrednika in svetovalne službe	Sredina septembra
Izdelava načrta rabe IKT pri pouku	Učitelji	Sredina septembra
Izdelava načrta novih potreb po IKT	Ravnatelj	Sredina septembra

V preglednici na naslednji strani pa je prikaz ukrepov za preprečevanje širjenja okužbe s SARS-CoV-2 glede na posamezne modele organiziranja pouka v srednjih šolah.

Preglednica 4: Predvideni ukrepi za preprečevanje širjenja okužbe s SARS-CoV-2 glede na posamezne modele pouka v srednjih šolah

UKREPI
Seznanitev z ukrepi (Infografike, obvestila, predavanja itd.)
Samo zdrave osebe
Upoštevanje zdravstvenih omejitev pri zaposlenih in dijakih ¹⁸
Umivanje/razkuževanje rok
Higiena kihanja in kašlja
Ne dotikajmo se obraza (oči, nosu in ust) z nečistimi/neumitimi rokami
Zadostna medosebna razdalja vsaj 1,5 do 2 metra v mirovanju, pri gibanju večja ²¹
Uporaba mask (zaposleni, učenci) ¹⁹
Čiščenje in razkuževanje površin
Zračenje prostorov
Odsvetovano zbiranje v skupinah zunaj matične učne skupine ²²
Svetovano oblikovanje manjših učnih skupin
Odsvetovano mešanje skupin (izbirni predmeti, telovadba, odmori itd.) ²²
Urnik uporabe prostorov (prijem s časovnim zamikom, uporaba jedilnice, sanitarnih prostorov, garderob itd.)
Določene poti gibanja (koridor)
Sestanki na daljavo (roditeljski sestanki, govorilne ure)
Odsvetovanje prireditev ²⁰
Odsvetovanje ekskurzij in letovanj
Poseben režim pri športni vzgoji ²⁰
Spodbujanje pouka na prostem ²⁰
Poseben režim v jedilnici
Vodenje evidence prisotnosti, tudi za zunanje obiskovalce
Določen prostor, kamor se lahko umakne obolelega

17 Pri šolanju na daljavo je pomembno zdravstvenovzgojno delo na področju seznanitve z ukrepi glede preprečevanja širjenja okužbe s SARS-CoV-2, spodbujanje k ohranjanju vzorcev zdravega življenjskega sloga (npr. spodbujanje skrbi za ohranjanje telesne in duševne kondicije), rubrika glede izvajanja preventivnih higienskih ukrepov v šolski stavbi pa v tem modelu ni pomembna.

18 Upoštevati je treba trenutno veljavna priporočila RSK za pediatrijo in RSK za medicino dela, prometa in športa (objavljeno na spletni strani NIJZ).

19 V učilnici, kjer so prisotni le dijaki enega razreda, za dijake ni potrebna uporaba mask. Učitelji in drugi strokovni delavci v učilnici uporabljajo maske v primeru, ko ni zagotovljena ustreznna razdalja (min. 1,5 metra). V skupnih prostorih uporabljajo maske učitelji in preostale odrasle osebe ter dijaki.

MODELI				
	Model A-SŠ	Model B-SŠ	Model C-SŠ	Model D-SŠ ²¹
	+	+	+	+
	+	+	+	/
	/	+	+	/
	+ Umivanje	++ Umivanje/razkuževanje	++ Umivanje/razkuževanje	/
	+	+	+	/
	+	+	+	/
	-	+	+	/
	-	+	+	/
	+ Čiščenje	++ Čiščenje, razkuževanje	++ Čiščenje, razkuževanje	/
	+	++	++	/
	-	+	+	/
	-	Ni izvedljivo	+ (Ni izvedljivo)	/
	-	+	+	/
	-	+	+	/
	-	+	+	/
	-	+ -	+ (izključno v okviru razreda, brez zunanjih izvajalcev)	/
	-	+ - (Odvisno od razmer na destinaciji)	+	/
	-	+	+	/
	-	+	+	/
	-	++ Čiščenje in razkuževanje, urnik	++ Čiščenje in razkuževanje, urnik	/
	-	+	+	/
	+	+	+	/

LEGENDA: / Ni relevantno + Ukrep predviden - Ukrep ni predviden

20 Več o preprečevanju tveganj, povezanih s športnimi in glasbenimi dejavnostmi, je dostopno na: www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/priporocila_kulturne_dejavnosti.pdf, www.nijz.si/sl/sproscanje-ukrepov-covid-19 (šport).

21 Zadostna medosebna razdalja je priporočena med učenci, ki ne pripadajo matičnemu razredu.

22 Če zaradi pedagoškega procesa ni izvedljiv pouk brez mešanja skupin, mora biti med učenci različnih razredov v učilnici ves čas zagotovljena zadostna medosebna razdalja (v gibanju najmanj 2 metra, sede najmanj 1,5 metra).

Model A-SŠ

Pouk bodo šole izvajale po modelu A, če s sklepom Vlade RS oziroma ministrice, pristojne za izobraževanje, ne bo drugače odločeno.

Veljavnost modela A-SŠ

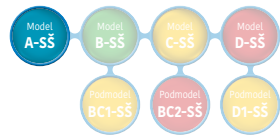
Model velja, ko se vsi dijaki izobražujejo v šoli oziroma v vzgojno-izobraževalnem zavodu. Odpravljene so vse omejitve, ki so bile izdane v času epidemije covid-19. Šole in zavodi izvajajo celotno vzgojno-izobraževalno dejavnost enako kot pred epidemijo. Posebno pozornost namenjajo pridobivanju in vzdrževanju higienskih navad in se izobražujejo o preprečevanju nalezljivih bolezni.

Uporabnost modela A-SŠ

Model se uporablja za vse šole in vzgojno-izobraževalne zavode, ki izvajajo izobraževalne programe za srednješolsko mladino.

Priporočila za načrtovanje in izvajanje vzgojno-izobraževalne dejavnosti

- Pretekle izkušnje z izvajanjem pedagoškega procesa v času epidemije covid-19 so pokazale, da so določene prilagoditve izvajanja pouka v tovrstnih razmerah nujne ne glede na to, ali spremembe še dopuščajo pouk »v živo« ali je treba pouk izvajati »na daljavo«. Kljub temu da v primeru **modela A-SŠ** prilagoditve tradicionalnih oblik pouka niso predvidene, naj se pouk organizira tako, da bi morebitna uveljavitev drugačnega modela zaradi poslabšanja razmer pomenila čim manjšo motnjo v pedagoškem procesu, ki se zaradi prilagoditev izvajanja pouka v izjemnih razmerah ne prekine, temveč preide v okoliščinam prilagojeno obliko. V nepričakovanih situacijah je usklajenost delovanja ključnega pomena, zato naj celotni učiteljski zbor evalvira pretekle izkušnje s poučevanjem na daljavo in sodeluje pri načrtovanju vzgojno-izobraževalnega dela. V šolskih kolektivih je treba

natančno opredeliti in po potrebi vzpostaviti dodatna pravila komuniciranja z dijaki in starši.

- Priporočamo tudi poenotenje glede spletnih okolij, s pomočjo katerih bi ob spremenjenih razmerah potekal pouk na daljavo, in vključitev usposabljanj za uporabo spletnih orodij ter ustreznih pristopov pri poučevanju na daljavo v načrt izobraževanja in usposabljanja strokovnih delavcev šole.
- Model A predstavlja stanje brez nevarnosti širjenja SARS-CoV-2. V modelu A se dijaki izobražujejo o preprečevanju nalezljivih bolezni in splošnih higienskih ukrepih. Drugi dodatni ukrepi niso predvideni.

Model B-SŠ

Aktiviranje modela določi Vlada RS oziroma ministrica, pristojna za izobraževanje.

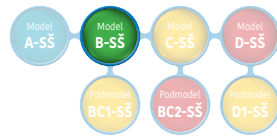
Veljavnost modela B-SŠ

Model velja, ko se vsi dijaki izobražujejo v šoli oziroma v vzgojno-izobraževalnem zavodu. Pri tem veljajo omejitve, ki so določene s priporočili in se nanašajo na vzdrževanje higienskega režima ter izvajanje preventivnih ukrepov. **Omejitve so takšne narave, da je zaradi prostorskih in kadrovskih pogojev možno nemoteno izvajati vzgojno-izobraževalni proces v šoli**, zahtevajo pa prilagoditve, s katerimi se zmanjšujejo medosebni stiki in zagotavlja njihova sledljivost. Vezane so na izvajanje kabinetnega pouka, izvajanje programa zunaj šolskih prostorov, natančno evidentiranje dijakov pri pouku, posebej pri dejavnostih, pri katerih prihaja do stikov med dijaki različnih oddelkov (npr. pri izvajanju izbirnih predmetov), izvajanje praktičnega pouka, odmorov, prehrane in drugih dejavnosti. Šole izdelajo natančne protokole za izvajanje programa. Protokoli zajemajo organizacijo dela ter ravnanje in zadolžitve posameznikov. Model predvideva normativno število dijakov v razredu in možnost združevanja dijakov različnih oddelkov v skupine (npr. pri izvajanju izbirnih predmetov ipd.) ob izvajanju higienskih ukrepov.

Uporabnost modela B-SŠ

Model se uporablja za vse šole in vzgojno-izobraževalne zavode, ki izvajajo programe za srednješolsko mladino.

Vzgojno-izobraževalni zavodi in šole, ki izvajajo prilagojene izobraževalne programe in posebni program, izvajajo vzgojno-izobraževalno delo v okviru možnosti, ki so dodatno pogojene z zdravstvenim stanjem posameznih dijakov. Način izvedbe šola uskladi z Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport ter Nacionalnim inštitutom za javno zdravje.

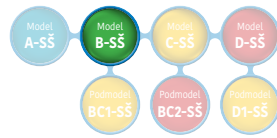
Priporočila za načrtovanje in izvajanje vzgojno-izobraževalne dejavnosti

- Pri izvajanju modela B veljajo vsa priporočila, ki so za načrtovanje in izvedbo vzgojno-izobraževalne dejavnosti zapisana pri modelu A. Zaradi lažjega izvajanja pouka zaradi higienskih priporočil naj šole izvajanje eksperimentalnega dela v specializiranih učilnicah organizirajo v blokurah. Model B omogoča kakovostno izvajanje vseh vzgojno-izobraževalnih dejavnosti v šoli. Šole naj posebno pozornost namenijo tudi gibanju dijakov. Športna vzgoja naj se v skladu z možnostmi v čim večji meri izvaja na prostem. Priporočamo, da šole svoje razvojne aktivnosti in druge dejavnosti v zvezi z vključevanjem v različne projekte nadaljujejo na način kot pred epidemijo covid-19. Pri tem pa upoštevajo higienska in splošna priporočila.
- Ob uveljavitvi **modela B-SŠ** je za vse dijake predvideno obiskovanje pouka v šoli, potrebne so predvsem organizacijske prilagoditve v skladu s splošnimi in higienskimi priporočili. Seveda pa tudi tovrstne prilagoditve predstavljajo odmik od ustaljenih praks. Za ohranjanje stabilnosti šolskega okolja in občutka varnosti je pomembno usklajeno delovanje vseh članov šolskega kolektiva, zato je treba natančno opredeliti in po potrebi vzpostaviti dodatna pravila komuniciranja z dijaki in starši ter njihovo sprotno informiranje o razmerah na šoli.
- Čeprav v okviru obravnavanega modela delo na daljavo ni predvideno, je zaradi verjetnosti poslabšanja razmer nujno poenotenje glede spletnih okolij, s pomočjo katerih bi ob spremenjenih razmerah potekal pouk na daljavo, in vključitev usposabljanj za uporabo spletnih orodij ter ustreznih didaktičnih pristopov pri poučevanju na daljavo v načrt izobraževanja in usposabljanja strokovnih delavcev šole.
- Pri izvajanju tega modela lahko v šolah opravljajo prakso tudi študenti pedagoških študijskih programov. Pri tem pa morajo upoštevati vse zdravstvene ukrepe, ki veljajo v posamezni šoli.

Predvideni ukrepi za preprečevanje širjenja okužbe s SARS-CoV-2: model B-SŠ

Za preprečevanje prenosa okužbe s SARS-CoV-2 je priporočljivo oddelke razdeliti v manjše skupine. Z osnovnim pedagoškim vodilom, da se v šoli ohranjajo oddelki dijakov v celoti, to sicer ni združljivo. Treba pa se je zavedati, da več dijakov v učilnici pomeni večje tveganje za prenos okužb.

- Poleg splošnih priporočil (pogosto zračenje zaprtih prostorov, redno umivanje oz. razkuževanje rok, vzdrževanje zadostne medosebne razdalje in upoštevanje higiene kašlja s strani dijakov in zaposlenih ter redno čiščenje in razkuževanje površin) je ob aktivaciji modela B-SŠ pri organizaciji šolskega dela priporočljivo, da pouk posameznih oddelkov v največji možni meri poteka v matičnih učilnicah. Računalnik v učilnici praviloma uporablja le učitelj. Malica se organizira tako, da se upošteva ukrepe za preprečevanje širjenja virusa (po možnosti v učilnici, v kateri se izvaja pouk oddelka).
- Delovanje šolske knjižnice se uredi tako, da se upošteva higienske ukrepe za preprečevanje širjenja virusa.
- V računalniških in drugih specializiranih učilnicah ter laboratorijih in delavnicah, ki jih uporabljajo dijaki različnih oddelkov, je po vsaki menjava oddelka ali dela oddelka obvezno prostor prezračiti. Pred vstopom v prostor, ki ga uporabljajo dijaki različnih oddelkov, je obvezno razkužiti roke.
- Za izvedbo praktičnega pouka se za posamezno specializirano učilnico (laboratorij, delavnico) pripravi protokol uporabe prostora in opreme, urnik pa prilagodi tako, da se zagotovi čim manjše število skupin v enem dnevu. Izvajanje storitev v okviru praktičnega pouka poteka brez zunanjih strank. V izobraževalnem programu zdravstvena nega se za del praktičnega pouka, ki se izvaja v kliničnem okolju, upoštevajo navodila, ki veljajo za zdravstveno ustanovo. V izobraževalnem programu predšolska vzgoja se za del praktičnega pouka, ki se izvaja v vrtcih, upoštevajo navodila, ki veljajo za vrtce. Pri praktičnem pouku/praksi velja, da se upoštevajo priporočila/navodila, ki veljajo za posamezno dejavnost/panogo.
- Dijaki različnih oddelkov se v času pouka praviloma ne mešajo med seboj, če to ni zaradi organizacije dela potrebno (npr. pri izbirnih predmetih, ki jih obiskujejo dijaki različnih oddelkov). V takšnih primerih naj pouk poteka v skupinah, ki

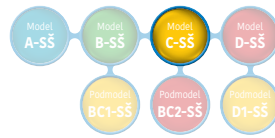
omogočajo zadostno medosebno razdaljo dijakov v učilnici in katerih sestava se ne spreminja (dijaki vedno obiskujejo npr. pouk izbirnega predmeta v isti skupini). Pouk je treba organizirati tako, da se dijaki iz različnih oddelkov kar najmanj mešajo in se s tem dosega zmanjšanje stikov ter posledično znižuje možnost prenosa virusa.

-
 Pouk športne vzgoje lahko poteka v športni dvorani oziroma telovadnici brez mešanja skupin dijakov iz različnih razredov. H garderobnim omarami hkrati prihajajo le dijaki posameznih oddelkov. Garderobe v telovadnici je treba pred vsako skupino očistiti in razkužiti.
-
 Dijaki v odmorih praviloma učilnic ne zapuščajo. Vsakemu oddelku se dodelijo sanitarni prostori. Garderobe se uporabljajo, vendar se v njih dijaki zadržujejo le, kolikor je nujno potrebno. Enako velja za garderobe (slačilnice in umivalnice) v telovadnicah, ki jih hkrati uporabljajo le dijaki istega oddelka. Po uporabi je treba prostore očistiti in razkužiti.
-
 Individualna in skupinska pomoč/dodatna strokovna pomoč se izvaja ob upoštevanju vseh higienskih ukrepov za preprečevanje širjenja virusa SARS-CoV-2 (samo dijaki istega razreda, odrasla oseba na zadostni razdalji oz. z masko). Medvrstniška pomoč se lahko izvaja za dijake v okviru istega razreda ali pa na daljavo. Dijaki si šolskih potrebščin, pripomočkov in drugih predmetov med seboj ne izmenjujejo in ne izposojajo oz. jih pred uporabo obvezno razkužijo.
-
 Dopustna je organizacija OIV oz. interesnih dejavnosti oz. udeležba na dogodkih (npr. koncertih, proslavah, razstavah itd.). Pri tem naj se dijaki različnih oddelkov ne mešajo med seboj in je med njimi ves čas zagotovljena ustrezna razdalja (1,5 metra do 2 metra). Obšolske dejavnosti (krožke) odsvetujemo.
-
 Ob vhodih, na hodnikih, v učilnicah in sanitarnih prostorih naj bodo razkužila in infografike za navodili za splošne higienske ukrepe. Dijake se ob uveljavitvi modela pred prihodom v šolo obvesti o organizaciji pouka in ukrepih za preprečevanje okužbe. V šolski objekt naj vstopajo samo dijaki in zaposleni, preostali le z utemeljenim razlogom, po predhodni najavi, z obrazno masko in v skladu z navodili šole (obvezno evidentiranje obiskovalca in zagotovljeno spremstvo predstavnika šole).
-
 Govorilne ure in roditeljski sestanki potekajo na daljavo oziroma po telefonu ali prek računalniške oziroma prek videopovezav. Le izjemoma lahko govorilne ure potekajo v šoli ob doslednem upoštevanju vseh higienskih ukrepov. Enako

naj v največji možni meri potekajo sestanki zaposlenih. Če potekajo v živo, naj udeleženci upoštevajo priporočila glede medosebne razdalje ter uporabe maske, upoštevajo naj navodila medicine dela.

V učilnici, kjer so navzoči le dijaki enega razreda, za dijake ni potrebna uporaba mask. Učitelji in drugi strokovni delavci v učilnici uporabljajo maske v primeru, ko ni zagotovljena ustrezna razdalja (min. 1,5 metra). V skupnih prostorih uporabljajo maske učitelji in preostale odrasle osebe ter dijaki, dijaki tudi pri pouku zunaj matičnega razreda/oddelka.

Model C-SŠ

Aktiviranje modela določi Vlada RS oziroma ministrica, pristojna za izobraževanje.

Veljavnost modela C-SŠ

Model velja, ko zaradi omejitev, ki izhajajo iz priporočil Nacionalnega inštituta za javno zdravje, ter zaradi prostorskih oziroma kadrovskih pogojev ni več mogoče izvajati pouka za vse dijake v šoli oziroma vzgojno-izobraževalnem zavodu. **Ravnatelj določi število dijakov oziroma oddelke**, ki imajo pouk najprej v šoli in nato na daljavo. Dijaki, ki se izobražujejo v šoli, se **na dva tedna zamenjajo** z dijaki, ki imajo pouk na daljavo. Šole in dijaški domovi med seboj usklajujejo število dijakov, ki se izobražujejo na daljavo. Pri tem so izjema dijaki nižjega poklicnega izobraževanja. Če je model C-SŠ aktiviran na začetku šolskega leta, ravnatelj določi oddelke za pouk v šoli tako, da prvih 14 dni pouk obiskujejo vsi dijaki prvih letnikov. V okviru tega modela poteka pouk v šoli tako:

Za dijake gimnazijskih programov ter programov srednjega strokovnega in poklicno-tehniškega izobraževanja pouk poteka tako, da je pri pouku polovica dijakov oz. polovica oddelkov šole, polovica dijakov oziroma oddelkov pa ima pouk na daljavo. Predvidena je kombinacija pouka v živo in na daljavo, in sicer se v oddelku posamezna oblika izvaja izmenično na 14 dni. Vsi učitelji so v šoli in izvajajo pouk po urniku, in sicer za dijake, ki so v šoli, izvajajo pouk v razredu, za dijake, ki so doma, pa na daljavo.

Za dijake programov srednjega poklicnega izobraževanja pouk poteka tako, da je v šoli polovica dijakov oziroma oddelkov. Predvidena je kombinacija pouka v živo in na daljavo, in sicer se v oddelku posamezna oblika izvaja izmenično na 14 dni. Za organizacijo in obliko izvedbe praktičnega izobraževanja je odgovoren ravnatelj, saj sta odvisni od zahtev posameznega programa (v nekaterih programih je praktični pouk izvedljiv le v kontaktni obliki, v drugih (računalništvo, elektrotehnika itd.) pa tudi na daljavo. Praktični pouk mora biti izveden skladno z zahtevami programa, ob upoštevanju varnostnih ukrepov.

Za praktično usposabljanje z delom (PUD; vajeništvo) CPI v sodelovanju z Obrtno zbornico Slovenije in Gospodarsko zbornico Slovenije oblikuje enotna navodila oziroma usmeritve, ki so usklajeni z delodajalci, vsaj po kategorijah: zdravstvo in predšolska vzgo-

ja; podjetja, ki omogočijo PUD – potrebna so navodila varnostnih inženirjev v podjetjih; podjetja, ki ne morejo sprejeti dijakov – veljajo alternativne rešitve.

Dijaki v programih nižjega poklicnega izobraževanja tudi po tem modelu v celoti obiskujejo pouk v šoli. Pri izobraževanju jim šola omogoči podporo.

Izvajanje pouka se zagotovi na način, da se dijaki oddelkov v času pouka ne mešajo med seboj, če to ni mogoče (npr. pri izbirnih predmetih, ki jih obiskujejo dijaki različnih oddelkov), pa poteka pouk v skupinah, katerih sestava se ne spreminja (dijaki vedno obiskujejo npr. pouk izbirnega predmeta v isti skupini). Šole izdelajo natančne protokole za izvajanje programa. Protokoli zajemajo organizacijo dela ter ravnanje in zadolžitve posameznikov.

V primeru ugodnejših prostorskih in kadrovskih kapacitet **posamezne šole**, ob upoštevanju higienskih in splošnih priporočil, **se lahko ravnatelj odloči, da šola izvaja pouk v šoli za več dijakov oziroma oddelkov. Ravnatelj odločitev** o izvajanju pouka v šoli za večje število dijakov sporoči Sektorju za srednje šole na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport.

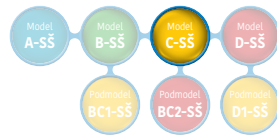
Uporabnost modela C-SŠ

Model se uporablja za vse šole in vzgojno-izobraževalne zavode, ki izvajajo programe za dijake gimnazijskega, srednjega strokovnega, poklicno-tehniškega, srednjega poklicnega in nižjega poklicnega izobraževanja.

Vzgojno-izobraževalni zavodi in šole, ki izvajajo prilagojene izobraževalne programe in posebni program, izvajajo vzgojno-izobraževalno delo v okviru možnosti, ki so dodatno pogojene z zdravstvenim stanjem posameznih dijakov. Način izvedbe šola uskladi z Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport ter Nacionalnim inštitutom za javno zdravje.

Priporočila za načrtovanje in izvajanje vzgojno-izobraževalne dejavnosti

- Za uspešno izvedbo je ključnega pomena dorečena organizacija pouka, ki jo v obliki izvedbenega načrta oblikuje oddelčni učiteljski zbor. Učitelji se osredotočijo na doseganje temeljnih ciljev ter na krepitev znanja skozi povezovanje vsebin vseh

predmetov. Izvedbo racionalizirajo tako, da presodijo, kateri segmenti pouka so primernejši za izvedbo na daljavo, katere pa je nujno izvesti v šoli. V izogib pretirani obremenitvi dijakov časovno uravnotežijo zahteve posameznih predmetov, predvsem pa časovno uskladijo ocenjevanje znanja. Učitelji naj v procesu usvajanja in ocenjevanja znanja pri izvajanju pouka na daljavo posebno pozornost namenijo tudi odgovornosti dijakov. Pri tem pa upoštevajo pogoje, ki jih imajo različni dijaki.

- Pri pripravi načrta organizacije dela naj bo posebna pozornost namenjena tudi obremenjenosti učiteljev in drugih strokovnih delavcev. Zlasti pri načrtovanju pouka na daljavo je treba upoštevati vse okoliščine in čas, ki ga zahteva kakovostno poučevanje na daljavo.
- Pri poučevanju na daljavo naj učitelji namenijo pozornost videorazlagam. Potrebna je tudi asinhrona (vnaprej posneta) razlaga, ki dijaku omogoča samostojno razpolaganje s časom in individualizirano usvajanje snovi, kar pomeni, da si lahko dijak razlago predvaja večkrat.
- Pouk na daljavo se ne sme oklestiti izključno na pošiljanje gradiva in nalog ter navodil, kaj naj dijaki predelajo oz. naredijo. Učitelji naj izkoristijo možnosti spletnega okolja, katerega uporaba za delo z dijaki je dogovorjena na nivoju šole in zagotavlja aktivno udeležbo posameznikov (videokonferenca, spletni klepet itd.). Tudi v spletnem okolju naj učitelji spodbujajo medvrstniško sodelovanje oz. sodelovalno učenje (npr. delo v skupinah ali dvojicah). Sprotna povratna informacija dijaku je za uspešnost učenja ključnega pomena, zato naj učitelji redno preverjajo znanje in izkoriščajo možnosti samovrednotenja in vrstniškega vrednotenja dijakov.
- Za ohranjanje stabilnosti šolskega okolja in občutka varnosti je pomembno usklajeno delovanje vseh članov šolskega kolektiva, zato je treba natančno opredeliti in po potrebi vzpostaviti dodatna pravila komuniciranja z dijaki in starši ter njihovo sprotno informiranje o razmerah na šoli.
- Za izvajanje pouka na daljavo šola pripraviti načrt organizacije dela za vse učitelje in oddelke. Pregled nad izvajanjem pouka na daljavo ima ravnatelj.
- Na nacionalnem nivoju bo dodatno zagotovljena podpora za uporabo Office 365 in Teams, ki jo bo izvajal Arnes.

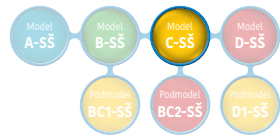
- Pouk na daljavo se izvaja 5 dni v tednu. V času izvajanja pouka na daljavo učitelji in šola vodijo evidenco vključevanja dijakov v pouk na daljavo. Če se posamezni dijak ne vključuje v izvajanje pouka na daljavo, naj razrednik v zvezi s tem vzpostavi stik z njim ali z njegovimi starši ter poskuša ugotoviti in odpraviti razloge.
- Učitelji naj pripravljajo prilagojena učna gradiva za dijake s posebnimi potrebami; navodila zanje morajo individualizirati in prilagoditi. Smiselno morajo upoštevati individualizirani program.
- Za tujejezične dijake priporočamo prilagoditev aktivnosti tako, da so s temi dijaki realizirani temeljni cilji. Šola naj v okviru izobraževanja na daljavo, skladno z možnostmi, zagotovi učenje slovenskega jezika.
- Didaktična priporočila, ki jih je Zavod RS za šolstvo naslavljal šolam za pouk na daljavo v šolskem letu 2019/2020, naj šole smiselno uporabijo pri realizaciji modela C.
- Za dijake, ki imajo pouk v šoli, naj učitelji izkoristijo tudi vse možnosti pouka na prostem.

Predvideni ukrepi za preprečevanje širjenja okužbe s SARS-CoV-2: model C-SŠ

Za preprečevanje prenosa okužbe s SARS-CoV-2 je priporočljivo oddelke razdeliti v manjše skupine. Z osnovnim pedagoškim vodilom, da se v šoli ohranjajo oddelki dijakov v celoti, to sicer ni združljivo. Treba pa se je zavedati, da več dijakov v učilnici pomeni večje tveganje za prenos okužb.

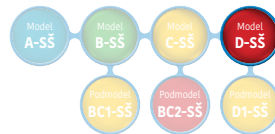

Poleg splošnih priporočil (pogosto zračenje zaprtih prostorov, redno umivanje oz. razkuževanje rok, vzdrževanje zadostne medosebne razdalje in upoštevanje higiene kašlja s strani dijakov in zaposlenih ter redno čiščenje in razkuževanje površin) se ob aktivaciji modela C-SŠ pri organizaciji šolskega dela priporoča, da pouk posameznih oddelkov poteka v matičnih učilnicah. Ob vhodih, na hodnikih, v učilnicah in sanitarnih prostorih naj bodo razkužila in infografike s splošnimi higienskimi ukrepi. Šola uredi prihod na šolo/zapuščanje šole z jasnimi pravili (razporedi prihodov/odhodov oddelkov oz. uporabo različnih vhodov, talne označbe za vzdrževanje medosebne razdalje ipd.), prav tako pravila obnašanja na hodnikih in režim uporabe sanitarij.

- ✓ V učilnici, kjer so navzoči le dijaki enega razreda, za dijake ni potrebna uporaba mask. Učitelji in drugi strokovni delavci v učilnici uporabljajo maske v primeru, ko ni zagotovljena ustrezna razdalja (min. 1,5 metra). V skupnih prostorih uporabljajo maske učitelji in preostale odrasle osebe ter dijaki, dijaki tudi pri pouku zunaj matičnega razreda/oddelka.
- ✓ Pouk športne vzgoje lahko poteka v športni dvorani oziroma telovadnici brez mešanja skupin dijakov iz različnih oddelkov oz. učnih skupin. H garderobnim omaramam hkrati prihajajo le dijaki posameznih oddelkov. Garderobe v telovadnici je treba pred vsako skupino očistiti in razkužiti.
- ✓ Računalnik v učilnici praviloma uporablja le učitelj. Delovanje šolske knjižnice se uredi tako, da se upošteva higienske ukrepe za preprečevanje širjenja virusa.
- ✓ Malica se organizira tako, da se upošteva ukrepe za preprečevanje širjenja virusa (po možnosti v učilnici, v kateri se izvaja pouk oddelka).
- ✓ Računalniške in druge specialne učilnice ter laboratoriji, ki jih uporabljajo dijaki različnih oddelkov, se uporabljajo le izjemoma. Po vsaki menjavi skupine je obvezno prostor prezračiti in razkužiti površine in pripomočke, ki so najpogosteje predmet dotikanja, zato je smiselno za eno skupino organizirati pouk v takšni učilnici v »bloku« več ur.
- ✓ Za izvedbo praktičnega pouka se za posamezno specialno učilnico (laboratorij, delavnico) pripravi protokol uporabe prostora in opreme, urnik pa prilagodi tako, da se zagotovi čim manjše število skupin v enem dnevu. Razdalja med posameznimi učnimi mesti se prilagodi priporočenim varnostnim razdaljam; če to ni mogoče, je obvezna uporaba mask. Prav tako je uporaba mask obvezna, če zaradi narave dela (npr. gibanja po prostoru ali izvajanja osebnih storitev) ni možno preprečiti stikov med dijaki. Slednje ne velja, če so v učilnici le dijaki enega razreda oziroma skupine. Ob menjavi dijakov se učna mesta in delovna sredstva, ki so v skupni rabi, razkuži oz. sterilizira. Izvajanje storitev v okviru praktičnega pouka poteka brez zunanjih strank. V izobraževalnem programu zdravstvena nega se za del praktičnega pouka, ki se izvaja v kliničnem okolju, upoštevajo navodila, ki veljajo za zdravstveno ustanovo. Dijaki naj si ne izmenjujejo osebnega orodja. Pri praktičnem pouku/praksi velja, da se upoštevajo priporočila/navodila, ki veljajo za posamezno dejavnost/panoga.

- Dijaki v odmorih praviloma učilnic ne zapuščajo. Vsakemu oddelku se dodelijo sanitarni prostori. Garderobe se uporabljajo, vendar se v njih dijaki zadržujejo le, kolikor je nujno potrebno, in v takem razporedu, da se čim manj srečujejo. Garderobe (slačilnice in umivalnice) v telovadnicah uporabljajo dijaki istega oddelka, tako da šola zagotovi razkuževanje teh prostorov vedno, ko posamezna skupina zaključi z uporabo.
- Individualna in skupinska pomoč/dodatna strokovna pomoč se izvaja ob upoštevanju vseh higienskih ukrepov za preprečevanje širjenja virusa SARS-CoV-2 (samo dijaki istega oddelka, odrasla oseba na zadostni razdalji oz. z masko). Medvrstniška pomoč se lahko izvaja za dijake v okviru istega oddelka ali pa na daljavo. Organizacijo OIV in interesnih dejavnosti odsvetujemo, z izjemo dejavnosti, ki potekajo v okviru oddelka v učilnici, na daljavo ali na prostem in omogočajo ohranjanje priporočene medosebne razdalje in spoštovanje vseh higienskih priporočil. Obšolske dejavnosti (krožke) odsvetujemo.
- Dijake se ob uveljavitvi modela pred prihodom v šolo obvesti o organizaciji pouka in ukrepih za preprečevanje okužbe. V šolski objekt naj vstopajo samo dijaki in zaposleni, preostali le z utemeljenim razlogom, po predhodni najavi, z masko in v skladu z navodili šole (obvezno evidentiranje obiskovalca in zagotovljeno spremstvo predstavnika šole).
- Govorilne ure in roditeljski sestanki potekajo na daljavo oziroma po telefonu ali prek računalniške oziroma prek videopovezav. Le izjemoma lahko govorilne ure potekajo v šoli ob doslednem upoštevanju vseh higienskih ukrepov. Enako naj v največji možni meri potekajo sestanki zaposlenih. Če potekajo v živo, naj udeleženci upoštevajo priporočila glede medosebne razdalje ter uporabe maske, upoštevajo naj navodila medicine dela.

Model D-SŠ

Aktiviranje modela določi vlada RS oziroma ministrica, pristojna za izobraževanje.

Veljavnost modela D-SŠ

Model velja za vse šole in vzgojno-izobraževalne zavode, ko je zaradi epidemiološkega stanja prepovedano izvajanje vzgojno-izobraževalne dejavnosti.

Uporabnost modela D-SŠ

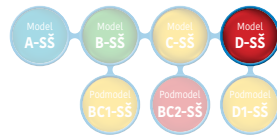
Model se uporablja za vse šole in vzgojno-izobraževalne zavode, ki izvajajo programe za dijake gimnazijskega, srednjega strokovnega, poklicno-tehniškega, srednjega poklicnega in nižjega poklicnega izobraževanja.

Priporočila za načrtovanje in izvajanje vzgojno-izobraževalne dejavnosti

- Model D-SŠ predvideva izvedbo celotnega pedagoškega procesa na daljavo.
- Za izvajanje pouka na daljavo naj šola pripravi načrt organizacije dela za vse učitelje in oddelke. Pregled nad izvajanjem pouka na daljavo ima ravnatelj.
- Pri pripravi načrta organizacije dela naj bo posebna pozornost namenjena obremenjenosti učiteljev in drugih strokovnih delavcev. Zlasti pri načrtovanju pouka na daljavo je treba upoštevati vse okoliščine in čas, ki ga zahteva kakovostno poučevanje na daljavo.
- Pouk na daljavo se izvaja 5 dni v tednu. V času izvajanja pouka na daljavo učitelji in šola vodijo evidenco vključevanja dijakov v pouk na daljavo. Če se posamezni

dijak ne vključuje v izvajanje pouka na daljavo, naj razrednik v zvezi s tem vzpostavi stik z njim ali z njegovimi starši ter poskuša ugotoviti in odpraviti razloge.

- Bistvenega pomena je, da šola kot organizacija deluje usklajeno, zato naj ravnatelj čim pogosteje komunicira z učiteljskim zborom kot celoto in s posameznimi strokovnimi delavci, vsi strokovni delavci pa naj bodo dosegljivi za dijake in starše. Učitelji naj na dijake poskušajo vplivati pomirjujoče, k čemur odločilno prispevajo jasne in enoznačne informacije. V nobenem primeru komunikacija ne sme biti le enosmerna.
- Pri poučevanju na daljavo naj učitelji namenijo pozornost videorazlagam. Potrebna je tudi asinhrona (vnaprej posneta) razlaga, ki dijaku omogoča samostojno razpolaganje s časom in individualizirano usvajanje snovi, kar pomeni, da si lahko dijak razlago predvaja večkrat.
- Za ohranjanje stabilnosti šolskega okolja in občutka varnosti je pomembno usklajeno delovanje vseh članov šolskega kolektiva, zato je treba natančno opredeliti in po potrebi vzpostaviti dodatna pravila komuniciranja z dijaki in starši ter njihovo sprotno informiranje o razmerah. Šola naj preveri, kaj se dogaja z dijaki, ki se ne odzivajo. Ravnatelj opredeli vlogo drugih strokovnih delavcev (laborantov, knjižničarjev, svetovalne službe).
- Pouk posameznega oddelka v obliki izvedbeno načrtuje oddelčni učiteljski zbor. Učitelji se osredotočijo na doseganje ciljev ter na krepitev znanja skozi povezovanje vsebin vseh predmetov. V izogib pretirani obremenitvi dijakov časovno uravnotežijo zahteve posameznih predmetov, predvsem pa časovno uskladijo ocenjevanje znanja. Učitelji naj v procesu usvajanja in ocenjevanja znanja pri izvajanju pouka na daljavo posebno pozornost namenijo tudi odgovornosti dijakov. Pri tem pa upoštevajo pogoje, ki jih imajo različni dijaki.
- Pouk naj bo zastavljen racionalno in premišljeno, tako da se pri vseh predmetih omogoči realizacijo temeljnih ciljev in pridobivanje ocen. Učitelji morajo upoštevati, da se novi načini dela dijakov, ki zahtevajo drugačne veščine, šele uveljavljajo, kar zahteva napor in čas, zato naj tokrat posebej spoštujejo načelo »manj je več«. Osredotočijo naj se na doseganje ciljev ter na krepitev znanja skozi povezovanje vsebin vseh predmetov.
- Pouk na daljavo se ne sme oklestiti izključno na pošiljanje gradiva in nalog ter navodil, kaj naj dijaki predelajo oz. naredijo. Učitelji naj izkoristijo možnosti splet-

nega okolja, katerega uporaba za delo z dijaki je dogovorjena na nivoju šole in zagotavlja aktivno udeležbo posameznikov (videokonferenca, spletni klepet itd.).

- Na nacionalnem nivoju bo dodatno zagotovljena podpora za uporabo Office 365 in Teams, ki jo bo izvajal Arnes.
- Tudi v spletnem okolju naj učitelji spodbujajo medvrstniško sodelovanje oz. sodelovalno učenje (npr. delo v skupinah ali dvojicah). Sprotna povratna informacija dijaku je za krepitev samozavesti dijaka in samoregulacijo učenja ključnega pomena, zato naj učitelji redno preverjajo znanje in izkoriščajo možnosti samovrednotenja in vrstniškega vrednotenja dijakov. Učitelji naj izkoristijo prednosti skupinskega dela na daljavo, ki daje dijakom občutek povezanosti in varnosti, interakcija z vrstniki je pomembna tudi za krepitev zavedanja o lastnem znanju.
- Prilagoditvam procesov poučevanja in učenja nujno sledijo prilagoditve ocenjevanja, predvsem v načinih in oblikah. Ob tem je nujna kritična presoja učitelja, kaj je smiselno oceniti: ocenjujemo tiste standarde znanja, ki izkazujejo doseganje ciljev predmeta. Po potrebi se prilagodijo tudi šolska pravila o ocenjevanju znanja.
- Didaktična priporočila, ki jih je Zavod RS za šolstvo naslavljal šolam za pouk na daljavo v šolskem letu 2019/2020, naj šole smiselno uporabijo tudi pri realizaciji modela D.

Podmodel BC1-SŠ

Aktiviranje podmodela določi ravnatelj šole na predlog Območne enote Nacionalnega inštituta za javno zdravje in odločitev sporoči Sektorju za srednje šolstvo na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport.

Veljavnost podmodela BC1-SŠ

Podmodel velja, ko je zaradi epidemiološkega stanja v posameznem oddelku potrebna karantena za dijake posameznega oddelka. Za dijake takšnega oddelka šola za določeno obdobje organizira pouk na daljavo.

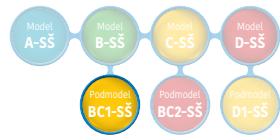
Uporabnost podmodela BC1-SŠ

Podmodel se uporablja za vse šole in vzgojno-izobraževalne zavode, ki izvajajo programe za dijake gimnazijskega, srednjega strokovnega, poklicno-tehniškega, srednjega poklicnega in nižjega poklicnega izobraževanja.

Za dijake, ki imajo pouk v šoli, v primeru aktiviranja modela BC1-SŠ ostaja v veljavi model (B ali C), ki je določen s sklepom Vlade RS oziroma ministrice.

Priporočila za načrtovanje in izvajanje vzgojno-izobraževalne dejavnosti

- Šola vzpostavi usklajen način dostopanja do dijakov, posebej za dijake iz ranljivih skupin. Pouk na daljavo se izvaja 5 dni v tednu. Ravnatelj z organizacijo dela prerazporedi strokovne delavce za pouk v šoli in za pouk na daljavo. V času izvajanja pouka na daljavo učitelji in šola vodijo evidenco vključevanja dijakov v pouk na daljavo. Če se posamezni dijak ne vključuje v izvajanje pouka na daljavo, naj razrednik v zvezi s tem vzpostavi stik z njim ali z njegovimi starši ter poskuša ugotoviti in odpraviti razloge.

- Za izvajanje pouka na daljavo šola pripravi načrt organizacije dela za vse učitelje in oddelke. Pregled nad izvajanjem pouka na daljavo ima ravnatelj.
- Pri pripravi načrta organizacije dela naj bo posebna pozornost namenjena tudi obremenjenosti učiteljev in drugih strokovnih delavcev. Zlasti pri načrtovanju pouka na daljavo je treba upoštevati vse okoliščine in čas, ki ga zahteva kakovostno poučevanje na daljavo.
- Vzgojno-izobraževalni zavodi, ki izvajajo prilagojene programe in posebni program, izvajajo pouk na daljavo v okviru možnosti, ki so dodatno odvisne od zdravstvenega stanja posameznih dijakov.
- Za izvajanje podmodela BC1 šole smiselno uporabijo priporočila, ki veljajo za izvajanje modela C za dijake, ki se izobražujejo na daljavo.
- Didaktična priporočila, ki jih je Zavod RS za šolstvo naslavljal šolam za pouk na daljavo v šolskem letu 2019/2020, naj šole smiselno uporabijo pri realizaciji modela BC1.

Podmodel BC2-SŠ

Aktiviranje podmodela določi Vlada RS oziroma ministrica, pristojna za izobraževanje.

Veljavnost podmodela BC2-SŠ

Podmodel velja, ko je zaradi epidemiološkega stanja v posamezni šoli potrebna karantena za dijake te šole oziroma zaradi epidemiološkega stanja pouk v posamezni šoli ni dovoljen. Za dijake te šole se za določeno obdobje organizira pouk na daljavo.

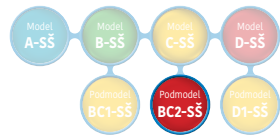
Ravnatelj šole vse informacije, ki so vezane na potrebne ukrepe v zvezi zapiranjem šole, takoj, ko zanje izve, posreduje Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport po telefonu 01 400 52 69 ali 030 483 010 ali na e-naslov, ki bo od 1. septembra 2020 dalje objavljen na spletni strani Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport (www.gov.si/drzavni-organi/ministrstva/ministrstvo-za-izobrazevanje-znanost-in-sport/).

Uporabnost podmodela BC2-SŠ

Podmodel se uporablja za vse šole in vzgojno-izobraževalne zavode, ki izvajajo programe za dijake gimnazijskega, srednjega strokovnega, poklicno-tehniškega, srednjega poklicnega in nižjega poklicnega izobraževanja.

Priporočila za načrtovanje in izvajanje vzgojno-izobraževalne dejavnosti

- Za izvajanje pouka na daljavo mora šola pripraviti načrt organizacije dela za vse učitelje in oddelke. Pregled nad izvajanjem pouka na daljavo ima ravnatelj. Pouk na daljavo se izvaja 5 dni v tednu. V času izvajanja pouka na daljavo učitelji in šola vodijo evidenco vključevanja dijakov v pouk na daljavo.

- Pri pripravi načrta organizacije dela naj bo posebna pozornost namenjena tudi obremenjenosti učiteljev in drugih strokovnih delavcev. Zlasti pri načrtovanju pouka na daljavo je treba upoštevati vse okoliščine in čas, ki ga zahteva kakovostno poučevanje na daljavo.
- Za izvajanje podmodela BC2 šole smiselno uporabijo priporočila, ki veljajo za izvajanje modela C za dijake, ki se izobražujejo na daljavo, oziroma priporočila, ki veljajo za izvajanje modela D.
- Didaktična priporočila, ki jih je Zavod RS za šolstvo naslavljal šolam za pouk na daljavo v šolskem letu 2019/2020, naj šole smiselno uporabijo tudi pri realizaciji modela BC2.

Podmodel D1-SŠ

Aktiviranje podmodela določi Vlada RS oziroma ministrica, pristojna za izobraževanje.

Veljavnost podmodela D1-SŠ

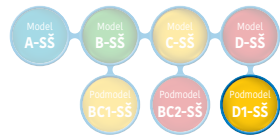
Podmodel velja za vse šole in vzgojno-izobraževalne zavode, ko je zaradi epidemiološkega stanja prepovedano izvajanje vzgojno-izobraževalne dejavnosti maja ali junija. Za dijake zaključnih letnikov se organizira priprava na zaključne izpite in maturo v šoli. Za preostale dijake pa poteka pouk na daljavo.

Uporabnost podmodela D1-SŠ

Podmodel se uporablja za vse šole in vzgojno-izobraževalne zavode, ki izvajajo programe za dijake gimnazijskega, srednjega strokovnega, poklicno-tehniškega, srednjega poklicnega in nižjega poklicnega izobraževanja.

Priporočila za načrtovanje in izvajanje vzgojno-izobraževalne dejavnosti

- Za izvajanje pouka na daljavo mora šola pripraviti načrt organizacije dela za vse učitelje in oddelke. Pregled nad izvajanjem pouka na daljavo ima ravnatelj. Pouk na daljavo se izvaja 5 dni v tednu. V času izvajanja pouka na daljavo učitelji in šola vodijo evidenco vključevanja dijakov v pouk na daljavo. Če se posamezni dijak ne vključuje v izvajanje pouka na daljavo, naj razrednik v zvezi s tem vzpostavi stik z njim ali z njegovimi starši ter poskuša ugotoviti in odpraviti razloge.
- Za izvajanje podmodela se smiselno uporabljajo priporočila, ki veljajo za izvajanje modela D.

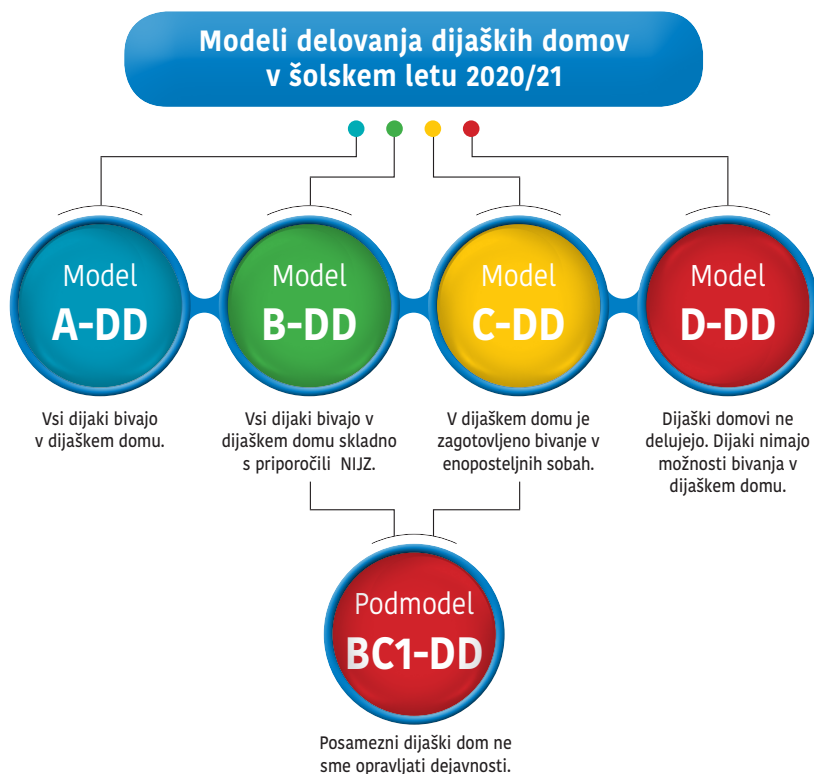
- Za izvajanje podmodela D1 za dijake, ki imajo pouk na daljavo, šole smiselno uporabijo priporočila, ki veljajo za izvajanje modela C za dijake, ki se izobražujejo na daljavo, oziroma priporočila, ki veljajo za izvajanje modela D.
- Za izvajanje podmodela D1 za dijake zaključnih letnikov, ki imajo pouk v šoli, šole smiselno uporabijo priporočila, ki jih je Zavod RS za šolstvo naslavljal šolam za pouk dijakov zaključnih letnikov v šolskem letu 2019/2020.

3.4 Modeli za dijaške domove

Za dijaške domove so načrtovani štirje modeli in en podmodel, ki so prikazani na Sliki 8. Modeli so naravnani na različno zahtevne zdravstvene ukrepe, ki bi lahko nastali zaradi epidemiološkega stanja v Sloveniji v obdobju začetka šolskega leta ali kadar koli med šolskim letom.

Aktiviranje posameznega modela za dijaške domove se določi na **nacionalnem nivoju**. Odločitev o tem sprejme Vlada RS oziroma ministrica, pristojna za izobraževanje²³.

Odločitev za aktiviranje podmodela za zaprtje **posameznega dijaškega doma** sprejme **ministrica**, pristojna za izobraževanje. Ravnatelj dijaškega doma vse informacije, ki so vezane na potrebne ukrepe v zvezi zapiranjem dijaškega doma, takoj, ko zanje izve, posreduje Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport po telefonu 01 400 52 69 ali 030 483 010 ali na e-naslov, ki bo od 1. septembra 2020 dalje objavljen na spletni strani Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport (www.gov.si/drzavni-organi/ministrstva/ministrstvo-za-izobrazevanje-znanost-in-sport/).

Slika 8: Modeli in podmodeli delovanja dijaških domov

23 Določila 39. člena Zakona o nalezljivih boleznih (Uradni list RS, št. 33/06 – uradno prečiščeno besedilo in 49/20 – ZIUZEOP).

V nadaljevanju so navedeni aktivnosti, nosilci in časovnica za začetek novega šolskega leta.

Preglednica 5: Aktivnosti na začetku šolskega leta

Aktivnost	Nosilec aktivnosti	Rok za izvedbo
Opredelitev usposabljanja pedagoških in drugih strokovnih delavcev	Ravnatelj in vzgojitelji	Konec avgusta
Dogovor in vzpostavitev enotnega komunikacijskega kanala v dijaškem domu	Ravnatelj	Konec avgusta
Priprava individualnih načrtov za posamezne dijake	Vzgojitelji	Sredina septembra
Izdelava načrta rabe IKT pri pouku	Vzgojitelji	Sredina septembra
Izdelava načrta novih potreb po IKT	Ravnatelj	Sredina septembra

V preglednici na naslednji strani je prikaz ukrepov za preprečevanje širjenja okužbe s SARS-CoV-2 glede na posamezne modele organiziranja bivanja v dijaških domovih.

Preglednica 6: Predvideni ukrepi za preprečevanje širjenja okužbe s SARS-CoV-2 glede na posamezne modele organiziranja bivanja v dijaških domovih

UKREPI
Seznanitev z ukrepi (Infografike, obvestila, predavanja itd.)
Samo zdrave osebe
Upoštevanje zdravstvenih omejitev pri zaposlenih in dijakih ²⁵
Umivanje/razkuževanje rok
Higiena kihanja in kašlja
Ne dotikajmo se obraza (oči, nosu in ust) z nečistimi/neumitimi rokami
Zadostna medosebna razdalja vsaj 1,5 do 2 metra v mirovanju, pri gibanju večja
Uporaba mask (zaposleni, dijaki) ²⁶
Čiščenje in razkuževanje površin
Zračenje prostorov
Odsvetovano zbiranje v skupinah
Odsvetovano mešanje skupin
Urniki uporabe prostorov (uporaba jedilnice, kopalnic itd.)
Določene poti gibanja (koridor)
Sestanki na daljavo (interni sestanki, govorilne ure)
Odsvetovanje prireditve ²⁷
Poseben režim pri uporabi skupnih prostorov (učilnice, knjižnica, sanitarni prostori itd.)
Poseben režim v jedilnici
Vodenje evidence prisotnosti, tudi za zunanje obiskovalce
Določen prostor, kamor se lahko umakne obolelega

24 Kadar so dijaški domovi zaprti, rubrika glede izvajanja higienskih ukrepov glede preprečevanja širjenja okužbe s SARS-CoV-2 v stavbi dijaškega doma ni pomembna.

25 Upoštevati je treba trenutno veljavna priporočila RSK za pediatrijo in RSK za medicino dela, prometa in športa (objavljeno na spletni strani NIJZ).

26 Dijak ne potrebuje maske v svoji sobi s pripadajočimi sanitarnimi prostori. V skupnih prostorih uporabljajo maske vse odrasle osebe ter vsi dijaki, vzgojitelji oz. zaposleni, pa tudi kadar vstopajo v dijaške sobe.

27 Več o preprečevanju tveganj, povezanih s športnimi in glasbenimi dejavnostmi, je dostopno na: www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/priporocila_kulturne_dejavnosti.pdf, www.nijz.si/sl/sproscanje-ukrepov-covid-19 (šport).

MODELI				
	Model A-DD	Model B-DD	Model C-DD	Model D-DD ²⁴
	+	+	+	/
	+	+	+	/
	/	+	+	/
	+ Umivanje	++ Umivanje/razkuževanje	++ Umivanje/razkuževanje	/
	+	+	+	/
	+	+	+	/
	-	+	+	/
	-	+	+	/
	+ Čiščenje	++ Čiščenje, razkuževanje	++ Čiščenje, razkuževanje	/
	+	++	++	/
	-	+	+	/
	-	+	+	/
	-	+	+	/
	-	+	+	/
	-	+	+	/
	-	+	+	/
	-	++ Čiščenje in razkuževanje, urnik	++ Čiščenje in Razkuževanje, urnik	/
	-	+	+	/
	+	+	+	/

LEGENDA: / Ni relevantno + Ukrep predviden - Ukrep ni predviden

Model A-DD

Dejavnost bodo dijaški domovi izvajali po modelu A, če s sklepom Vlade RS oziroma ministrice, pristojne za izobraževanje, ne bo drugače odločeno.

Veljavnost modela A-DD

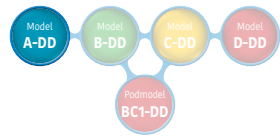
Model velja, ko vsi dijaki bivajo v dijaškem domu. Odpravljene so vse omejitve, ki so bile izdane v času epidemije. Dijaški domovi izvajajo vzgojno-izobraževalno dejavnost enako kot pred epidemijo. Posebno pozornost namenjajo pridobivanju in vzdrževanju higienskih navad in izobraževanju o preprečevanju nalezljivih bolezni v okolju dijaškega doma.

Uporabnost modela A-DD

Model se uporablja za vse dijaške domove v RS.

Priporočila za načrtovanje in izvajanje vzgojno-izobraževalne dejavnosti

- V primeru modela A-DD prilagoditve vzgojnega programa dijaškega doma niso potrebne. Vodstva šol in strokovni delavci naj kljub temu načrtujejo delo tako, da bi ob morebitni uveljavitvi drugačnega modela zaradi poslabšanja epidemioloških razmer s čim manj zastoji delovni proces prilagodili drugemu modelu. V tem času naj se vzpostavijo komunikacijski kanali s šolami, ki jih obiskujejo dijaki, in skupaj z njimi opredelijo ravnanja ob uveljavitvi drugih modelov ter usklajena pravila komuniciranja z dijaki in njihovimi starši. Posebno pozornost naj se nameni iskanju načinov podpore dijakom, ki v običajnih razmerah bivajo v dijaškem domu, ob morebitni uveljavitvi izobraževanja na daljavo, ne le pri učenju, temveč tudi na psihosocialnem področju.

- Priporočamo tudi zagotavljanje ustreznih pogojev (opreme, prostorov) za uporabo spletnih okolij, s pomočjo katerih bi ob pouku na daljavo potekalo vzgojno delo, in vključitev usposabljanj za uporabo spletnih orodij ter ustreznih didaktičnih pristopov v načrt izobraževanja in usposabljanja strokovnih delavcev dijaškega doma.
- Model A razumemo kot stanje brez nevarnosti širjenja SARS-CoV-2. V modelu A se dijaki v dijaških domovih izobražujejo o preprečevanju nalezljivih bolezni v okolju dijaškega doma in splošnih higienskih ukrepih. Drugi dodatni ukrepi niso predvideni.

Model B-DD

Aktiviranje modela določi Vlada RS oziroma ministrica, pristojna za izobraževanje.

Veljavnost podmodela B-DD

Model velja, ko se vsi dijaki izobražujejo v šoli oziroma v vzgojno-izobraževalnem zavodu. Dijaški domovi imajo nastanjene vse dijake. Dopustna je nastanitev več dijakov v sobi. Pri tem veljajo omejitve, ki se nanašajo na vzdrževanje higienskega režima ter izvajanje preventivnih ukrepov. Omejitve so takšne narave, da je zaradi prostorskih in kadrovskih pogojev možno izvajati proces v dijaškem domu. Dijaški dom uvede posebne protokole pri uporabi jedilnice in učilnic. Protokoli zajemajo organizacijo dela ter ravnanje in zadolžitve posameznikov.

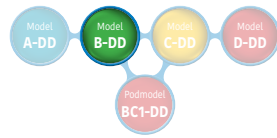
Uporabnost modela B-DD

Model se uporablja za vse dijaške domove.

Dijaški domovi pri zavodih, ki izvajajo prilagojene izobraževalne programe in posebni program, izvajajo dejavnost dijaškega doma v okviru možnosti, ki so dodatno odvisne od zdravstvenega stanja posameznih dijakov.

Priporočila za načrtovanje in izvajanje vzgojno-izobraževalne dejavnosti

- Tako kot pri modelu A-DD tudi v primeru aktivacije modela B-DD prilagoditve vzgojnega programa dijaškega doma niso potrebne. Vodstva šol in strokovni delavci naj kljub temu načrtujejo delo tako, da bi ob morebitni uveljavitvi drugačnega modela zaradi poslabšanja epidemioloških razmer s čim manj zastoji delovni proces prilagodili drugemu modelu. V tem času naj se vzpostavijo komunikacijski kanali s šolami, ki jih obiskujejo dijaki, in skupaj z njimi dogovorijo ravnanja ob

uveljavitvi drugih modelov ter usklajena pravila komuniciranja z dijaki in njihovimi starši. Posebno pozornost naj se nameni iskanju načinov podpore dijakom, ki v običajnih razmerah bivajo v dijaškem domu, ob morebitni uveljavitvi izobraževanja na daljavo, ne le pri učenju, temveč tudi na psihosocialnem področju.

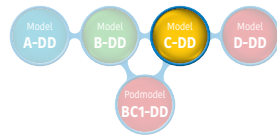
- Priporočamo tudi pripravo na uporabo spletnih okolij, s pomočjo katerih bi ob pouku na daljavo potekalo vzgojno delo, in vključitev usposabljanj za uporabo spletnih orodij ter ustreznih didaktičnih pristopov v načrt izobraževanja in usposabljanja strokovnih delavcev dijaškega doma.

Predvideni ukrepi za preprečevanje širjenja okužbe s SARS-CoV-2: model B-DD

Za izvajanje režima pouka po modelih, ko so pri pouku v šoli navzoči vsi dijaki, je neizogibno, da so dijaški domovi polno zasedeni (tudi večposteljne sobe). Tudi v času, ko je v šolah navzoča polovica dijakov, je možno, da pride v dijaških domovih do razmer, ko so v njih zasedene tudi večposteljne sobe. Treba se je zavedati, da to pomeni večje tveganje za prenos okužbe.

- ✓ Poleg splošnih priporočil (pogosto zračenje zaprtih prostorov, redno umivanje oz. razkuževanje rok, vzdrževanje zadostne medosebne razdalje in upoštevanje higiene kašlja in kihanja s strani dijakov in zaposlenih ter redno čiščenje in razkuževanje površin) se ob aktivaciji modela B-DD priporoča, da so ob vhodih, na hodnikih, v učilnicah in sanitarnih prostorih razkužila in infografike s splošnimi higienskimi ukrepi.
- ✓ Skupni prostori se uporabljajo po rasporedu, tako da je možnost stikov kar najmanjša, v njih se tudi ves čas zagotavlja zadostna medosebna razdalja.
- ✓ Dijaški dom uredi pravila prihoda v dom in zapuščanja doma, obnašanja na hodnikih, v jedilnici in drugih skupnih prostorih ter režim uporabe sanitarij (dijakom se dodelijo sanitarni prostori, ki jih uporabljajo), tako da se preprečuje gneča in zmanjšuje število stikov. V dijaški dom vstopajo samo dijaki in zaposleni ter po predhodni najavi preostali obiskovalci, ob uporabi zaščitne maske in v skladu z drugimi navodili doma (evidentiranje obiskovalcev, spremstvo zaposlenega). Govorilne ure in pridobivanje informacij s strani staršev potekajo po telefonu ali spletu, izjemoma osebno z doslednim izvajanjem higienskih ukrepov.

- Dijake se ob uveljavitvi modela pred prihodom v dom obvesti o organizaciji vzgojnega dela in ukrepih za preprečevanje okužbe.
- Samostojno učenje poteka v sobah, individualna učna pomoč pa v učilnicah po vnaprej določenem razporedu, ob upoštevanju preventivnih ukrepov (vzdrževanje medosebne razdalje, po potrebi uporaba maske). Skupinsko delo in medvrstniška pomoč se izvajata le med sošolci (dijaki istega oddelka, ki bivajo v dijaškem domu, ali pa med sostanovalci v isti sobi) ali pa na daljavo. Skupinske dejavnosti in drugi dogodki se lahko organizirajo le, če se zagotovijo ustrezni higienski ukrepi, in brez zunanjih udeležencev.
- Uporaba računalnikov se omeji na uporabo dijakom, ki ne razpolagajo s svojim računalnikom. Računalniki se redno razkužujejo. Delovanje domske knjižnice se uredi tako, da se upošteva higienske ukrepe za preprečevanje širjenja virusa.
- Dijaki si šolskih potrebščin, pripomočkov in drugih predmetov med seboj ne izmenjujejo in ne izposojajo oz. jih pred uporabo obvezno razkužijo.
- Dijak ne potrebuje maske v svoji sobi s pripadajočimi sanitarnimi prostori. V skupnih prostorih uporabljajo maske vse odrasle osebe ter vsi dijaki, vzgojitelji oz. zaposleni pa tudi, kadar vstopajo v dijaške sobe. Uporabo mask za zaposlene opredeli specialist medicine dela, prometa in športa.

Model C-DD

Aktiviranje modela določi Vlada RS oziroma ministrica, pristojna za izobraževanje.

Veljavnost podmodela C-DD

Model velja, ko zaradi omejitev, ki izhajajo iz priporočil, zaradi prostorskih oziroma kadrovskih pogojev ni več mogoče zagotavljati nastanitve za vse dijake v dijaškem domu. V okviru tega modela dijaški dom deluje tako:

Vzgojna skupina se prepolovi z 28 na 14 dijakov. Polovica dijakov biva v dijaškem domu 14 dni brez možnosti koriščenja vmesnega vikenda za odhod domov. Po dveh tednih se dijaki zamenjajo. Šole in dijaški domovi morajo med seboj usklajevati število dijakov, ki se izobražujejo na daljavo. Dijaški dom izvajanje vzgojnega programa prilagodi tako, da ga deloma izvaja tudi na daljavo. Izvajanje podpore šolskim aktivnostim na daljavo vključuje tudi psihosocialno podporo dijaku.

Ravnatelj določi število dijakov oziroma skupine, ki bivajo v dijaškem domu. V primeru ugodnejših prostorskih in kadrovskih kapacitet **posameznega dijaškega doma**, ob upoštevanju priporočil, **se ravnatelj odloči, da dijaški dom po potrebi namesti več dijakov oziroma vzgojnih skupin. Ravnatelj odločitev** o večjem številu dijakov sporoči Sektorju za srednje šolstvo MIZŠ.

Uporabnost podmodela C-DD

Model se uporablja za vse dijaške domove, ki vključujejo dijake gimnazijskega, srednjega strokovnega, poklicno-tehniškega, srednjega poklicnega in nižjega poklicnega izobraževanja.

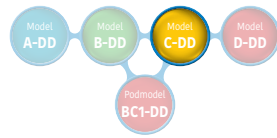
Dijaški domovi, ki delujejo pri vzgojno-izobraževalnih zavodih in šolah, ki izvajajo prilagojene izobraževalne programe in posebni program, izvajajo vzgojno-izobraževalno delo v okviru možnosti, ki so dodatno odvisne od zdravstvenega stanja posameznih dijakov.

Priporočila za načrtovanje in izvajanje vzgojno-izobraževalne dejavnosti

- Za izvajanje dejavnosti mora dijaški dom pripraviti načrt organizacije dela. Pregled nad izvajanjem ima ravnatelj dijaškega doma.
- Dijaški domovi vzpostavijo usklajen način dostopanja do dijakov, posebej za dijake iz ranljivih skupin. Za dejavnosti na daljavo dijaški dom vodi evidenco vključevanja dijakov.
- Uveljavitev modela C-DD pomeni, da srednje šole izvajajo kombinacijo pouka »v živo« in »na daljavo« za isto skupino dijakov izmenično na 14 dni. To pomeni, da mora dijaški dom prilagoditi delo tako, da sočasno izvaja vzgojni program v klasični obliki (za dijake, katerih pouk poteka v šolah in bivajo v dijaškem domu) in na daljavo (za dijake, ki so vključeni v pouk na daljavo). Delovanje vzgojiteljev mora biti usklajeno s šolami in v podporo dijakom, tako pri učenju kot tudi na psihosocialnem področju. Vzgojitelji dijake na daljavo podpirajo s pomočjo dogovorjenih spletnih orodij, v primeru njihove neodzivnosti pa tudi prek drugih komunikacijskih kanalov.
- Dijaki, ki bodo v dvotedenskem obdobju vključeni v pouk »v živo«, v vmesnem vikendu ne bodo zapuščali dijaškega doma, zaradi zaostrenih epidemioloških razmer pa dijaški dom ne bo izvajal običajnih prostočasnih aktivnosti. Zato naj se posebej skrbno načrtujejo dejavnosti, ki naj potekajo med vikendom, obenem pa za dijake, ki bi lahko te dneve občutili večjo stisko kot sicer, predvidijo dežurne kontaktne osebe iz vrst strokovnih delavcev doma.

Predvideni ukrepi za preprečevanje širjenja okužbe s SARS-CoV-2: model C-DD

- **Namen navzočnosti samo polovice dijakov pri pouku v šoli je, da je vsak dijak sam v sobi v dijaškem domu, kar je v modelu tudi predvideno.**
- Poleg splošnih priporočil (pogosto zračenje zaprtih prostorov, redno umivanje oz. razkuževanje rok, vzdrževanje zadostne medosebne razdalje in upoštevanje higiene kašlja in kihanja s strani dijakov in zaposlenih ter redno čiščenje in razkuževanje površin) se ob aktivaciji modela C-DD priporoča, da so ob vhodih, na

hodnikih, v učilnicah in sanitarnih prostorih razkužila in infografike s splošnimi higienskimi ukrepi.

- ✓ Skupni prostori se uporabljajo po razporedu, tako da je možnost stikov kar najmanjša, v njih se tudi ves čas zagotavlja zadostna medosebna razdalja.
- ✓ Dijaški dom uredi pravila prihoda v dom in zapuščanja doma, obnašanja na hodnikih, v jedilnici in drugih skupnih prostorih (razporedi prihodov/odhodov, uporaba različnih vhodov, talne označbe za vzdrževanje medosebne razdalje ipd.) ter režim uporabe sanitarij (dijakom se dodelijo sanitarni prostori, ki jih uporabljajo), tako da se preprečuje gneča in zmanjšuje število kontaktov. Srečanja dijakov naj bodo omejena na skupne prostore. V objekt dijaškega doma vstopajo samo dijaki in zaposleni, preostali le po potrebi in po predhodni najavi, ob uporabi maske in v skladu z drugimi navodili doma (evidentiranje obiskovalcev, spremstvo zaposlenega). Govorilne ure in pridobivanje informacij s strani staršev potekajo po telefonu ali spletu, izjemoma osebno z doslednim izvajanjem higienskih ukrepov. Dijake se ob uveljavitvi modela pred prihodom v dom obvesti o organizaciji vzgojnega dela in ukrepih za preprečevanje okužbe.
- ✓ Samostojno učenje poteka v sobah, individualna učna pomoč pa v učilnicah po vnaprej določenem razporedu, ob upoštevanju preventivnih ukrepov (vzdrževanje medosebne razdalje, po potrebi uporaba maske). Medvrstniška pomoč se izvaja le med sošolci (dijaki istega oddelka, ki bivajo v dijaškem domu) ali na daljavo. Preprečiti je treba zbiranje skupin, zato skupinsko delo in druge skupinske dejavnosti ter dogodke ob aktivaciji modela C-DD odsvetujemo.
- ✓ Uporaba računalnikov se omeji na uporabo dijakom, ki ne razpolagajo s svojim računalnikom. Po uporabi se računalniki razkužijo. Delovanje šolske knjižnice se uredi tako, da se upošteva higienske ukrepe za preprečevanje širjenja virusa.
- ✓ Dijaki si šolskih potrebščin, pripomočkov in drugih predmetov med seboj ne izmenjujejo in ne izposojajo oz. jih pred uporabo obvezno razkužijo.
- ✓ Dijak ne potrebuje maske v svoji sobi z dodeljenimi sanitarnimi prostori. V skupnih prostorih uporabljajo maske vse odrasle osebe ter vsi dijaki, vzgojitelji oz. zaposleni pa tudi, kadar vstopajo v dijaške sobe. Uporabo mask za zaposlene opredeli specialist medicine dela, prometa in športa.

Model D-DD

Aktiviranje modela določi vlada RS oziroma ministrica, pristojna za izobraževanje.

Veljavnost podmodela D-DD

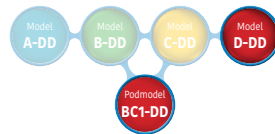
Model velja za vse dijaške domove, ko je zaradi epidemiološkega stanja prepovedano izvajanje vzgojno-izobraževalne dejavnosti.

Uporabnost modela D-DD

Model se uporablja za vse dijaške domove, ki vključujejo dijake gimnazijskega, srednjega strokovnega, poklicno-tehniškega, srednjega poklicnega in nižjega poklicnega izobraževanja.

Priporočila za načrtovanje in izvajanje vzgojno-izobraževalne dejavnosti

- Za izvajanje podpore na daljavo dijaški dom pripravi načrt dela z dijaki iz ranljivih skupin. V času izvajanja podpore na daljavo dijaški dom vodi evidenco vključevanja dijakov.
- Delovanje vzgojiteljev mora biti usklajeno s šolami in v podporo dijakom, tako pri učenju kot tudi na psihosocialnem področju. Vzgojitelji dijake na daljavo podpirajo s pomočjo dogovorjenih spletnih orodij, v primeru njihove neodzivnosti pa tudi prek drugih komunikacijskih kanalov. Če strokovni delavci niso usposobljeni za uporabo spletnih okolij, s pomočjo katerih ob pouku na daljavo lahko poteka vzgojno delo, je nujna takojšnja organizacija usposabljanj za uporabo spletnih orodij ter ustreznih didaktičnih pristopov.
- V primeru da bi opisano stanje trajalo dlje časa in bi se zaradi tega lahko povečale stiske dijakov, posebej tistih, ki prihajajo iz manj ugodnih socialnih okolij, naj bodo strokovni delavci doma na to posebej pozorni in naj, če je po njihovi presoji to potrebno, o svojih opažanjih obvestijo šolo, dijakom in njihovim staršem pa svetujejo, na katere institucije se lahko obrnejo po pomoč.

Podmodel BC1-DD

Aktiviranje podmodela določi Vlada RS oziroma ministrica, pristojna za izobraževanje.

Veljavnost podmodela BC1-DD

Podmodel velja, ko je zaradi epidemiološkega stanja prepovedano delovanje posameznega dijaškega doma. V tem primeru se dijaški dom v celoti zapre.

Ravnatelj dijaškega doma vse informacije, ki so vezane na potrebne ukrepe v zvezi zapiranjem dijaškega doma, takoj, ko zanje izve, posreduje Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport po telefonu in na naslov, ki bo od 1. septembra 2020 dalje objavljen na spletni strani Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport (www.gov.si/drzavni-organi/ministrstva/ministrstvo-za-izobrazevanje-znanost-in-sport/).

Uporabnost podmodela BC1-DD

Model se uporablja za vse dijaške domove.

4 Priporočila šolam o ravnanju v povezavi z boleznijo covid-19

4.1 Obravnavanje učenca/dijaka/zaposlenega s sumom na covid-19

Če zbolí učenec/dijak z vročino in drugimi znaki akutne okužbe dihal, v skladu s šolskimi pravili šola obvesti starše. Učenec počaka starše v izolaciji. Dijaka se napoti domov ali počaka starše. Za pot domov naj ne uporablja javnega prevoza.

V času čakanja nosi masko, če je le to možno. Uporablja naj samo določene sanitarije in umivalnik, ki naj ga v tem času ne uporablja nihče drug. Osebe, ki je v stiku z obolelim, naj nosi masko in upošteva navodila o medosebni razdalji in higieni rok.

Starši otroka se posvetujejo z izbranim osebnim zdravnikom otroka. Če zdravnik napoti otroka na testiranje in če je izvid testa negativen, dobi otrok navodila za zdravljenje od izbranega zdravnika in preiskava na covid-19 je zaključena.

Če je pri učencu/dijaku potrjena okužba covid-19, NIJZ prejme prijavo obolenja iz laboratorija oziroma ga o tem obvesti izbrani zdravnik učenca/dijaka. V primeru pozitivnega izvida NIJZ začne voditi epidemiološko preiskavo. V epidemiološki preiskavi sodelujejo NIJZ, vodstvo šole, zdravstvena inšpekcija in drugi. Z epidemiološko preiskavo se išče izvor okužbe in identificira ljudi, ki so bili v stiku z obolelim učencem/dijakom v času kužnosti doma, v šoli, dijaškem domu itd.

O epidemioloških ukrepih v šoli se vodstvo šole posvetuje z epidemiologom območne enote NIJZ.

(Če se zgodi, da ima vodstvo šole prej informacijo o primeru covid-19 v šoli, se o tem posvetuje z epidemiologom območne enote NIJZ.)

Če zbolí osebe šole z vročino in znaki akutne okužbe dihal, se umakne z delovnega mesta in pokliče izbranega zdravnika. Če je oseba covid-19 pozitivna, izbrani zdravnik oziroma laboratorij o tem obvesti NIJZ, ki začne z epidemiološko preiskavo.

Prostore šole, kjer se je gibal oboleli učenec/dijak in/zaposleni s covid-19, se prezračiti, temeljito očisti ter razkuži predvsem površine, ki se jih je učenec/dijak/ zaposleni dotikal (pipe, vrvica v WC-ju, kljuke vrat itd.).

4.2 Priporočila vodstvom šol za ravnanje v primeru suma oz. potrjenega primera covid-19

Ravnatelj o potrjenem primeru covid-19 obvesti epidemiološka služba. Ravnatelj ukrepa v skladu z navodili območnega epidemiologa in obvesti MIZŠ.

Če ravnatelj o sumu ali potrjenem primeru covid-19 pri učencu oziroma dijaku ali v družini/gospodinjstvu učenca/dijaka obvestijo starši, se ravnatelj o nadaljnjih ukrepih posvetuje z območnim epidemiologom. V primeru potrjene bolezni covid-19 pri učencu oziroma dijaku ravnatelj obvesti MIZŠ.

Če ravnatelj opozori zaposleni, da obstaja sum ali je test potrdil covid-19 pri zaposlenem oz. pri članu njegove družine/gospodinjstva, se ravnatelj o nadaljnjih ukrepih posvetuje z območnim epidemiologom. V primeru potrjene bolezni covid-19 pri zaposlenem ravnatelj obvesti MIZŠ.

Poudarjamo, da obveščanje v zdravstveni službi poteka tako, da zdravnik ali laboratorij, ki je pri pacientu potrdil okužbo s covid-19, obvesti območnega epidemiologa, ki potem vzpostavi stik z vodstvom šole, izvede epidemiološko preiskavo in predlaga nadaljnje ukrepe.

4.3 Izolacija ali osamitev

Izolacija ali osamitev je ukrep, ki ga izbrani osebni zdravnik odredi **bolniku** s covid-19. Bolnik ne sme zapuščati doma, omejiti mora stike z drugimi in dosledno upoštevati priporočila za preprečevanje širjenja bolezni.

Omejitve v času izolacije:

- Oseba v domači izolaciji ne sme zapuščati doma. Izjema je obisk pri zdravniku. Za obisk zdravnika naj ne uporablja javnega prevoza ali taksijev. Skrbi naj za

higieno oziroma razkuževanje rok, uporabljati mora svoj jedilni pribor, higienske pripomočke in brisače.

- Če je možno, se v gospodinjstvu umakne v ločen prostor, uporablja ločeno spalnico in kopalnico. Če te možnosti nima, uporabi kopalnico takrat, ko v njej ni drugih članov gospodinjstva. Po možnosti naj vzdržuje varnostno razdaljo 1,5 metra.
- Izolacija je izjemno pomemben ukrep, ki ga je treba dosledno upoštevati. Bolnik naj v času izolacije počiva, naj ne izvaja težjih fizičnih aktivnosti. Prejema naj zdravila, ki mu jih je predpisal zdravnik. Zaužije naj dovolj tekočine.
- V času izolacije ni dovoljeno sprejemati obiskov, bolnik naj se izogiba stikom z drugimi osebami. Za hišne ljubljence poskrbijo drugi člani gospodinjstva.
- Bolnik v času izolacije spremlja svoje zdravstveno stanje. Če se bolezen poslabša (npr. primer poslabšanje kašlja z gnojnim izpljunkom ali težko dihanje), se **po telefonu čim prej posvetuje z izbranim zdravnikom**. Če ta ni dosegljiv, pokliče najbližjo dežurno ambulanto ali 112.
- Epidemiolog poda navodila za vse člane gospodinjstva. Po navadi so zdrave osebe, ki so imele tesni stik z obolelim (npr. živijo v istem gospodinjstvu), v karanteni. **Zdrave osebe v gospodinjstvu se ne smejo zadrževati v istih prostorih kot bolnik.**

Trajanje izolacije:

- Bolnik je v izolaciji oziroma bolniškem staležu najmanj 14 dni ali več, če je potek bolezni težji. Na delovno mesto/v vrtec se vrne, ko je zdrav. O trajanju izolacije odloča izbrani (lečeči) zdravnik.
- Navodila za osebe v domači izolaciji so dostopna na spletni strani NIJZ: www.nijz.si/sl/navodila-za-bolnika-s-covid-19-ki-ne-potrebuje-bolnisnicne-obravnave.

4.4 Karantena

Karantena je ukrep, s katerim se preventivno, z namenom preprečiti širjenje nalezljivih bolezni, omeji svobodno gibanje sicer **zdravim osebam** in ga odredi Ministrstvo za zdravje na predlog NIJZ. Oseba mora ostati doma oziroma na naslovu, ki ga navede, osebe v skupnem gospodinjstvu brez odrejene karantene pa morajo upoštevati priporočila glede fizičnega distanciranja, osebne higiene zlasti rok, zračenja prostorov ipd.

Osebe, ki so v karanteni, prejmejo od NIJZ pisna navodila, kako naj ravnajo. Pisna navodila so dostopna na spletni strani NIJZ: www.nijz.si/sl/priporocila-za-ravnanje-v-karanteni-na-stalnemzacasnem-naslovu.

Karantena traja 14 dni od zadnjega visoko tveganega tesnega stika z bolnikom s covidom-19 oz. 14 dni od prihoda osebe iz rizične države v Slovenijo. Odločbo za karanteno pri osebi, ki je imela tvegan stik na predlog NIJZ, po pošti odpremi Ministrstvo za zdravje oz. ji odločbo vroči policija, osebi, ki se v Slovenijo vrača iz rizične države, pa je vročena na mejnem prehodu.

Z morebitnim testiranjem na SARS-CoV-2 med karanteno in morebitnim negativnim testom se trajanje karantene ne skrajša.

Omejitve v času karantene

- V skladu z navodili oseba v karanteni ostane doma ali na začasnem naslovu, ki ga je navedla. Oseba ne sme zapustiti bivališča; ne sme v službo ali trgovino, ne sme uporabljati javnega prevoza in taksijev. Prav tako ne sme sprejemati obiskov na domu.
- Z drugimi osebami skupnega gospodinjstva mora vzdrževati medsebojno razdaljo vsaj 1,5 metra. Skrbeti mora za higieno oziroma razkuževanje rok, uporabljati mora svoj jedilni pribor in higienske pripomočke.
- Za hišne ljubljence v domačem okolju naj poskrbijo zdravi člani skupnega gospodinjstva, če je mogoče.
- **Osebam, ki živijo v skupnem gospodinjstvu in jim ni bila odrejena karantena, ni odvzeta svoboda gibanja.**

- **Če otrokom ni bila odrejena karantena, lahko obiskujejo šolo. V šolo naj jih pripelje odrasla oseba, ki ni v karanteni. Oseba, ki je v karanteni, naj bo za čas karantene ločena od otroka in preostalih članov družine.**
- Oseba, ki je v karanteni, kot tudi druge osebe istega gospodinjstva naj spremljajo svoje zdravstveno stanje in ob pojavu znakov akutne okužbe dihal (npr. slabo počutje, prehladni znaki, kašelj, vročina, težko dihanje) ali drugih bolezenskih znakov čim prej pokličejo izbranega ali dežurnega zdravnika.
- **Če je v skupnem gospodinjstvu tudi zboleli s covid-19, se zdrave osebe v gospodinjstvu ne smejo zadrževati v istih prostorih kot bolnik.**

Karantena skupine otrok

Če je v skupini ali oddelku šole potrjena okužba z novim koronavirusom pri učencu/dijaku ali zaposlenih, epidemiološka služba pripravi oceno tveganja. Na podlagi ocene tveganja se za ljudi, ki so imeli tesne stike z bolnikom, predlaga karantena na stalnem ali začasnem naslovu za 14 dni od zadnjega stika.

Če je npr. covid-19 potrjen pri učencu oziroma dijaku, NIJZ glede na položaj po navadi predlaga karanteno za ves oddelek. O začetku karantene jih obvesti epidemiološka služba. Odločbo za karanteno osebe prejmejo po pošti z Ministrstva za zdravje oz. jim jo vroči policija.

V celotnem obdobju trajanja karantene učenec/dijak ne sme zapuščati bivališča. V tem času je treba upoštevati priporočila NIJZ za ravnanje v karanteni na stalnem/zčasnem naslovu, ki so objavljena na spletni strani NIJZ (www.nijz.si/sl/priporocila-za-ravnanje-v-karanteni-na-stalnemzacasnem-naslovu), in navodila za starše otrok, ki jim je bila odrejena karantena: Obvestilo za starše otroka, ki mu je bila odrejena karantena po visoko rizičnem tesnem stiku z osebo s potrjenim covid-19 v vzgojno-izobraževalnem zavodu: www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/datoteke/obvestilo_za_starse_otroka_ki_mu_je_bila_odrejena_karantena_vzgojno-izobrazevalni_zavodi_1_30.6.2020.pdf.

Če otroka testirajo na SARS-CoV-2 v času karantene, se kljub negativnemu izvidu karantena ne prekine oziroma se trajanje karantene ne skrajša.

Če ima otrok, za katerega je odrejena karantena, sorojenca, za katerega ni bila odrejena karantena, lahko ta normalno obiskuje vrtec/šolo ob izvajanju karantene na priporočen način.

Prav tako lahko roditelj, ki ne bo skrbel za otroka v času karantene, hodi naprej v službo. Odsvetuje se, da za otroka v karanteni skrbijo stari starši.

Starši vsak dan spremljajo zdravstveno stanje otroka in beležijo ugotovitve v tabelo za spremljanje zdravstvenega stanja iz NIJZ. Če se pri otroku v tem obdobju pojavijo znaki akutne okužbe dihal (npr. slabo počutje, prehladni znaki, kašelj, vročina, težko dihanje) ali drugi bolezenski znaki, pokličejo izbranega ali dežurnega zdravnika. **Ob pojavu bolezni pri otroku se karantena spremeni v izolacijo.**

Odreditev karantene za otroke in osebje enega oddelka vrtca ali razreda v šoli zaradi pojava covid-19 pomeni, da preostali oddelki nadaljujejo z delovanjem v skladu s higienskimi priporočili NIJZ.

Ob pojavu novih primerov v sosednjih oddelkih šole epidemiološka služba (NIJZ) ponovno naredi oceno tveganja in predlaga nadaljnje ukrepe.

5 Tehnična in sistemska podpora pouka

Smiselna raba sodobne IKT predstavlja enega izmed pogojev za uspešno izvedbo pouka na daljavo. Izbrana tehnologija, e-storitve, digitalne kompetence učiteljev itd. morajo zagotavljati kakovostno izvedbo pouka po izbranem modelu. Ne glede na izbrani model izvedbe pouka v primeru poslabšanja epidemiološke slike MIZŠ skupaj z javnimi zavodi zagotavlja robne pogoje dela ter posredno vzpostavlja celostno podporno inovativno učno okolje, ki omogoča kakovostno izvedbo pouka na daljavo. S takšnim pristopom na področju digitalizacije izobraževanja se tako ponujajo nove priložnosti na področju učenja in inovativnih pristopov poučevanja.

MIZŠ bo skupaj z javnimi zavodi zagotovil okvir ter celostno podporo vzpostavitve inovativnega učnega okolja na nivoju VIZ, ki omogoča kakovostno izvedbo pouka na daljavo. Vloga vodstva VIZ pa je, da operativno in organizacijsko to uredi na nivoju posameznega VIZ skladno s svojimi zmožnostmi.

Na nivoju VIZ je smiselno poenotiti vstopni komunikacijski kanal za posameznega učenca (oddelek), kar predstavlja temelj poučevanja na daljavo. Izbira osnovne komunikacijske platforme naj bo premišljena in naj vnaša čim manj negotovosti tako za učitelje kot učence.

Pri načrtovanju novega šolskega leta in pripravi na različne modele pouka na daljavo vsem VIZ priporočamo celosten pristop, ki v prvi fazi vključuje:

- samoevalvacijo stanja VIZ na področju digitalizacije (npr. s pomočjo orodja Selfie dostopnim na ec.europa.eu/education/schools-go-digital_sl);
- samoevalvacijo digitalnih kompetenc učiteljev (npr. s pomočjo orodja Mentep, dostopnim na www.zrss.si/mentep/si);
- načrt digitalizacije šole, ki je del LDN šole (ki vključuje celostni načrt dela od opremljanja do izobraževanja učiteljev in učencev, fleksibilnega urnika itd.).

Konkretna priporočila na nivoju organizacije kot tudi izvedbe pouka na daljavo za prihodnje šolsko leto bodo šole dobile prek priporočil in smernic, ki jih bosta pripravila MIZŠ in ZRSS.

Za primer izvedbe pouka na daljavo MIZŠ skupaj s svojimi javnimi zavodi intenzivno vzpostavlja sistemska podporno okolje na naslednjih področjih:

5.1 Vsebine

- a. Obstoječe učne načrte bo ZRSŠ digitaliziral ter tako učiteljem omogočil lažjo in kakovostnejšo pripravo pouka na daljavo.
- b. V sklopu digitaliziranih učnih načrtov bo v nadaljevanju učiteljem med drugim omogočen dostop in vpogled v primere dobre rabe inovativnega načrtovanja in izvedbe pouka, podprtega s sodobno tehnologijo.
- c. Med MIZŠ, ZRSŠ in RTV SLO je vzpostavljeno sodelovanje na nivoju priprave in dostopa do kakovostnih učnih gradiv prek različnih vstopnih točk (spremljanje prek TV, znotraj digitaliziranih učnih načrtov in prek spleta). Do začetka novega šolskega leta bosta pripravljena celostni pristop in skupni načrt dela za novo šolsko leto.
- d. ZRSŠ je v preteklih obdobjih razvil 39 interaktivnih učbenikov, ki so javno dostopni. Hkrati je v slovenskem šolskem prostoru nastalo še več e-vsebin, ki pa niso dostopne prek enotne vstopne točke. MIZŠ bo vzpostavil enotno vstopno točko za dostop do strokovno potrjenih in verificiranih e-vsebin (EduStore).

5.2 Dostopnost

- a. Ministrstvo je Arnesu že zagotovilo dodatna sredstva za posodobitev informacijske infrastrukture, tako da ne pričakujemo več težav pri dostopnosti do Arnesovih storitev. Poseben poudarek bo na zagotavljanju uporabe videokonferenčnih storitev in spletnih učilnic.
- b. Arnes prek projekta SIO 2020 ureja internetni dostop ter brezžično omrežje vseh VIZ v Sloveniji. Do konca leta 2020 bo večina otrok v šolah imelo širokopasovni dostop do interneta. Širokopasovni dostop do interneta za VIZ, ki ga še nimajo (sive lise predvsem na podeželju), je velik izziv.
- c. MIZŠ bo v letu 2020 (dobava predvidoma v mesecu septembru) zagotovil nakup prenosih računalnikov za učitelje (prva faza), s katerim bo moč kakovostno izvajati izobraževalni proces, podprt s tehnologijo.
- d. MIZŠ bo v letu 2020 zagotovil nakup prenosnikov/tablic za vse učence, ki jih potrebujejo v primeru pouka na daljavo (takšnih je okoli 25 % učencev) po modelu izposoje v šolah.
- e. MIZŠ bo v letu 2020 vsem VIZ-om zagotovil nakup pametnega zaslona, ki omogoča in podpira nekatere oblike poučevanja na daljavo. V povprečju to predstavlja 1–2 pametna zaslona na vsako šolo.

- f. MIZŠ že izvaja pogovore s ponudniki mobilnih storitev, da bi v primeru pouka na daljavo deprivilegiranim skupinam uporabnikov omogočili zakup podatkov za dostop do izobraževalnih vsebin.

5.3 Storitve

- a. MIZŠ vsem učiteljem in učencem zagotavlja legalen licenčni dostop do Microsoftovih orodij (MS Windows, Office365, OneDrive, OneNote, Sway, Forms, elektronska pošta, videokonferenčni sistem Teams itd.).
- b. Arnes vsem VIZ zagotavlja dostop do naslednjih storitev, ki so ključnega pomena tudi v primeru pouka na daljavo:
 - i. AAI (enotna avtentikacija in avtorizacija vse zaposlenih in otrok)
 - ii. Spletne in poštni strežniki (spletne strani, elektronska pošta)
 - iii. Spletne učilnice (LMS Moodle)
 - iv. Arnes videokonferenčni sistem
 - v. Listovnik, deljenje datotek id.
- c. MIZŠ bo skupaj z ZRSŠ in Arnesom do septembra 2020 vzpostavil dostop do nekaterih didaktičnih e-storitev, ki jih uporabljajo učitelji pri pouku v živo in na daljavo, ter zagotovil za to izobraževanja ter podporo (Padlet, Kahoot, Socrative itd.).
- d. MIZŠ bo v sklopu projekta »Digitalna šola« do septembra vzpostavil prvo storitev, ki bo šolam v pomoč pri organizaciji in administrativnem vodenju, do leta 2022 pa bo vzpostavil celostno podporo vodenja VIZ.

5.4 Podpora in izobraževanje

- a. MIZŠ bo skupaj z ZRSŠ najkasneje do oktobra 2020 pripravil predlog in na novo umestil didaktično in tehnično podporo na nivoju VIZ (spremenjena vloga računalnikarja organizatorja informacijskih dejavnosti itd.).
- b. ZRSŠ bo v sklopu avgustovskih študijskih skupin postavil strokovne in vsebinske temelje izvedbe pouka na daljavo, skladne z različnimi modeli.
- c. Arnes nudi tehnično podporo za vse storitve, ki jih ponuja v sklopu svojega nabora storitev za šole. Šole in posamezni učitelji se lahko obrnejo neposredno na »helpdesk«, kjer dobijo pomoč in odgovore na vsa tehnična vprašanja.
- d. ZRSŠ nudi didaktično pomoč in svetovanje vsem VIZ in učiteljem. Šole in posamezni učitelji se lahko že po ustaljeni praksi obrnejo na njih za strokovno pomoč.

- e. MIZŠ v sklopu svojih razvojnih projektov podpira inovativne pristope poučevanja in učenja v luči dviga kakovosti pedagoškega dela prek različnih projektov (Objem, NA-MA-POTI, Pogum, Inovativna pedagogika itd.), v katere je vključenih 361 VIZ.
- f. MIZŠ, ZRSŠ, Arnes, CPI, ŠR ter fakultete bodo avgusta pripravili nabor izobraževanj za učitelje s področja digitalnih kompetenc, potrebnih pri izvedbi pouka v živo kot tudi na daljavo. Koordinacija nabora izobraževanj bo vzpostavljena na MIZŠ.

Zavedamo se, da sta dostopnost in oprema prvi, ne pa tudi zadosten pogoj za kakovostno pedagoško delo. Prav tako se zavedamo težav nekaterih depriviligiranih skupin učencev in dijakov pri izvedbi pouka na daljavo. Zato MIZŠ skupaj z Vlado RS v letih 2020–2022 načrtuje črpanje dodatnih sredstev iz programa REACT EU, s katerimi bi v vzgojno-izobraževalnih zavodih lahko kakovostno nadgradili obstoječa digitalna učna okolja, ki bi bila prilagojena tudi za izvedbo pouka na daljavo v izrednih razmerah. Sredstva bodo namenjena za zagotovitev informacijske infrastrukture posameznega zavoda ter nujnih spremljajočih dejavnosti (izobraževanje učiteljev in drugih delavcev šole, zagotavljanje e-vsebin in didaktičnih e-storitev na nivoju VIZ itd.).

V primeru da bo že ob začetku naslednjega šolskega leta slaba epidemiološka slika, je treba obstoječo IKT-opremo na zavodih pripraviti in organizirati tako, da bo optimalno izkoriščena in ob zavedanju, da bodo zavodi septembra oziroma oktobra prejeli dodatne prenosnike prek Arnesa ter še dodatno opremo iz programa REACT EU. Nekateri ravnatelji so že vzpostavili vzoren primer izposoje računalnikov in tablic učencem in dijakom na nivoju šole. Obstajajo tudi dobri zgledi inovativnega sodelovanja med posameznimi zavodi pri izposoji opreme za učence in dijake, kar je več kot pohvalno.

6 Literatura

Aronson, N., Arfstrom, K. M. (2013). Flipped Learning in Higher Education. *Pearson Always Learning*. Pridobljeno: <https://flippedlearning.org/wpcontent/uploads/2016/07/HigherEdWhitePaper-FINAL.pdf>

Bascia, N. idr., ur. (2005). *International handbook of educational policy*. Dordrecht: Springer.

Blažič, M., Ivanuš Grmek, M., Kramar, M., Strmčnik, F. (2003). *Didaktika*. Novo mesto: Visokošolsko središče.

Digitales Lernen und Onlineunterricht (b. l.). https://univerzamb-my.sharepoint.com/personal/monika_mithans1_um_si/Documents/Epo%C5%A1tne%20priloge/Digitales_Lernen_und_Onlineunterricht.pdf.

Flipped Learning Network (FLN) (2014). Pridobljeno: https://flippedlearning.org/wp-content/uploads/2016/07/FLIP_handout_FNL_Web.pdf.

Gabrič, A. (2009): *Sledi šolskega razvoja na Slovenskem*. Ljubljana: Pedagoški inštitut.

Hamdan, N., Patrick McKnight, P., McKnight, K., Kari M. Arfstrom (2013). *A Review of Flipped Learning*. Flipped Learning Network. Pridobljeno: https://flippedlearning.org/wp-content/uploads/2016/07/Lit-Review_FlippedLearning.pdf.

Hirsch, N. (2020). *Unterricht Digital. Methoden, Didaktik und Praxisbeispiele für das Lernen mit Online-Tools*. Mülheim an der Ruhr: Verlag an der Ruhr. Pridobljeno: https://univerzamb-my.sharepoint.com/personal/monika_mithans1_um_si/Documents/E-poštne_priloge/nele_hirsch-unterricht_digital.pdf.

Ivanuš Grmek, M., Javornik Krečič, M. (2011). *Osnove didaktike*. Maribor: Pedagoška fakulteta.

Innovative Learning Environment (OECD, 2013). Pridobljeno: <http://www.oecd.org/education/ceeri/innovativelearningenvironments.htm>.

Kramar, M. (2009). *Pouk*. Nova Gorica: Educa, Melior.

Kubale, V. (2016). *Priročnik za sodobno oblikovanje ali artikulacijo učnega procesa*. Celje: Samozaložba.

Lemke, J., Sabelli, N. (2008). Complex systems and educational change: towards a new research agenda. *Educational Philosophy and Theory*, 40 (1): 118–129.

Mithans in Ivanuš Grmek, 2020). The Use of Textbooks in the Teaching-Learning Process. V: Lipovec (ur.), Batič (ur.), Krajnc (ur.) *The New Horizons in Subject Specific Education*. Maribor: Univerzitetna založba Univerze v Mariboru, str. 201–227. Pridobljeno: <https://press.um.si/index.php/ump/catalog/view/481/590/987-1>.

Rupnik Vec, T. idr. (2020). *Analiza izobraževanja na daljavo v času epidemije COVID-19 v Sloveniji*. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo. Pridobljeno: <https://www.zrss.si/digitalnaknjiznica/IzobrazevanjeNaDaljavol>.

Sams, A., Bergmann, J. (2013). Flip Your Students' Learning. *Educational Leadership*, 70(6): 16–20. Dostopno: <http://www.ascd.org/publications/educational-leadership/mar13/vol70/num06/Flip-Your-Students%27-Learning.aspx>.

Zmazek, B., Pesek, I., Lipovec, A. (2020). Edupedia.si oziroma razlagamo.si. *UMniverzum*, 12, str. 12. Pridobljeno: <https://www.um.si/kakovost/Documents/UMniverz-2020-12-lq.pdf>.

Zveza aktivov svetov staršev Slovenije - ZASSS (2020): *Izobraževanje na daljavo in pogled naprej*. Pridobljeno: <http://www.zasss.si/index.html>.

7 Gradiva na spletni strani NIJZ

<https://www.nijz.si/sl/otroci-in-mladostniki-v-casu-sirjenja-okuzbe-covid-19>

https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/strip_kako-se-sirijo-virusi.pdf

<https://zdaj.net/>

<https://zdaj.net/kategorija/koronavirus-otroci-in-mladostniki/>

https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/datoteke/dusevno_zdravje_otroci.pdf

<https://www.nijz.si/sl/koronavirus-sars-cov-2-gradiva>

8 Viri NIJZ

Benjamin Lee, William, V. Raszka. COVID-19 Transmission and Children: The Child Is Not to Blame, *Pediatrics* (Jul 2020). e2020004879; DOI: <https://doi.org/10.1542/peds.2020-004879>.
<https://pediatrics.aappublications.org/content/early/2020/07/08/peds.2020-004879>.

Bundesministerium Bildung Wissenschaft und Forschung. Pressegespräch Corona: Etappenplan für die Schulöffnung 24. April 2020.

CDC. Considerations for Schools. Pridobljeno 25. 5. 2020 s spletne strani: <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/community/schools-childcare/schools.html>.

CDC. Interim Guidance for Administrators of US K-12 Schools and Child Care Programs Plan, Prepare, and Respond to Coronavirus Disease 2019 (COVID-19). <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/community/schools-childcare/guidance-for-schools.html>.

CDC Centers for Disease Control and Prevention. Preparing K-12 School Administrators for a Safe Return to School in Fall 2020. <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/community/schools-childcare/prepare-safe-return.html>.

European Commission (2020). Joint European Roadmap towards lifting COVID-19 containment measures. Brussels, European Commission. Pridobljeno maja 2020 s spletne strani : https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/communication_-_a_european_roadmap_to_lifting_coronavirus_containment_measures_0.pdf.

Fahrplan Zentralmatura&Berufsschulabschluss Schuljahr 2019/20. Dosegljivo na: https://www.bmbwf.gv.at/Themen/schule/beratung/corona/corona_fua.html#zm.

Health and Hygiene. Pridobljeno maja 2020 s spletne strani: <https://education.vic.gov.au/childhood/Pages/coronavirus-advice-early-childhood.aspx#link1>.

Hygienehandbuch zu COVID-19 Teil 1: Empfehlungen des BMBWF zum Schutz vor einer COVID-19-Ansteckung in elementarpädagogischen Einrichtungen und Schulen. Wien: Bundesministerium für Bildung, Wissenschaft und Forschung; 2020.

Hrvatski zavod za javno zdravstvo. Zagreb, 29. 04. 2020. Upute za sprječavanje i suzbijanje epidemije COVID-19 za ustanove ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja te osnovnoškolske ustanove u kojima je osigurana mogućnost zbrinjavanja djece rane i predškolske dobi te učenika koji pohađaju razrednu nastavu.

Jacobsen, S. What is it like in Denmark's reopened schools? Pridobljeno 1. 5. 2020 s spletne strani: <https://www.tes.com/news/what-it-denmarks-reopened-schools>.

Klara, M. Posfay-Barbe, Noemie Wagner, Magali Gauthey, Dehlia Moussaoui, Natasha Loevy, Alessandro Diana in Arnaud G. L'Huillier. COVID-19 in Children and the Dynamics of Infection in Families. *Pediatrics* July 2020, e20201576. DOI: <https://doi.org/10.1542/peds.2020-1576>.

Lee P. I., Hu Y. L., Chen P. Y., Huang Y. C., Hsueh P. R. Are children less susceptible to COVID-19? *J. Microbiol. Immunol. Infect.* S1684–1182(20), 30039–6 (2020). <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7102573/pdf/main.pdf>.

Ludvigsson, J. F. Children are unlikely to be the main drivers of the COVID-19 pandemic - a systematic review. *Acta Paediatr.* 2020 doi: 10.1111/apa.15371. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/apa.15371>.

Martin Exner, M., Peter Walger, P., Teichert, U., Herr, C. Stellungnahme Deutsche Gesellschaft für Krankenhaushygiene (DGKH), Bundesverband der Ärztinnen und Ärzte des Öffentlichen Gesundheitsdienstes (BVÖGD), Gesellschaft für Hygiene, Umweltmedizin und Präventivmedizin (GHUP). Bekämpfung der

COVID-19-Epidemie in Deutschland – Handlungsempfehlungen für Gesundheitsämter für die infektionshygienische Überwachung der Durchführung von schriftlichen Schulprüfungen (Abitur, ZP 10), sonstiger Abschlussprüfungen in Ausbildungsberufen und in der Universität und zum Wiederbeginn des Schulbetriebes. Pridobljeno s spletne strani: https://www.krankenhaushygiene.de/ccUpload/upload/files/2020_04_16_Stellungnahme-DGKH-BVOEGD-GHUP-Präventivkonzept.pdf.

Official website of the Gouvernement du Québec. Preschools and elementary and secondary schools in the context of the COVID-19 pandemic. Pridobljeno 1. 5. 2020 s spletne strani: <https://www.quebec.ca/en/education/preschool-elementary-and-secondary-schools/etablissements-scolaires-prescolaires-primaires-et-secondaires-dans-le-contexte-de-la-covid-19/>.

Panovska-Griffiths, J et al. Determining the optimal strategy for reopening schools, work and society in the UK: balancing earlier opening and the impact of test and trace strategies with the risk of occurrence of a secondary COVID-19 pandemic wave. Pridobljeno junija 2020 s spletne strani v: <https://www.medrxiv.org/content/10.1101/2020.06.01.20100461v1>.

Senatsverwaltung für Bildung, Jugend und Familie – Schule. Dosegljivo na: <https://www.berlin.de/sen/bjf/coronavirus/aktuelles/schulschliessung/>.

Stutt, Rohj et al. A modelling framework to assess the likely effectiveness of facemasks in combination with 'lock-down' in managing the COVID-19 pandemic. Proc. R. Soc. A 476: 20200376. Pridobljeno junija 2020 s spletne strani: <http://dx.doi.org/10.1098/rspa.2020.0376>.

Viner, R. M. et al. School closure and management practices during coronavirus outbreaks including COVID-19: a rapid systematic review Lancet Child Adolesc Health 2020; 4: 397–404 Objavljeno 6. aprila 2020 na spletni strani:online, [https://doi.org/10.1016/S2352-4642\(20\)30095-X](https://doi.org/10.1016/S2352-4642(20)30095-X).

Veileder om smittevern i barnehager under covid-19 utbruddet 2020. Pridobljeno maja 2020 s spletne strani: <https://www.udir.no/kvalitet-og-kompetanse/sikkerhet-og-beredskap/informasjon-om-koronaviruset/smittevernveileder/barnehage/?depth=0&print=1>.

WHO. Transmission of SARS-CoV-2: implications for infection prevention precautions: Scientific Brief. Pridobljeno 9. julija 2020 z uradne spletne strani WHO: <https://www.who.int/publications/i/item/modes-of-transmission-of-virus-causing-covid-19-implications-for-ipc-precaution-recommendations>.

